

***Statenstuk* 2011-476**

Jaarstukken SNN 2010

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie Bestuur en Financiën op 18 mei 2011
- provinciale staten op 23 mei 2011
- fatale beslisdatum: 23 mei 2011

Behandeld door de heer M.F. Haasjes, telefoonnummer (0592) 36 59 26 , e-mail
m.haasjes@drenthe.nl

Portefeuillehouder: mevrouw J.G. Vlietstra

Inleiding

Hierbij treft u de jaarrekening SNN 2010 en het jaarverslag SNN 2010 aan.

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen worden provinciale staten van de bij het SNN betrokken provincies in de gelegenheid gesteld hun zienswijze over de jaarstukken naar voren te brengen.

De jaarstukken worden voorgelegd aan het algemeen bestuur in zijn vergadering van 28 juni 2011.

In de bijgevoegde brief van het DB SNN d.d. 5 april 2011 aangaande jaarstukken 2010, treft u een toelichting op de jaarstukken en de bijzonderheden daarin.

Advies

De jaarrekening en het jaarverslag SNN 2010 voor kennisgeving aannemen en geen inhoudelijke reactie in de vorm van een zienswijze daarop geven.

Beoogd effect

Het AB SNN kan overgaan tot vaststelling van de jaarstukken 2010.

Argumenten

In het afgelopen jaar hebben zich enkele bijzonderheden voorgedaan, die van invloed zijn op de jaarrekening 2010. Deze zijn alle verwerkt in de jaarrekening van 2010. Een nadere toelichting hierop treft u aan in de brief van het DB SNN d.d. 5 april 2011.

Uitvoering**Tijdsplanning**

Niet van toepassing.

Financiën

Niet van toepassing.

Monitoring en evaluatie

Niet van toepassing.

Extern betrokkenen

Provincies Groningen en Friesland en de gemeenten Groningen, Leeuwarden, Assen en Emmen.

Communicatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Brief van het DB van 6 april 2011 aangaande jaarstukken 2010
2. Jaarrekening 2010
3. Jaarverslag 2010

Ter inzage in de leeskamer

Niet van toepassing.

Assen, 13 april 2011

Kenmerk: 15/5.5/2011003297

Gedeputeerde staten van Drenthe,

J. Tichelaar, voorzitter

mevrouw drs. J.M. Imhof, secretaris

jk/coll.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 13 april 2011, kenmerk 15/5.5/2011003297;

BESLUITEN:

de jaarrekening 2010 SNN en het jaarverslag 2010 SNN voor kennisgeving aan te nemen en geen inhoudelijke reactie in de vorm van een zienswijze daarop te geven.

Assen, 23 mei 2010

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

jk/coll.

Aan de leden van Provinciale Staten
van de provincies Groningen, Drenthe en Fryslân

Groningen, 6 april 2011

Behandeld door : H.H. van Voorn
Telefoonnummer : 050 5224 933
E-mail : vanvoorn@snn.eu
Ons kenmerk : UP-11-04547
Bijlage(n): : 3
Onderwerp : Verzoek om zienswijze jaarverslag SNN 2010

Geachte dames en heren,

Hierbij treft u de concept teksten voor het jaarverslag SNN 2010 (deel 1 van het jaarverslag) en de jaarrekening SNN 2010 (deel 2 van het jaarverslag). Met deze brief willen wij beide documenten toelichten en u vragen om een zienswijze uit te brengen. Ter informatie is tevens het schema voor de behandeling van de jaarstukken bijgevoegd.

Jaarrekening 2010

In het afgelopen jaar hebben zich enkele bijzonderheden voorgedaan, die van invloed zijn op de jaarrekening 2010. Op de belangrijkste aandachtspunten gaan wij hier in.

Vorig jaar is in de risicoparagraaf vermeld, dat het SNN op 31 december 2009 een Vaststellingsbeschikking voor de afrekening IPR tot en met 1999 heeft ontvangen. Het SNN heeft vervolgens bezwaar aangetekend en is daarna met het Ministerie in overleg getreden om de oude instrumenten IPR t/m 1999 en ISP IV en V af te rekenen en om daar ook de verwachte vrijval van minimaal € 9 miljoen bij het EZ Kompasprogramma bij te betrekken. De onderhandelingen hebben uiteindelijk geleid tot het sluiten van een zogenaamde package deal op 6 oktober 2010. Bij de onderhandelingen ging het om een totaal bedrag van afgerond € 58 miljoen. Bij het sluiten van de deal is afgesproken, dat SNN een bedrag van € 21.200.653 zal terugbetalen aan het Ministerie. Een bedrag van € 21.600.000 mag worden toegevoegd aan de middelen voor het Koers Noord Transitieprogramma. Deze middelen kunnen vanaf 2011 worden ingezet voor de stimulering van de economie in Noord-Nederland. Het resterende bedrag van de deal, afgerond € 15,4 miljoen mag het SNN behouden. Het betreft de rentebaten van het ISP programma en van de IPR regeling t/m 1999 die het Algemeen Bestuur van het SNN bij het goedkeuren van de jaarrekening 2009 heeft ingezet voor het op het vereiste niveau brengen van de voorziening toekenningen uitvoeringskosten.

In de jaarrekening 2010 zijn de gevolgen van de gesloten deal volledig verwerkt. Voor de financiering van de terugbetaling aan het Ministerie en het doorschuiven van middelen naar het Koers Noord Transitieprogramma is een onttrekking aan de reserves noodzakelijk van € 11.615.000.

Eind september 2010 heeft het SNN de einddeclaraties van de Europese programma's Efro 2000-2006 (inclusief Phasing Out) en Leader+ ingediend. Daarbij bleek, dat SNN met een uitputtingspercentage van 99,8% de Europese middelen optimaal heeft ingezet. Bij de onderdelen Efro en Leader+ zijn zelfs iets meer middelen dan beschikbaar aan projecten uitgekeerd. Per saldo moet daarvoor een bedrag van € 720.000 aan de reserves worden onttrokken.

Bij de eindafrekening is voorts vastgesteld, dat het Nationaal Actieplan niet tot nadelige gevolgen heeft geleid. Vorig jaar werd het maximale risico in de risicoparagraaf nog op € 6,4 miljoen geraamd.

Dankzij de goede afloop van het NAP en de gesloten package deal is de risicoparagraaf in deze jaarrekening sterk in omvang afgenomen. Er rest nog een risico voor het oude programma EPD 1997-1999 van de provincies Groningen en Drenthe.

Daar staat tegenover, dat de aanwezige reserves ultimo 2010 € 3,8 miljoen bedragen, waarvan € 3,5 miljoen betrekking heeft op het programma's t/m 1999 van de provincies Groningen en Drenthe. Voor SNN risico's, die overigens ultimo 2010 niet aanwijsbaar aanwezig zijn, resteert slechts € 0,3 miljoen.

Overige bijzonderheden met een beperkte invloed op de jaarcijfers 2010 staan in hoofdstuk 0, de inleiding op de jaarrekening vermeld.

Teksten Jaarverslag SNN 2010

In dit jaarverslag willen we onze werkzaamheden als uitvoerder van diverse nationale en Europese subsidieprogramma's en onze functie als platform voor noordelijke samenwerking verantwoorden. We hebben onze doelstellingen beschreven, uitgelegd waarom we juist deze doelstellingen nastreven en onze concrete acties in 2010 ter ondersteuning van deze doelstellingen weergegeven. Daarbij hebben we onze omgeving en toekomstige ontwikkelingen als onderbouwing gebruikt.

Het jaarverslag is grotendeels gebaseerd op interviews met mensen die betrokken zijn bij het SNN, als werknemer of bestuurder. De interviews vormen per onderwerp een samenvatting en een persoonlijke kijk op de gebeurtenissen van 2010.

Procedure

Op 26 april a.s. worden de jaarrekening en de teksten voor jaarverslag besproken in de rekeningcommissie, in het bijzijn van de controlerend accountant. De rekeningcommissie stelt een advies op voor het AB. Dit advies en tevens het accountantsrapport worden nagezonden aan Provinciale Staten, zodat zij deze stukken bij het opstellen van de eventuele zienswijze kunnen betrekken. GS zenden het jaarverslag uiterlijk 14 april naar PS. De Staten vergaderen op 23 mei (Drenthe en Fryslân) en op 1 juni (Groningen). De jaarstukken worden op 28 juni ter vaststelling voorgelegd aan het AB. Uiterlijk 15 juli moeten de jaarstukken bij het ministerie van BZK binnen zijn. Zie ook bijgevoegd schema jaarstukken 2010.

Tot slot

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zien uw zienswijzen graag tegemoet.

Hoogachtend,

het Dagelijks Bestuur van het
Samenwerkingsverband Noord-Nederland,

M.J. van den Berg
voorzitter

H.J. Bolding
secretaris

Jaarrekening 2010

financieel verslag

Deel 2 van het jaarverslag 2010
Samenwerkingsverband Noord-Nederland

Colofon

Uitgave	Samenwerkingsverband Noord-Nederland Postbus 779 9700 AT Groningen
Bezoekadres	Martinikerkhof 12 9712 JG Groningen
Telefoon	Bestuurssecretariaat: 050-5224942 Uitvoeringsorganisatie: 050-5224900
E-mail	bestuur@snn.eu
Internet	www.snn.eu
Vormgeving	G2K designers Groningen / Amsterdam
Opmaak	Piter Andringa, Wirdum

Groningen, juni 2011

Inhoudsopgave

Jaarrekening

0. Inleiding	5
0.1. Grondslagen consolidatie en waardering	10
0.2. Weerstandsvermogen, risico's en financiering	15
1. Geconsolideerde cijfers	18
1.0. Balans per 31 december 2010	18
1.1. Resultatenrekening 2010	25
1.2. Accountantsverklaring (volgt t.z.t.)	
2. Koers Noord – programma's	34
2.0. Resultatenrekening 2010 totaal	34
2.1. EZ Koers Noord 2007 – 2010 PiD	35
2.2. Transitie 2007-2010	36
2.3. OP EFRO 2007 – 2013	37
2.4. Cofinanciering rijksmiddelen in OP EFRO	38
2.5. Balans per 31 december 2010	43
3. Koers Noord – regelingen	45
3.0. Resultatenrekening 2010 totaal	45
3.1. IPR 2008	46
3.2. NIOF 2008	47
3.3. HRM+ 2009	48
3.4. Balans per 31 december 2010	52
4. Kompas – programma's	54
4.0. Resultatenrekening 2010 totaal	54
4.1. EZ-Kompas	55
4.2. EFRO 2000-2006	56
4.3. Phasing Out	57
4.4. Leader+	58
4.5. UILNN	59
4.6. Balans per 31 december 2010	64

5. Kompas – regelingen	67
5.0. Resultatenrekening 2010 totaal	67
5.1. IPR 2000 Vestiging	68
5.2. IPR 2000 Uitbreiding	69
5.3. KITS 2000	70
5.4. HRM 2001	71
5.5. NIOF 2000	72
5.6. INS 2001	73
5.7. LPR 2002	74
5.8. AMa taskforces	75
5.9. Balans per 31 december 2010	84
6. Programma's t/m 1999	86
6.0. Resultatenrekening 2010 totaal	86
6.1. ISP 5	87
6.2. EPD 2 1997-1999	88
6.3. EPD 5b 1994-1999	89
6.4. Balans per 31 december 2010	93
7. Regelingen t/m 1999	95
7.0. Resultatenrekening 2010 totaal	95
7.1. IPR t/m 1999	96
7.2. Balans per 31 december 2010	98
8. Uitvoeringskosten	100
8.0. Resultatenrekening 2010	100
8.1. Balans per 31 december 2010	105
9. Regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten	109
9.0. Resultatenrekening 2010	109
9.1. Balans per 31 december 2010	111

Bijlagen

1. Resultatenrekening uitvoeringskosten SER Noord Nederland + toelichting
2. Lijst met afkortingen
3. CBS Sisa

0. Inleiding

Algemeen

In dit deel van de jaarstukken 2010 van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) is de jaarrekening over het jaar 2010 opgenomen.

De totale jaarstukken 2010 van het SNN bestaan uit de volgende twee delen:

Deel 1. een beleidsmatig en bestuurlijk verslag.

Deel 2. de jaarrekening.

De jaarrekening is het beheersdeel, waarin de geconsolideerde balans van het SNN per 31 december 2010 is opgenomen, alsmede de geconsolideerde resultatenrekening over het jaar 2010. In combinatie met de gegeven toelichtingen op de geconsolideerde balans en resultatenrekening wordt u in dit hoofdstuk over de grote lijnen geïnformeerd. De consolidatie betreft voor het SNN de samenvoeging van alle afzonderlijke programma's, regelingen en de uitvoeringskosten in een overzicht van de balans en de resultatenrekening.

Meer gedetailleerde informatie treft u in de hoofdstukken 2 tot en met 9 van de jaarrekening aan. Alle instrumenten (programma's en regelingen), die bij het SNN in uitvoering zijn, komen daar aan de orde. De diverse instrumenten zijn daarbij gegroepeerd naar de hoofdgroepen programma's en regelingen, waarbij onderscheid is gemaakt tussen het Koers Noord programma, de Kompas periode en de programma's en regelingen tot en met 1999 en daarnaast de uitvoeringskosten en de regelingen en werkzaamheden voor de provincies en gemeenten.

De hoofdgroepen zijn onderverdeeld naar de instrumenten, die de groep vormen. Per instrument wordt een resultatenrekening alsmede een toelichting daarop gepresenteerd. Vervolgens wordt per hoofdgroep een balans met bijbehorende toelichting gepresenteerd.

In hoofdstuk 8 staat informatie over de uitvoeringskosten van het SNN. In de bijlagen zijn gegevens over de kosten van SER Noord Nederland opgenomen alsmede een lijst van de veelvuldig gebruikte afkortingen.

De jaarrekening sluit in hoofdstuk 9 af met de regelingen en werkzaamheden voor de provincies en gemeenten. Het betreft hier de uitvoering van regelingen en het verrichten van werkzaamheden voor rekening en risico van de opdrachtgevers. Het SNN ontvangt gelden van de opdrachtgevers, voert conform de opdracht de regeling en/of de werkzaamheden uit en rekent af met de opdrachtgevers. Deze opdrachtgevers (provincies en gemeenten) rekenen zelf af met de instanties die de middelen voor de regeling ter beschikking hebben gesteld.

Deze activiteit is in verband met de groeiende omvang met ingang van het boekjaar 2010 apart in de jaarrekening opgenomen. Tot en met vorig jaar werden de financiële gegevens van deze activiteiten meegenomen onder de uitvoeringskosten.

BBV voorschriften en de jaarrekening

Op 12 maart 2003 is de Wet Dualisering Provinciebestuur in werking getreden. Hoewel de Gemeenschappelijke Regelingen niet gedualiseerd zijn, dienen alle Gemeenschappelijke Regelingen voor het toezichtregime op de financiële stukken te voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Het onderdeel uitvoering is conform de BBV voorschriften opgenomen in het jaarverslag van het SNN. Informatie over het weerstandsvermogen, risicoparagraaf en de financiering zijn in deze jaarrekening opgenomen.

Afloop oude programma's

De einddeclaraties van de programma's EPD2 1997-1999 en EPD 5b EFRO en EOGFL 1994-1999 zijn in 2003 bij de Europese Commissie ingediend. Het betreft hier programma's van de provincies Groningen en Drenthe, aangezien Fryslân in die periode eigen Europese programma's uitvoerde.

Het programma EPD2 1997-1999 zal pas afgerekend kunnen worden als er overeenstemming is over de definitieve uitkomsten van de controles die de Europese Commissie in 2004 en 2005 heeft uitgevoerd. Aanvankelijk werd door de Europese Commissie een terugbetaling gevraagd van € 6.064.234 maar in december 2009 is er een gerechtelijke uitspraak gekomen over een project van de gemeente Groningen, waardoor de claim met € 1.815.424 is afgenomen. Er resteert dan een terugvordering van € 4.248.810. Dat is voor de provincies Groningen en Drenthe nog steeds niet acceptabel, zodat juridische stappen zijn genomen. Beide provincies zijn in beroep gegaan bij het Hof van Justitie van de Europese Unie te Luxemburg. In 2010 hebben zich geen ontwikkelingen voorgedaan, die tot een ander inzicht leiden.

In 2005 is het programma EPD 5b EFRO en EOGFL 1994-1999 definitief afgerekend. Ultimo 2009 resteert bij deze programma's van de provincies Groningen en Drenthe een algemene reserve van respectievelijk € 220.000 en € 260.000. Er wordt pas na de uitspraak van het Hof een besluit genomen over de bestemming van de algemene reserves van het EPD 5b EFRO en het EPD 5b EOGFL programma.

In het najaar van 2010 hebben besprekingen met het Ministerie van EL&I over de afwikkeling van oude programma's en regelingen geleid tot het sluiten van een zogenaamde package deal. Inhoudelijk wordt onder het hoofd "bijzonderheden jaarrekening 2010" nader ingegaan op de details van de gemaakte afspraken. De deal heeft tot gevolg gehad dat de programma's ISP 4 en 5, die tot en met 1999 liepen, eind 2010 geheel afgerekend zijn.

Afloop oude regelingen

De ultimo 2009 nog niet afgerekende regeling IPR 1992 t/m 1999 is in 2010 eveneens in de package deal betrokken, waardoor ook deze regeling ultimo 2010 geheel afgerekend is.

Bijzonderheden in jaarrekening 2010

Naast de hiervoor reeds genoemde bijzonderheden zijn er in 2010 nog een aantal gebeurtenissen geweest, die van invloed zijn op de jaarcijfers 2010.

Package deal met het Ministerie van EL&I

In de jaarrekening 2009 werd o.a. in de risicoparagraaf melding gemaakt van omvangrijke risico's bij de te verwachten eindafrekening van IPR regeling t/m 1999 en het ISP programma 4 en 5. Beide programma's eindigden ultimo 1999 maar waren nog steeds niet definitief afgerekend met het Ministerie van EL&I. Een door het Ministerie op 31 december 2009 verzonden Vaststellingsbeschikking was voor het SNN aanleiding om bezwaar aan te tekenen. Vervolgens is met het Ministerie in overleg getreden om de oude instrumenten af te rekenen en daarbij tevens de verwachte vrijval van minimaal € 9 miljoen bij het EZ Kompasprogramma te betrekken. De onderhandelingen hebben uiteindelijk geleid tot het sluiten van een zogenaamde package deal op 6 oktober 2010. Het SNN heeft het bezwaar tegen de oorspronkelijke vaststellingsbeschikking ingetrokken.

Bij de start van de onderhandelingen zijn door het SNN teveel ontvangen voorschotten, risico's wegens volgens het Ministerie gemaakte fouten bij de uitvoering, rentebaten en de nu al te voorziene grote vrijval bij het EZ Kompasprogramma in de discussie betrokken. Afgerond ging het daarbij om een bedrag van € 58 miljoen.

Dit bedrag is als volgt samengesteld:

	<u>* € 1 miljoen</u>
Teveel ontvangen voorschotten voor IPR t/m 1999 en ISP 4 en 5 (conform opgenomen schuld in balans SNN)	22,6
Rentebaten IPR t/m 1999 en ISP (door SNN grotendeels al in 2009 aangewend voor voorziening uitvoeringskosten)	16,5
Risico voor fouten bij uitvoering ISP en IPR t/m 1999 (zoals vermeld in de risicoparagraaf)	4,3
Reserves EZ Kompasprogramma (staat in balans)	5,8
Verwachte vrijval EZ Kompas (is in balanspost vooruit ontvangen bedragen begrepen)	<u>9,0</u>
Totaal	58,2

Bij het sluiten van de deal is overeengekomen, dat SNN een bedrag van € 21.200.653 zal terugbetalen aan het Ministerie. Een bedrag van € 21.600.000 mag worden toegevoegd aan de beschikbare middelen voor het Koers Noord Transitieprogramma 2007-2010. Deze middelen kunnen in 2011 worden ingezet voor de stimulering van de economie in Noord-Nederland. Het resterende bedrag van afgerond € 15,4 miljoen mag het SNN behouden. Het betreft de rentebaten van het ISP programma en de IPR t/m 1999 regeling, die het Algemeen Bestuur van het SNN reeds had ingezet voor het op het vereiste niveau brengen van de voorziening toekenningen uitvoeringskosten.

In de jaarrekening 2010 zijn de gevolgen van de gesloten deal volledig verwerkt. Onder de kortlopende schulden bij het onderdeel Uitvoeringskosten is het terug te betalen bedrag ad € 21.200.653 opgenomen. Dit bedrag is gefinancierd uit de teveel ontvangen voorschotten IPR t/m 1999 ad € 15 miljoen, uit de rentebaten 2010 van IPR t/m 1999 ad € 0,2 miljoen en uit een deel (afgerond € 6 miljoen) uit de teveel ontvangen ISP voorschotten.

De overheveling van een bedrag van € 21,6 miljoen naar het Koers Noord Transitie programma is als volgt gefinancierd.

Een bedrag groot € 9 miljoen (minimaal verwachte vrijval) is overgeheveld van de EZ Kompasmiddelen. Voorts zijn toegevoegd het restant van de teveel ontvangen ISP voorschotten (€ 1,7 miljoen), de algemene reserve EZ Kompas ultimo 2010 (€ 5,9 miljoen), de algemene reserve Koers Noord Transitie ultimo 2010 (€ 1 miljoen) en het grootste deel van de algemene reserves van de Kompas subsidieregelingen (€ 4 miljoen). Naar verwachting zal de vrijval van EZ Kompas middelen hoger uitvallen dan het nu in de deal betrokken bedrag van € 9 miljoen. Afgesproken is, dat de hogere vrijval t.z.t. ook mag worden ingezet voor het Koers Noord Transitie programma.

Het Ministerie en SNN zijn tevens overeengekomen dat het Ministerie EL&I geen eigen accountantscontrole zal toepassen op de afrekeningen van het EZ Kompas programma, maar zich zal aansluiten bij de bevindingen die door de Europese Commissie worden gemaakt.

Met het sluiten van de deal wordt bereikt dat de oude instrumenten IPR t/m 1999 en ISP 4 en 5 geheel afgewikkeld zijn en nu voor het laatst in de jaarrekening zijn opgenomen. Tevens heeft het SNN weten te bereiken, dat door het afzien van een eigen accountantscontrole door het Ministerie op het EZ Kompasprogramma een vermindering van controle druk wordt gerealiseerd.

Indiening einddeclaratie EFRO 2000-2006 en Leader+

Op 30 september 2010 heeft het SNN de einddeclaraties van de Europese Programma's EFRO 2000-2006 inclusief Phasing Out en Leader+ bij de Europese Commissie ingediend. Beide einddeclaraties waren voorzien van goedkeurende accountantsverklaringen.

Bij de indiening van de einddeclaraties bleek dat het SNN de toegekende Europese middelen optimaal ingezet heeft. Het uitputtingspercentage van de afgerekende programma's bedraagt 99,8%. Bij de onderdelen Efro en Leader+ zijn zelfs meer middelen dan beschikbaar aan projecten toegekend. Ultimo 2009 werd dit zogenaamde overcommittingrisico nog geraamd op € 2 miljoen, bij de eindafrekening blijkt, dat er € 720.000 meer aan projecten is uitbetaald dan er aan budget beschikbaar was. Via het voorstel resultaatbestemming wordt voorgesteld om dit bedrag aan de reserves te onttrekken.

In de jaarrekeningen 2007 tot en met 2009 is veelvuldig melding gemaakt van het Nationaal Actieplan (NAP) dat naar aanleiding van een audit van de Europese Commissie van het Efro programma 2000-2006 in Nederland moest worden uitgevoerd. Ingevolge het NAP zijn de bestede kosten t/m 2006 van vele projecten opnieuw gecontroleerd, waarbij gevonden fouten mochten worden vervangen door subsidiabele kosten na 1 januari 2007. Door deze systematiek zou pas bij eindafrekening duidelijk worden of het SNN schade zou ondervinden van het NAP. In de risicoparagraaf bij de jaarrekening 2009 is op basis van een NAP foutpercentage van 3,4% het maximale risico voor het SNN geraamd op € 6,4 miljoen. Bij de eindafrekening bleken echter voldoende andere subsidiabele kosten voorhanden om de NAP fout geheel weg te werken, waardoor het NAP geen nadelige financiële gevolgen met zich mee heeft gebracht.

Bij het afrekenen van de laatste Efro projecten werd ook duidelijk hoeveel compensabele BTW het SNN aan projecten heeft moeten uitbetalen. Voor deze "schadepost" heeft het Ministerie van Financiën in 2008 forfaitaire bedragen van € 2.829.000 voor Efro/Phasing Out en € 94.000 voor Leader+ aan het SNN ter beschikking gesteld. Op 30 september 2010 bleek dat van dit bedrag in totaal € 493.000 is overgebleven. De aan begunstigden te vergoeden BTW is destijds te hoog ingeschat. De uitvoering van het NAP heeft bij het SNN een grote impact op de uitvoeringskosten gehad. Deze extra kosten zijn ten laste van de voorziening toekenningen uitvoeringskosten gebracht en daarom is deze voorziening nu weer aangevuld met het vrijgevallen BTW bedrag ad € 493.000.

N+2 problematiek Operationeel programma Efro 2007-2013

Net als in het verleden voor het EFRO doelstelling 2 programma het geval was, is ook voor het Operationeel Programma 2007-2013 het systeem van automatische decommittering (volgens de zogenaamde N+2 regel) een extra aandachtspunt. Als gevolg van de kredietcrisis heeft het SNN ultimo 2009 de norm niet kunnen halen. Aangezien dit probleem in meerdere lidstaten speelde, hebben de lidstaten in 2010 overeenstemming bereikt met de EC over een voorstel tot versoepeling van de N+2 regel. De versoepeling houdt in dat de jaartranche voor 2007 op nul wordt gezet, waardoor voor 2009 geen bestedingen behaald hoeven te worden. De jaartranche van 2007 wordt vervolgens evenredig verdeeld over de jaren 2008 t/m 2013. Het SNN heeft dan ook geen schade ondervonden van het niet halen van de N+2 norm eind 2009.

IJsland

Er wordt nog risico gelopen over de vordering van € 10 miljoen op Landsbanki te IJsland. De Provincie Groningen, die ook de tijdelijk overtollige SNN middelen belegt, heeft een vordering op Landsbanki van € 10.540.898. Het aandeel van het SNN in deze vordering bedraagt 32,38 % dus € 3.413.143.

Gezien de grote onzekerheid over terugbetaling van dit bedrag is in de balans per 31 december 2010 evenals vorig jaar een voorziening voor dit gehele bedrag getroffen. Het SNN volgt daarmee de gedragslijn van de provincie Groningen, die voor de vordering op Landsbanki ook ongewijzigd een voorziening van 100% treft. De voorziening is op basis van gemiddelde rekening-courant standen toegerekend aan de diverse programma's en regelingen. Aangezien de beleggingen via de provincie Groningen lopen, zijn de getroffen voorzieningen ultimo in mindering gebracht op de rekening-courantsaldi. De voorzieningen van inmiddels administratief afgesloten programma's en regelingen (zoals

ISP 4 en 5, IPR t/m 1999, ArA en AMa) zijn ultimo 2010 overgeboekt naar de voorziening bij de uitvoeringskosten SNN.

Sinds het uitbrengen van de vorige jaarrekening hebben zich bij Landsbanki geen nieuwe ontwikkelingen voorgedaan.

Nieuwe activiteiten

Het SNN voert sinds 2009 voor rekening en risico van een drietal provincies toeristische subsidieregelingen en subsidieregelingen voor energiebesparing uit. De laatste soort regelingen worden sinds 2010 ook voor gemeenten uitgevoerd, die daarbij vaak aansluiting hebben gezocht bij de provincie.

Medio 2008 is een convenant getekend tussen het Rijk en de regio waarin het compensatiepakket van de Zuiderzeelijn is opgenomen. In het convenant is opgenomen dat de realisatie van het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (RSP) een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van het Rijk en de regio, waarbij de regio bestaat uit de drie Noordelijke provincies en vertegenwoordigd wordt door het Dagelijks Bestuur van het SNN. Voor het regionaal Mobiliteitsfonds van het RSP treedt het SNN op als fondsbeheerder. Deze rol houdt in dat het SNN als kassier en administratiekantoor optreedt.

Voorheen voerde het SNN de toeristische regeling KITO voor Overijssel uit. Deze regeling moet nog definitief afgerekend worden.

Voor alle hiervoor genoemde activiteiten ontvangt het SNN een tegemoetkoming in de uitvoeringskosten. De met deze activiteiten samenhangende posten in balans en resultatenrekening zijn met ingang van het verslagjaar verwerkt in een afzonderlijk onderdeel 9 van de jaarrekening van het SNN.

0.1. Grondslagen consolidatie en waardering

In deze paragraaf worden de grondslagen van consolidatie en waardering uiteengezet. Daarbij wordt tevens de inhoud van de posten van de balans en resultatenrekening nader omschreven.

Grondslagen consolidatie

In dit verslag zijn de geconsolideerde balans en de geconsolideerde resultatenrekening opgenomen. De volgende hoofdgroepen zijn in de consolidatie betrokken:

- Koers Noord Programma's
- Koers Noord Regelingen
- Kompas Programma's
- Kompas Regelingen
- Programma's t/m 1999
- Regelingen t/m 1999
- Uitvoeringskosten
- Regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten

De regelingen en werkzaamheden voor rekening en risico van provincies en gemeenten bestaan uit de volgende regelingen en werkzaamheden:

- STINAF Fryslân
- STINAG Groningen
- STINAT Drenthe
- SEBB 2009 provincie Drenthe
- SEBB gemeente Assen
- SEBB 2009 provincie Groningen
- SEBB 2010 provincie Fryslân
- SEBB 2010 gemeente Schiermonnikoog
- SEBB 2010 gemeente Vlieland
- SEBB 2010 gemeente Terschelling
- Subsidieregeling energiebesparing De Wolden
- SIEBB provincie Drenthe
- SIEBB provincie Fryslân
- SIEBB provincie Groningen
- optreden als fondsbeheerder voor het RSP Mobiliteitsfonds

Bij de consolidatie van de groepsbalansen zijn de onderlinge vorderingen en schulden geëlimineerd.

Bij de consolidatie van de resultatenrekeningen zijn eveneens onderlinge posten geëlimineerd.

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Voor zover niet anders vermeld zijn de posten in de balans en resultatenrekening tegen nominale waarde opgenomen.

Hierna volgt per post van de jaarrekening een beknopte beschrijving en indien van toepassing een uiteenzetting over de waardering of wijze van resultaatbepaling.

BALANS

Materiële activa

In de jaren 2005 t/m 2010 zijn uitgaven gedaan voor een nieuw geautomatiseerd systeem voor de regioprogramma's en de subsidie regelingen. De gemaakte kosten zijn

geactiveerd en worden vanaf het moment van ingebruikname in vijf jaar afgeschreven. In het jaar 2010 zijn geen investeringen gemaakt in kantoorinventaris. In 2008 en 2009 was wel geïnvesteerd in kantoorinventaris, deze kosten worden eveneens vanaf het moment van ingebruikname in vijf jaar afgeschreven.

Vorderingen

Hieronder zijn de vorderingen op het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie opgenomen, alsmede de nog te ontvangen bijdragen van de Europese Commissie en provincies en gemeenten. Onder de overige vorderingen zijn vooruitbetaalde kosten en de compensabele BTW opgenomen. De vorderingen uit hoofde van terug te ontvangen subsidies worden in de balans individueel gewaardeerd waarbij een inschatting wordt gemaakt van het risico van mogelijke oninbaarheid.

Rekening-courant Groningen

De provincie Groningen treedt als kasbeheerder op voor alle SNN instrumenten en uitvoeringskosten. Per onderdeel wordt een rekening-courantverhouding aangehouden. Deze zijn verminderd met de voorziening die gevormd is voor het risico dat de Provincie Groningen de depositogelden uit IJsland niet terugvangt.

Uitgezette gelden RSP Mobiliteitsfonds

Voor het RSP Mobiliteitsfonds worden tijdelijk beschikbare middelen uitgezet op een depositorekening.

Bank rekening-courant

Voor het vervullen van de functie van fondsbeheerder voor het RSP Mobiliteitsfonds is een aparte bankrekening geopend.

Algemene reserves

Er wordt per instrument een algemene reserve aangehouden. Deze reserve is gevormd uit de jaarlijkse toevoegingen van rentebaten onder aftrek van eventuele rentelasten. De reserve wordt aangewend om tekorten op projecten op te vangen, alsmede uitvoeringskosten en koersverschillen, die niet op een andere wijze worden gedekt.

Voorziening toekenningen

Voor de uitvoeringskosten wordt een voorziening toekenningen aangehouden bestaande uit het saldo van door de overheden beschikbare gestelde middelen en dotaties uit de algemene reserves, verminderd met de reeds gedane toekenningen aan uitvoeringskosten.

Vooruitontvangen bedragen

De door de overheden beschikbaar gestelde middelen worden als vooruitontvangen bedragen onder de lang lopende schulden opgenomen. De vooruitontvangen bedragen worden verminderd met de reeds gedane toekenningen aan derden en regelingen. Vrijgevallen middelen, die ontstaan doordat projecten niet doorgaan of door afrekening tegen een lager bedrag dan oorspronkelijk geraamd, worden aan de vooruitontvangen bedragen toegevoegd.

Openstaande toekenningen

Betreft de verplichtingen jegens derden. Het saldo bestaat uit toekenningen verminderd met de uitbetaalde bedragen en vrijgevallen middelen.

Schuld aan Ministerie EL& I inzake package deal

Hieronder is het bedrag opgenomen dat conform de gesloten package deal in januari 2011 aan het ministerie is terugbetaald.

Schuld aan derden wegens uitvoering regelingen

Voor de uitvoering van diverse regelingen voor rekening en risico van provincies en gemeenten worden aan het SNN voorschotbedragen ter beschikking gesteld. Vervolgens voert het SNN de regeling uit en verstrekt uitkeringen aan begunstigden. Het saldo van de ontvangen voorschotten en de nog niet aan begunstigden uitbetaalde bedragen is ultimo 2010 opgenomen onder schuld aan derden wegens uitvoering regelingen. Daarin zijn de schulden uit hoofde van de functie van fondsbeheerder van het RSP Mobiliteitsfonds eveneens begrepen.

Tussenrekening betalingen

Hieronder is de restant schuld vanwege toezeggingen aan drie provinciale projecten uit de Algemene Reserve EFRO 2000-2006 opgenomen.

Crediteuren

Onder de crediteuren zijn verplichtingen jegens leveranciers en nog te betalen kosten opgenomen.

RESULTATENREKENING

Projecten

Beschikbare budgetten

Betreft de toegekende financiering voor het Koers Noord en het Kompas- programma. De financiers worden onderverdeeld naar Rijk, Europese Commissie, provincies, gemeenten en overige.

Toekenningen aan projecten

Betreft verleende subsidieverleningsbeschikkingen (committingen) aan derden en uitvoeringskosten SNN. De volledige toezegging wordt in het jaar van toezegging als last in de exploitatie verantwoord.

Vrijval op toekenningen

Betreft de vrijval op toegekende projecten. Voor zover toekenningen aan projecten definitief geheel of gedeeltelijk niet tot betaling leiden wordt de hierdoor gecreëerde vrijval weer als bate verantwoord en is in principe, mits de regelgeving dit toelaat, weer opnieuw beschikbaar. De vrijval op toekenningen wordt toegevoegd aan de balanspost vooruitontvangen bedragen.

Teruggevorderde bedragen

Betreft de vorderingen waarvoor geen voorziening wegens oninbaar noodzakelijk is geacht. De teruggevorderde bedragen wordt aan de vooruitontvangen bedragen toegevoegd.

Mutaties vooruitontvangen bedragen

Het niet gebruikte deel van de (jaarlijkse) beschikbare budgetten en de gerealiseerde vrijval op projecten wordt aan de vooruitontvangen bedragen toegevoegd. Onttrekkingen uit de vooruitontvangen bedragen vinden plaats indien in enig jaar beschikt wordt over niet bestede (jaar) budgetten van vorige jaren, dan wel reeds geanticipeerd wordt op toekomstige budgetten en/of verwachte vrijval (de zogenaamde over-committing).

Algemeen

Bijdragen in uitvoeringskosten

Hier worden de bijdragen in de uitvoeringskosten van het Rijk, Europese commissie, provincies, gemeenten en overige financiers opgenomen.

Kosten

Betreft de gemaakte uitvoeringskosten voor het beheren van de diverse subsidie-instrumenten, het beheer van SNN/Algemeen en SER Noord Nederland. De kosten worden doorberekend aan de uitgevoerde instrumenten op basis van kostenverdeelsleutels. De kostenverdeelsleutels zijn tot stand gekomen door middel van het urenregistratiesysteem.

De kosten worden gedekt door bijdragen van het Ministerie van EL&I, de Europese Commissie, de SER, de drie noordelijke provincies en vier gemeenten.

Rente en koersverschillen

De provincie Groningen treedt op als kasbeheerder van de SNN- instrumenten. Per instrument wordt een rekening-courantverhouding bijgehouden, waarover jaarlijks rente wordt berekend. Koersverschillen kunnen bij de oude instrumenten voorkomen en zijn ontstaan in de periode, dat de betalingen in ecu's plaatsvonden.

Mutaties voorzieningen

Betreft een gecreëerde voorziening ten behoeve van de uitvoeringskosten in het Koers Noord en het Kompasprogramma. Als gevolg van een hogere bijdrage aan uitvoeringskosten dan de gerealiseerde kosten wordt de overfinanciering gestort (last) in de voorziening uitvoeringskosten. Deze voorziening wordt gebruikt ter dekking van uitvoeringskosten in latere jaren.

Indien de uitvoeringskosten hoger zijn dan de toegekende financiering dan vindt een onttrekking (bate) uit de voorziening uitvoeringskosten plaats.

Mutaties reserves

De betaalde rente, koersverschillen, dotatie aan de voorziening die gevormd is voor het risico dat de Provincie Groningen de depositogelden uit IJsland niet terugontvangt, alsmede uitvoeringskosten van programma's en regelingen t/m 1999 worden aan de reserve onttrokken (bate).

De ontvangen rente binnen de Koers Noord en Kompasperiode wordt in de algemene reserve gestort (last).

0.2. Weerstandsvermogen, risico's en financiering

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het weerstandsvermogen, de risico's en de financiering van het SNN.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van het SNN bestaat uit de som van de algemene reserves, die per instrument worden aangehouden. De algemene reserve kan worden aangewend om risico's, die niet op andere wijze kunnen worden gedekt, op te vangen. De reserves zijn vrijwel geheel opgebouwd uit rentebaten in de afgelopen jaren.

Ultimo 2010 bedraagt de geconsolideerde algemene reserve € 3.813.000.

Als interne gedragslijn wordt tot dusverre aangehouden, dat eventuele besteding van de algemene reserve in lijn moet liggen met de oorspronkelijke (subsidie) doelen.

Risico's

Tegenover de algemene reserve staan risico's, die het SNN loopt bij de uitoefening van de dagelijkse werkzaamheden. In het verslagjaar zijn de risico's belangrijk in omvang afgenomen omdat door het sluiten van een package deal met het Ministerie van EL&I de ISP programma's t/m 1999 en de IPR regeling 1992 t/m 1999 konden worden afgesloten. Voorts is op 30 september 2010 de einddeclaratie van het EFRO programma 2000-2006 bij de Europese Commissie ingediend waarbij blijkt, dat er op basis van de ingediende einddeclaratie geen nadelige gevolgen voor het SNN uit het Nationale Actieplan zullen voortvloeien. Bij het opstellen van de einddeclaraties van EFRO 2000-2006 en Leader+ werd ook inzicht gekregen in het overcommitteringsrisico. Ultimo 2009 werd dit risico op maximaal € 2 miljoen geschat. Uiteindelijk wordt in 2010 een bedrag van € 720.000 conform voorstel resultaatbestemming ten laste van de reserves gebracht.

In december 2006 heeft een werkgroep op verzoek van het Dagelijks Bestuur van het SNN de risico's, die ten laste van de reserves kunnen komen, in kaart gebracht. Hierbij zijn vier risicocategorieën onderscheiden, die hierna kort worden genoemd.

Inhoudelijke risico's

Op basis van besluitvormingsprocedures wordt het risico dat het SNN gedurende de uitvoering van de programma's een invulling geeft aan programmaonderdelen, die niet overeenstemt met de bedoelingen van de geldgevers, op nihil ingeschat.

Procedurele risico's

Hieronder worden alle risico's verstaan van het op enig moment niet voldoen aan voorschriften, regels en procedures, zowel opgelegd door de geldgever als vastgelegd in de eigen Administratieve Organisatie inclusief toetsingskader en controleprotocollen.

Ten aanzien van de programma's tot en met 1999 is er een risico ten aanzien van het EPD programma Groningen-Drenthe 1997-1999. De Europese Commissie heeft in 2004 en 2005 in twee rondes een audit uitgevoerd ter voorbereiding op de afrekening van dit EPD. Dit heeft geleid tot een claim van de Commissie van € 9,9 mln. In oktober 2005 heeft SNN hierop een reactie gegeven. In april 2008 heeft de Europese Commissie voorlopig gereageerd op de reactie van Groningen en Drenthe.

Hoewel de reactie van Groningen en Drenthe op een aantal punten wordt overgenomen, handhaafde de Commissie het grootste deel van haar kritiek. Uiteindelijk leidde dit ertoe dat de Commissie het geconstateerde foutenpercentage van iets meer dan 6% extrapoleert over het hele programma, plus een strafkorting toepast van 2%. In totaal leidde dat tot een korting van € 4,8 miljoen.

Daarna heeft een hoorzitting plaatsgevonden en op 2 april 2008 heeft de Commissie een herzien voorstel gedaan. Ten opzichte van het vorige voorstel is de korting slechts in

geringe mate naar beneden bijgesteld. De Commissie stelt nu een korting van € 4.249.000 voor.

Beide colleges van Gedeputeerde Staten hebben besloten in bezwaar te gaan tegen de korting van € 4.249.000 die de Commissie toepast.

Uitgaande van deze constatering wordt er nog steeds naar gestreefd de claim van de Commissie bijna volledig te weerleggen. Formeel gaat het hierbij overigens niet om een SNN-risico, maar om een risico voor de provincies Groningen en Drenthe. Voor de dekking van de risico's wordt een beroep gedaan op de via deze programma's opgebouwde reserves. Deze reserves bedragen ultimo 2010 in totaal € 3,5 miljoen.

Risico's verbonden aan financiering en uitvoeringskosten

Voor de uitvoeringskosten tot en met het jaar 2017 is een voorziening gevormd. Ultimo 2010 is deze voorziening voldoende om de werkzaamheden voor het huidige programma 2007-2013 volledig af te ronden.

Aangezien het SNN tot op heden nimmer te kampen heeft gehad met financieringsproblemen en bewaking van de inkomende geldstroom prioriteit heeft, wordt het financieringsrisico op nihil geschat.

Budgettaire risico's

In de praktijk van het uitvoeren van de regionale stimuleringsprogramma's blijkt bij eindafrekening van projecten gemiddeld altijd enige onderbenutting van de toegekende middelen op te treden. Daardoor ontstaat zogenaamde vrijval van middelen. Om te voorkomen dat programmamiddelen onbenut blijven wordt op basis van ervaringscijfers meer middelen gecommiteerd dan feitelijk budgettair beschikbaar is. Voor alle lopende regelingen en programma's met uitzondering van Koers Noord 2007-2010 PiD zijn zogenaamde "overcommittingpercentages" vastgesteld. Indien de verwachte vrijval de komende jaren bij afrekening van de projecten lager uitvalt dan bij de vaststelling van de recente overcommittingpercentages is verwacht, dan zullen de reserves moeten worden aangesproken. De werkelijke vrijval op projecten wordt periodiek vergeleken met de prognoses en op basis van de meest recente gegevens is er ultimo 2010 geen risico.

N+2 risico's

Voor het Operationeel Programma 2007-2013 is, conform de EC gedragslijn uit het verleden, voor de komende jaren het systeem van automatische decommitting (volgens de zogenaamde N+2 regel) een extra aandachtspunt. Ultimo 2010 heeft het SNN voldoende subsidiabele kosten bij de Europese Commissie gedeclareerd om aan de norm te voldoen.

Recapitulatie

Ultimo 2010 bedraagt het Eigen Vermogen € 3,8 miljoen waarvan € 3,5 miljoen betrekking heeft op de programma's tot en met 1999 van de provincies Groningen en Drenthe t/m 1999 zodat € 0,3 miljoen resteert voor overige risico's en onzekerheden. Daar staan ultimo 2010 geen aanwijsbare risico's en onzekerheden tegenover.

Financiering

De uitgaven van de Koers Noord en Kompas-programma's worden gedekt uit middelen, die door externe geldgevers als rijksoverheid, Europese Commissie en provincies ter beschikking worden gesteld. De Koers Noord en Kompasregelingen worden vanuit de programmamiddelen, EZ-Kompas en EFRO, als een project gefinancierd.

Het SNN beschikt gemiddeld over aanzienlijke liquiditeiten. De provincie Groningen treedt op als kassier voor het SNN. Dat houdt in, dat alle ontvangsten en uitgaven van het SNN via de "kas" van de provincie Groningen lopen. Het SNN gaat als gevolg van het uitbesteden van de kassiersfunctie geen geldleningen aan en verstrekt evenmin geldleningen. Ingevolge de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) heeft het SNN een eigen Treasurystatuut vastgesteld. Het statuut heeft tot doel in

overeenstemming met de Wet FIDO de bestuurlijke kaders aan te geven, waarbinnen het Dagelijks Bestuur van het SNN de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, financiële posities en de hieraan verbonden risico's kan besturen en beheersen.

Door middel van een actief treasurybeleid tracht de treasurer van de provincie Groningen de financiële kosten voor het SNN zo laag mogelijk te houden en de opbrengsten zo hoog mogelijk te maken. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten aangaande het risicoprofiel van het SNN:

- Het uitgangspunt ten aanzien van het financieel risico is defensief en risicomijdend;
- De lange termijnrisko's zullen in ieder geval begrensd worden door de renterisiconorm zoals die is opgenomen in de Wet FIDO;
- De korte termijnrisko's zullen in ieder geval begrensd worden door de kasgeldlimiet, zoals die is opgenomen in de Wet FIDO.

Medewerkers van de afdeling treasury van de provincie Groningen voeren viermaal per jaar overleg met vertegenwoordigers van derde partijen, waarvoor de provincie de treasury functie vervult. Het SNN wordt daarin vertegenwoordigd door de concerncontroller. Daarbij worden oa. de kwartaalrapportages inzake treasury voor GS van Groningen besproken. Het Dagelijks bestuur van het SNN ontvangt periodiek een verslag van het overleg.

De rente risiconorm voor het jaar 2010 is op basis van de oorspronkelijke begroting vastgesteld op € 26.254.000. Daarbij wordt opgemerkt dat deze norm niet van belang is, omdat het SNN geen vaste schulden heeft.

Gezien de rente ontwikkeling in 2010 en de relatief grote schommelingen in de in- en uitgaande geldstroom heeft het SNN ervoor gekozen om circa 50% van de middelen kortlopend weg te zetten op spaarrekeningen en in deposito's. De overige middelen zijn belegd in obligaties, onderhandse geldleningen en garantieproducten. De werkelijke rentebaten kunnen in vergelijking met de begrote baten lager uitvallen indien de tegoeden waarover rente wordt vergoed lager uitvallen dan verwacht en/of een lager rentepercentage wordt vergoed dan oorspronkelijk werd begroot. Dat laatste was in 2010 nadrukkelijk het geval.

In 2010 is per begin van de maand de liquiditeitspositie als volgt:

(bedragen x € 1.000)

januari	165.309	mei	137.598	september	77.314
februari	158.581	juni	127.578	oktober	73.474
maart	163.649	juli	87.657	november	113.177
april	145.641	augustus	83.153	december	131.030

Gedurende het jaar 2010 is er geen sprake geweest van liquiditeitstekorten.

1.0. GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2010
(Bedragen x duizend)

ACTIVA	31-12-2010	31-12-2009	PASSIVA	31-12-2010	31-12-2009
	€	€		€	€
vaste activa:			eigen vermogen:		
- immateriële activa	0	0	- algemene reserves	16.148	32.868
- materiële activa	640	867	- resultaat voor bestemming	-12.335	-17.609
totaal vaste activa	640	867	totaal eigen vermogen	3.813	15.259
vlootende activa:			voorzieningen:		
- vorderingen	267.595	364.344	- toekenningen	14.257	19.726
- rekeningen-courant Groningen	125.784	160.156	totaal voorzieningen	14.257	19.726
- uitgezette gelden RSP Mobiliteits Fonds	3.500	0	langlopende schulden		
- r/c ABN Amro	47	1.000	- vooruitontvangen bedragen	45.918	114.990
- kas SNN - UO	1	1	totaal langlopende schulden	45.918	114.990
totaal vlootende activa	396.927	525.501	kortlopende schulden:		
			- openstaande toekenningen	300.183	366.395
			- schuld aan Ministerie EL&I inzake package deal	21.201	0
			- schulden aan derden, wegens uitvoering regelingen	10.547	4.640
			- tussenrekening betalingen	980	4.115
			- crediteuren	668	1.243
			totaal kortlopende schulden	333.579	376.393
Totaal activa	397.567	526.368	Totaal passiva	397.567	526.368

1.0.1. Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2010

ALGEMEEN

Bij de consolidatie van de balansen van de verschillende programma's en regelingen zijn de onderlinge vorderingen en schulden (openstaande toekenningen) geëlimineerd. In totaal is op 31 december 2010 een bedrag van € 73.467.000 geëlimineerd en per 31 december 2009 € 87.085.000.

TOELICHTING OP POSTEN VAN DE BALANS

Vaste activa

Materiële activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van historische kostprijs verminderd met lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de geschatte economische levensduur.

De materiële vaste activa betreffen de kosten van een nieuw geautomatiseerd systeem en kantoorinventaris. Het grootste deel van de investeringen, heeft in 2008 en 2009 plaatsgevonden. Na ingebruikname wordt tijdsevenredig afgeschreven.

Het verloop van de materiële vaste activa in 2010 is als volgt:

	* € 1.000 Totaal	* € 1.000 geautomatiseerd systeem	* € 1.000 kantoor inventaris
Boekwaarde per 1 januari 2010	868	702	166
Bij: investeringen 2010	<u>14</u>	<u>14</u>	<u>0</u>
	882	716	166
Af: afschrijvingen 2010	<u>242</u>	<u>196</u>	<u>46</u>
Boekwaarde per 31 december 2010	640	520	120

Viottende activa

Vorderingen

De specificatie per balansdatum is als volgt (zie tabel):

	<u>31-12-2010</u> * € 1.000	<u>31-12-2009</u> * € 1.000
Ministerie EL&I		
- Koers Noord programma's	29.538	44.716
- EZ Transitie programma		11.580
- Rijkscofinanciering in OP EFRO	<u>66.110</u>	<u>72.199</u>
Totaal EL&I	95.648	128.495
Europese Commissie		
- Koers Noord programma OP EFRO	139.583	152.823
- Kompasprogramma's	18.214	67.239
- Programma's t/m 1999	<u>4.661</u>	<u>4.661</u>
Totaal Europese commissie	162.458	224.723
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit inzake UILNN	3.323	2.323
Bijdragen provincies en gemeenten	74	45

Terug te ontvangen subsidies	2.215	2.778
Af: voorziening oninbare vorderingen	<u>1.520</u>	<u>2.617</u>
	695	161
BTW Compensatiefonds	795	860
Nog te ontvangen bijdragen	179	82
Vooruitbetaalde uitvoeringskosten	<u>147</u>	<u>904</u>
	326	986
Kosten EZ transitie		350
Kosten EZ Koers Noord		700
Kosten EZ Cofinanciering in OP EFRO	1.372	1.829
Kosten OP EFRO	<u>2.904</u>	<u>3.872</u>
	4.276	6.751
Totaal vorderingen	267.595	364.344

De terug te ontvangen subsidies worden gedeeltelijk voorzien voor mogelijke oninbaarheid. Afboekingen van uitstaande vorderingen vinden plaats als van de curator een definitieve uitdelingslijst wordt ontvangen.

Op 1 januari 2003 is het BTW Compensatiefonds in werking getreden. Het SNN heeft op basis van evenredigheid de vordering over het jaar 2010 ad € 795.000 bij de drie Noordelijke provincies ingediend.

De post 'Nog te ontvangen bijdragen' bestaat onder andere uit een ontvangst voor detachering van medewerkers, en bijdragen voor de SER en het Mobiliteitsfonds. Het totale bedrag van de nog te ontvangen bedragen is € 179.000.

Rekeningen-courant Groningen

De provincie Groningen verricht de kassiersfunctie voor het SNN. Alle betalingen en ontvangsten verlopen via de rekening van de provincie Groningen. Over het uitstaande saldo wordt ieder kwartaal rente berekend. Deze rente is gebaseerd op de door de provincie gegenereerde rente op uitgezette gelden. Over het jaar 2010 bedraagt de rente gemiddeld 1,37% tegen 3,1% in 2009. Bij het opstellen van de begroting voor 2010 is rekening gehouden met 2,75% rente.

Voor alle programma's en regelingen wordt een aparte rekening-courantverhouding met de provincie bijgehouden. Daarnaast zijn er rekening-courantverhoudingen voor de uitvoeringskosten.

Het verloop van de rekening courant Groningen in 2010 is als volgt:

	* € 1.000
Stand r/c Groningen per 1 januari 2010	160.157
Af: mutaties 2010	<u>34.373</u>
Eindstand per 31 december 2010	125.784

Uitgezette gelden RSP Mobiliteitsfonds

In december 2010 hebben de drie provincies hun bijdrage in verband met herberekening van het prijspeil over de jaartranches 2009 en 2010 in het RSP Mobiliteitsfonds gestort. Vervolgens heeft ook het Rijk (Ministerie van infrastructuur en Milieu) zijn bijdrage gestort. Aangezien de uitbetaling pas in 2011 kan plaatsvinden is het grootste deel van deze betalingen (€3.500.000) tijdelijk op een deposito rekening gezet.

Stand r/c ABN Amro

De stand per 31 december op de r/c voor het Mobiliteitsfonds bedraagt € 47.000

Kas UO-SNN

De aanwezige kasmiddelen in de kassen van de UO-SNN bedragen ultimo 2010 € 561.

Eigen vermogen**Algemene reserves**

De algemene reserve is ontstaan doordat jaarlijks de rentebaten onder aftrek van rentelasten aan de reserve worden toegevoegd. De reserve kan worden aangewend om tekorten op projecten op te vangen, alsmede voor uitvoeringskosten en koersverschillen, die niet op andere wijze worden gedekt.

Er wordt per regioprogramma en subsidieregeling een algemene reserve aangehouden. Daarnaast zijn er algemene reserves voor de uitvoeringskosten.

Geconsolideerd laat het eigen vermogen over het jaar 2010 het volgende verloop zien.

		* € 1.000
Stand 1 januari 2010		15.259
Saldo rentebaten/lasten	891	
Af: teveel betaald aan project	<u>2</u>	
		<u>889</u>
Algemene reserve voor resultaat voor bestemming		16.148
Af: Overschrijding Efro en Leader+ budget	720	
Onttrekking i.v.m. package deal	11.156	
Ingevolge package deal ISP reserve overgeboekt	<u>459</u>	
		<u>12.335</u>
Stand per 31 december 2010		3.813

Het eigen vermogen per balansdatum kan als volgt gespecificeerd worden:

	<u>31-12-2010</u>	<u>31-12-2009</u>
	na verwerking	
	resultaat voor	
	bestemming	
	* € 1.000	* € 1.000
Koers Noord programma's	1.105	1.420
Koers Noord regelingen	184	133
Kompas programma's	-/-1.183	5.808
Kompas regelingen	479	4.472
Programma's t/m 1999	3.543	3.901
Regelingen t/m 1999	0	0
Uitvoeringskosten	-/-590	-/-658
Regelingen en werkzaamheden provincies en gemeenten	<u>275</u>	<u>183</u>
Totaal	3.813	15.259

Voorzieningen

Voorziening toekenningen

Betreft het saldo van de door de overheden beschikbaar gestelde middelen, verminderd met de reeds gedane toekenningen aan uitvoeringskosten. Het verloop van de voorziening toekenningen uitvoeringskosten is in 2010 als volgt:

	<u>uitvoeringskosten</u>
	* € 1.000
Stand per 1 januari 2010	19.726
Af: Uitvoeringskosten in 2010	-/-9.224
Bij: in 2010 beschikbaar gestelde bedragen:	
provincies	2.108
gemeenten	396
SER	114
ISP reserve ten gevolge van package deal	459
overschot BTW compensatie van Min. Financiën	493
Extra budget Efro 2000-2006	85
Extra budget Leader+	75
Overschot AMa Taskforces	<u>25</u>
	-/-5.469
Stand per 31 december 2010	<u>14.257</u>

De voorziening toekenningen uitvoeringskosten ad € 14.257.000 bestaat ultimo 2010 uit de uitvoeringskosten ten behoeve van de Koers Noord en Kompas programma's. Naar verwachting zullen deze programma's ultimo 2017 afgewikkeld zijn. Op basis van een prognose van de te verwachten kosten t/m 2017 minus de jaarlijks te ontvangen bijdragen is de voorziening ultimo 2010 ad € 14.257.000 afdoende om aan de verplichtingen te voldoen.

Vooruitontvangen bedragen

De balanspost vooruitontvangen bedragen is als volgt samengesteld:

	* € 1 miljoen
Koers Noord programma's	35,8
Koers Noord regelingen	14,3
Kompas programma's	-/-11,7
Kompas regelingen	<u>7,5</u>
Totaal	45,9

De stand van de vooruitontvangen bedragen bij Kompasprogramma's staat negatief, omdat er meer aan Kompasprojecten is toegekend dan dat er aan budget beschikbaar is. Deze zogenaamde overcommitting geschiedt op basis van de verwachte vrijval op lopende projecten. Indien de vrijval in werkelijkheid straks lager uitvalt dan verwacht, dan zullen in eerste instantie de hiervoor beschikbare algemene reserves (ultimo 2010 slechts € 0,3 miljoen) worden aangesproken. Voor eventueel daarna resterende tekorten zijn de drie noordelijke provincies aansprakelijk.

Het verloop van de balanspost vooruitontvangen bedragen is in 2010 als volgt:

	projecten en regelingen * € 1.000	
Stand per 1 januari 2010		114.985
beschikbaar gestelde middelen		<u>4.724</u>
		119.709
Aangegane verplichtingen en uitvoeringskosten in 2010	-97.336	
Vrijgevallen toekenningen in 2010	<u>23.545</u>	
		<u>-73.791</u>
Stand per 31 december 2010		45.918

Kortlopende schulden

Openstaande toekenningen

Onder deze balanspost zijn de verplichtingen jegens derden opgenomen. Het verloop in het jaar 2010 is als volgt:

		* € 1.000
Stand per 1 januari 2010		366.396
Bij: Verplichtingen lopend jaar		<u>118.936</u>
		485.332
Af: Betalingen 2010	143.528	
vrijval 2010 projecten	<u>55.239</u>	
		<u>-/-198.767</u>
		286.565
Bij: mutatie interne toezeggingen		<u>13.618</u>
Stand per 31 december 2010		300.183

Schuld aan Ministerie EL&I inzake package deal

Hieronder is opgenomen het bedrag dat in januari 2011 ten gevolgen van de package deal is terugbetaald aan het Ministerie van EL&I (€21.200.653)

Schulden aan derden, wegens uitvoering regelingen

Het SNN voert voor rekening en risico van de drie noordelijke provincies alsmede voor Overijssel regelingen en werkzaamheden uit. Dat zijn naast toeristische regelingen ook energiebesparende maatregelen en regelingen voor innovatieve energieprojecten bestaande bouw. Het SNN ontvangt voor deze regelingen voorschotten voorzover deze nog niet aan eindbegunstigden zijn uitgekeerd. Hiervoor is een schuld in de balans in 2010 opgenomen. Tevens is het SNN "penvoerder" van het RSP Mobiliteitsfonds (Regiospecifiek pakket Zuiderzee gelden voor mobiliteit).

De standen van de schulden zijn:

	* € 1.000
Schuld Rijk ivm Mobiliteitsfonds	1.823
Schuld Fryslan/3 gemeentes inzake Stinag/ Mob fonds en Sebb	3.005
Schuld Groningen inzake Stinag/Mob. Fonds en Sebb	2.896
Schuld Drenthe/Assen inzake Stinat/Mob. Fonds en Sebb	2.793
Schuld Overijssel inzake Kito	19
Nog te verrekenen rente provincies	<u>11</u>
Totaal	10.547

Tussenrekening betalingen

De stand per 31-12-2010 van de tussenrekening betalingen bestaat uit een bedrag van € 980.000. Er is voor één provinciaal project € 1,4 mln. ontvangen, hiervan is een voorschot uitbetaald van €420.000. (vorig jaar stonden er compensabele BTW en twee andere provinciale projecten open, die zijn inmiddels afgerond).

Crediteuren

De crediteuren bestaan per 31 december 2010 uit:

Te betalen kosten en te verrekenen bedragen:	* € 1.000
• Af te dragen sociale lasten over december 2010	279
• Accountantskosten projecten en jaarrekening 2010	132
• Personeelskosten lobbyisten	95
• Externe opdrachten	40
• Personeelskosten Nordconnect en programmasecretaris	22
• Personeelskosten (detachering)	22
• Kosten uitzendbureau	21
• Reiskosten	10
• Automatiseringskosten	7
• Kosten Nordconnect	6
• Overige	<u>34</u>
Totaal crediteuren	668

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Voor de huur van het pand van de Uitvoeringsorganisatie van het SNN is een overeenkomst afgesloten van 1 januari 2010 tot en met 31 december 2014. De huurverplichting tot en met eind 2014 bedraagt € 737.304.

Voor de huur van het pand in Den Haag loopt een overeenkomst tot 31 december 2011. De huurverplichting bedraagt € 14.184.

Voor het schoonmaakcontract afgesloten van 1 maart 2010 tot en met 1 maart 2012 bedraagt de verplichting € 22.225.

Voorts zijn er langlopende contracten voor de huur van kopieer- en faxapparaten tot en met 31 december 2014 afgesloten, waarmee vanaf 1 januari 2011 een totaalbedrag van € 139.730 is gemoeid.

Ultimo 2010 wordt overeenkomstig de BBV voorschriften geen balanspost meer opgenomen voor de nog niet opgenomen vakantiedagen van de personeelsleden. De verplichting vertegenwoordigt ultimo 2010 een waarde van € 397.000 tegen vorig jaar € 260.000. Daarbij is ook rekening gehouden met de verplichting jegens een bij SNN gedetacheerde medewerker, die tijdens zijn detacheringperiode een tegoed aan vakantiedagen heeft opgebouwd.

1.1.0 Geconsolideerde resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-

	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk	0	1.000	1.000	0	20.000	20.000	0	0	0
Europese Commissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige	9.582	22.182	12.600	0	0	0	0	0	0
Toekenningen aan projecten	113.076	58	-113.018	136.250	0	-136.250	156.750	0	-156.750
Vrijval op toekenningen	0	55.190	55.190	0	42.954	42.954	0	37.742	37.742
Teruggevorderde bedragen	0	695	695	0	0	0	0	161	161
Mutaties vooruitontvangen bedragen	60.070	103.603	43.533	40.129	113.425	73.296	45.609	164.456	118.847
subtotaal projecten	182.728	182.728	0	176.379	176.379	0	202.359	202.359	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk	0	0	0	0	700	700	0	0	0
europese commissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
provincies	0	2.108	2.108	0	2.094	2.094	0	1.844	1.844
gemeenten	0	397	397	0	386	386	0	362	362
overige	0	606	606	0	1.159	1.159	0	84	84
Kosten:									
uitvoeringskosten	9.224	0	-9.224	8.963	0	-8.963	8.522	0	-8.522
package deal	11.156	0	-11.156	0	0	0	495	0	-495
overige kosten	720	0	-720	0	0	0	569	5.567	4.998
Rente en koersverschillen	639	1.530	891	25	2.634	2.609	17.181	6.232	-10.949
Mutaties voorzieningen	952	6.606	5.654	0	4.624	4.624	0	0	0
Subtotaal algemeen	22.691	11.247	-11.444	8.988	11.597	2.609	26.767	14.089	-12.678
Resultaat voor mutaties in reserves	205.419	193.975	-11.444	185.367	187.976	2.609	229.126	216.448	-12.678
Mutaties reserves	1.530	639	-891	2.634	25	-2.609	5.265	334	-4.931
Resultaat voor bestemming	206.949	194.614	-12.335	188.001	188.001	0	234.391	216.782	-17.609
Resultaatbestemming, onttrekking reserve	0	12.335	12.335	0	0	0	0	17.609	17.609
Resultaat na bestemming	206.949	206.949	0	188.001	188.001	0	234.391	234.391	0

1.1.1 Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening 2010

De geconsolideerde resultatenrekening bestaat uit de exploitaties van alle groepen instrumenten die bij de uitvoeringsorganisatie van het SNN in beheer zijn met de daarbij behorende uitvoeringskosten. De toelichting op de afzonderlijke groepen en afzonderlijke instrumenten is weergegeven in het Beheersdeel van deze jaarrekening. De consolidatie is onder te verdelen in de volgende groepen.

Groepen Instrumenten

- Koers Noord programma's
- Koers Noord regelingen
- Kompas regioprogramma's
- Kompas subsidieregelingen
- Regioprogramma's t/m 1999
- Subsidieregelingen t/m 1999
- Uitvoeringskosten SNN
- Regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten

Projecten

2010

2009

Beschikbare budgetten rijk

€ 1.000

€ 0

De door de minister van Economische Zaken toegezegde middelen voor het Koers Noord programma, zijn reeds bij aanvang van de programmaperiode als beschikbare budgetten in de jaarrekening opgenomen. Met betrekking tot het Kompas programma is de vordering op het Ministerie van EL&I opgehoogd met 1 miljoen euro zodat er een aansluiting is met de werkelijke toezegging voor het UILNN programma.

Beschikbare budgetten Europese Commissie

€ 0

0

Voor het Operationeel Programma EFRO 2007-2013 heeft de Europese Commissie in 2007 een bedrag beschikbaar gesteld van € 169,4 miljoen. In 2008 is hiervan 4% zijnde € 6,776 miljoen beschikbaar gekomen voor uitvoeringskosten.

Beschikbare budgetten overige

€ 12.600

€ 0

Het beschikbaar gestelde budget overige bedraagt in 2010 voor eliminatie een saldo van € 18.518.000. Ten gevolge van de package deal met het ministerie van EL&I is een bedrag van € 12,6 miljoen uit de reserves gehaald om te worden ingezet voor het Koers Noord Transitie programma. De Koers Noord regeling IPR 2008 heeft een bijdrage van €3,3 miljoen uit het OP EFRO programma en een zelfde bedrag uit het programma Rijkscofinanciering OP EFRO. Tezamen een bijdrage van € 6,5 miljoen. De Kompas regelingen KITS 2000 en AMa Taskforces zijn in 2010 afgesloten waardoor het resterende budget van respectievelijk €290.000 en €292.000 is teruggestort naar de financiers van deze regelingen zijnde de Kompas programma's. In totaal een bedrag van afgerond €582.000.

Instrumenten

2010

Uit reserves ten gevolge van package deal
per saldo

12.600

Koers Noord regelingen

6.500

Kompas subsidieregelingen

-582

Totaal exclusief eliminatie

18.518

Af: eliminatieposten

-5.918

Totaal

12.600

De eliminatie posten betreffen interne mutaties tussen de onderdelen regio programma's en subsidieregelingen.

Toekenningen aan projecten   -/- € 113.018 -/-€ 156.750

De afgegeven subsidieverleningsbeschikkingen aan projecten binnen zowel de afdeling regioprogramma's als subsidieregelingen worden geboekt als toekenningen aan projecten. De toekenningen aan projecten bedraagt in 2010 (voor eliminatie) een bedrag van € 118.936.000. Hierop is wegens interne toekenningen een bedrag van € 5.918.000 geëlimineerd zodat voor toekenning aan derden een bedrag van € 113.018.000 resteert.

Bij het Koers Noord programma is een bedrag van €99,8 miljoen toegekend aan projecten. Dit is onder te verdelen in de programma's EZ Koers Noord, Transitie, OP EFRO en Rijkscofinanciering OP EFRO. De toekenningen zijn respectievelijk €35,3, €7,6, €43,0 en €13,9 miljoen. Bij de Koers Noord regelingen is voor een bedrag van €19,148 miljoen toegekend aan projecten. Voor de regelingen IPR 2008, NIOF 2008 en HRM+ 2009 toekenningen van respectievelijk €6,3, €12,2 en €0,7 miljoen.

Bij de Kompas programma's zijn geen projecten meer toegekend. Bij de Kompas regelingen is alleen bij de KITS 2000 één project toegekend. Bij de NIOF 2000 heeft een verlaging van de toekenningen plaatsgevonden Per saldo een toekenning voor de Kompas regelingen van €24.000.

<u>Instrumenten</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
	€	€
Koers Noord programma's	99.764	164.073
Koers Noord regelingen	19.148	17.331
Kompas regioprogramma's	0	1.873
Kompas subsidieregelingen	<u>24</u>	<u>-/-527</u>
Totaal excl. eliminatie	118.936	182.750
Af: Eliminatieposten	<u>-5.918</u>	<u>-/-26.000</u>
Totaal	113.018	156.750

In totaal is in 2010 €43,8 miljoen minder toegekend aan projecten dan in 2009. De afname is vooral toe te schrijven aan het minder toekennen binnen de Koers Noord programma's (€64,3 miljoen) daar een groot deel van de budgetten reeds in de jaren voor 2010 zijn toegekend. In 2010 zijn 81 projecten toegekend (vorig jaar 106). De nieuwe Koers Noord regelingen laten een iets hogere toekenning zien dan in 2009 (€1,8 miljoen). Voor de Kompas programma's en de Kompas regelingen geldt respectievelijk een afname van €1,9 miljoen en een toename van € 551.000.

Een overzicht van toekenningen aan Koers Noord programma's ziet er als volgt uit:

<u>Programma</u>	<u>Aantal projecten</u>	<u>Toegekende bijdrage</u>
EZ Pieken in de Delta	28	€ 35,3 miljoen
OP EFRO	35	- 43,0 miljoen
Rijkscofinanciering in OP	13	- 13,9 miljoen
Transitie	<u>5</u>	<u>- 7,6 miljoen</u>
Totaal	81	€ 99,8 miljoen

In de begroting van de Koers Noord programma's was reeds een daling van de toekenningen aan de projecten voorzien want het begrote bedrag voor 2010 is €117 miljoen.

Van de Koers Noord regelingen zijn de IPR 2008, de NIOF 2008 en de HRM regelingen succesvol. Bij de IPR 2008 zijn vijftien projecten toegekend (vorig jaar zestien) met een gemiddelde toekenning van €420.000 per project. Bij de NIOF 2008 zijn 620 projecten toegekend (vorig jaar 438) met een gemiddelde toekenning van €20.000 per project. De HRM+ heeft 59 projecten toegekend (vorig jaar 41) met een gemiddelde toekenning van €12.000 per project. Een overzicht van toekenningen vanuit Koers Noord regelingen ziet er als volgt uit:

<u>Regelingen</u>	<u>Aantal projecten</u>	<u>Toegekende bijdrage</u>
IPR 2008	15	€ 6,3 miljoen
NIOF 2008	620	- 12,2 miljoen
HRM+ 2009	59	- 0,7 miljoen
		€ 19,2 miljoen

In de begroting 2010 van de Koers Noord regelingen is rekening gehouden met een bedrag van €19,3 miljoen.

Daar de Kompasperiode tegen het einde loopt hebben er geen toekenningen aan projecten binnen de Kompas programma's plaatsgevonden. De toekenningen hebben reeds in eerdere jaren plaatsgevonden. De eindafrekening van het EPD 2 2000-2006 en Leader+ programma zijn in september 2010 in Brussel ingediend.

Bij de programma's EZ Kompas en UILNN zijn, net als in 2009, geen toekenningen meer afgegeven.

Binnen de Kompas subsidieregelingen heeft één toekenning plaatsgevonden bij de KITS 2000 van afgerond €82.000. Bij de NIOF 2000 heeft een verlaging van de toekenningen plaatsgevonden bij één project ten bedrage van €58.000. Per saldo een toekenning voor de Kompas regelingen van €24.000. Bij de overige Kompas subsidieregelingen IPR- Vestiging en Uitbreiding, NIOF, INS, HRM en LPR hebben geen toekenningen meer plaatsgevonden.

In de begroting is reeds rekening gehouden met het sluiten van de Kompas programma's en regelingen en zijn er geen toekenningen meer geraamd.

Vrijval op toekenningen **€ 55.190**   € 37.742

Vrijval ontstaat indien de kosten van projecten bij de eindafrekening lager blijken uit te vallen dan begroot. Op de begroting van de projecten is destijds de bijdrage toegekend. Het verschil tussen de toegekende bijdrage en de definitieve vaststelling wordt als vrijval geboekt. De vrijval bestaat uit:

<u>Instrumenten</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
	€	€
Koers Noord Programma's	0	59
Koers Noord Regelingen	2.326	538
Kompas regioprogramma's	35.228	18.394
Kompas subsidieregelingen	17.636	18.751
Subsidieregelingen t/m 1999	0	0
Totaal	55.190	37.742

Na het opstarten van het Koers Noord programma in 2007 zijn 220 projecten toegekend. De verdeling van het aantal projecten over de programma's EZ Koers Noord, OP EFRO, Rijkscofinanciering OP EFRO en Transitie is respectievelijk 52, 106, 40 en 22. Daar er nog geen projecten zijn afgerekend is er nog geen vrijval gerealiseerd.

Bij de Koers Regelingen is een vrijval gerealiseerd van afgerond € 2.326.000. Bij de IPR 2008 is een vrijval gerealiseerd van €413.000 (één project afgerekend en één project ingetrokken), bij de NIOF 2008 een vrijval van €1.890.000 (276 projecten afgerekend en 100 projecten ingetrokken) en bij de HRM 2009 een vrijval van €23.000 (negentien projecten afgerekend en twee projecten ingetrokken).

De vrijval bij de Kompas regioprogramma's wordt veroorzaakt door het ten einde lopen van de Kompas periode. Bij het EZ-Kompas programma wordt een vrijval gerealiseerd van €8,6 miljoen. Bij het afsluiten van het EFRO 2000-2006, het Phasing Out en Leader+ programma zijn de laatste projecten afgerekend waarbij een vrijval is gerealiseerd van respectievelijk €25,9 miljoen, €281.000 en € 374.000. Bij het UILNN programma is een vrijval gerealiseerd van € 66.000. De vrijval bij de Kompas subsidieregelingen ontstaat met name bij de IPR 2000 vestiging en uitbreiding (respectievelijk €1,1 en €3,6 miljoen), de KITS 2000 (€ 2,7 miljoen), de NIOF 2000 (€4,4 miljoen) en de LPR 2002 (€5,7 miljoen). De HRM 2001 laat een geringe vrijval zien van €129.000. Bij de regioprogramma's t/m 1999 en de subsidieregelingen t/m 1999 is geen vrijval meer gerealiseerd.

Teruggevorderde bedragen **€ 695** **€ 161**

Met ingang van het jaar 2009 worden niet meer alle debiteuren voor 100% voorzien. Dit is met name het geval voor debiteuren waarbij terugbetaling aannemelijk is. In dergelijke gevallen is het overbodig de terugvordering voor 100% te voorzien. Het SNN heeft een inschatting gemaakt welke vorderingen tot een terugbetaling zullen leiden en deze als bate verantwoord bij de beschikbare budgetten. De teruggevorderde bedragen hebben betrekking op projecten binnen het EZ- Kompas, EFRO 2000-2006 en het UILNN programma (respectievelijk €252.000, €374.000 en €31.000), de NIOF 2008 (€3.000), de IPR- uitbreiding en vestiging (respectievelijk €4.000 en €15.000) en de KITS 2000 (€16.000).

Mutaties vooruit ontvangen bedragen

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
	€	€
Onttrekking vooruit ontvangen bedragen	103.603	164.456
Toevoeging vooruit ontvangen bedragen	-/- 60.070	-/-45.609
Totaal	-/-43.533	-/-118.847

De onttrekking aan de vooruit ontvangen bedragen is de som de gerealiseerde vrijval op toekenningen en de teruggevorderde bedragen minus de toekenningen aan projecten. Kortom de nog niet bestede budgetten. In het jaar 2010 zijn de toekenningen aan projecten groter dan de voor dat jaar beschikbaar gestelde budgetten waardoor een onttrekking plaatsvindt aan de vooruit ontvangen bedragen.

De onttrekkingen en toevoegingen aan de vooruit ontvangen bedragen zijn als volgt onder te verdelen naar de diverse instrumenten.

<u>Onttrekkingen vooruit ontvangen bedragen</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
	€	€
Koers Noord programma's	92.176	164.014
Koers Noord regelingen	10.980	442
Kompas regioprogramma's	155	0
Kompas subsidieregelingen	292	0
Programma's t/m 1999	0	0
Regelingen t/m 1999	0	0
Totaal	103.603	164.456

<u>Toevoegingen vooruitontvangen bedragen</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
	€	€
Koers Noord programma's	14.012	0
Koers Noord regelingen	661	9.655
Kompas regioprogramma's	28.040	16.593
Kompas subsidieregelingen	17.357	19.361
Regioprogramma's t/m 1999	0	0
Subsidieregelingen t/m 1999	0	0
Totaal	60.070	45.609

De toevoegingen en onttrekkingen kunnen als volgt kort worden samengevat.

Binnen de Koers Noord programma's EZ Koers Noord (PID), Transitie, OP EFRO en Rijkscofinanciering OP EFRO, zijn de beschikbare budgetten reeds in voorgaande jaren beschikbaar gekomen. Er is nog geen vrijval gerealiseerd. In 2010 is ten gevolge van de package deal een ophoging gekomen van het Transitie budget dat met aftrek van de toekenningen binnen het transitie programma zorgt voor een toevoeging aan de balanspost vooruitontvangen bedragen van €14,0 miljoen. Bij de andere programma's is in 2010 geen extra budget beschikbaar gekomen waardoor het bedrag aan toekenningen aan projecten in zijn geheel wordt onttrokken aan de vooruitontvangen bedragen (€92,2 miljoen).

Bij de Koers Noord regeling IPR 2008 is een extra budget beschikbaar gesteld en is vrijval gerealiseerd. De toekenningen aan projecten zijn lager dan de som van de gerealiseerde vrijval en het extra budget waardoor het saldo wordt toegevoegd aan de balanspost vooruitontvangen bedragen (€661.000). Bij de andere twee Koers Noord regelingen is de toekenning aan projecten hoger dan de vrijval en de teruggevorderde bedragen waardoor het saldo wordt onttrokken aan de vooruitontvangen bedragen (€11,0 miljoen).

Binnen de Kompas periode zijn, voor zowel programma's als subsidieregelingen, in 2010 geen beschikbare middelen meer toegezegd. Bij het EZ- Kompas programma is een bedrag van €9,0 miljoen onttrokken aan het budget ten gunste van het Transitie programma in de Koers Noord periode. Binnen het EZ Kompas zijn de vrijval en de teruggevorderde bedragen lager dan de onttrekking aan het budget van €9,0 miljoen waardoor een saldo van €155.000 wordt onttrokken aan de vooruitontvangen bedragen. Bij de overige Kompas programma's (EFRO 2000-2006, Phasing Out, Leader+ en UILNN worden de gerealiseerde vrijval en de teruggevorderde bedragen toegevoegd aan de balanspost vooruitontvangen bedragen (€28,0 miljoen).

Bij de Kompas subsidieregelingen ontstaat een toevoeging aan de balanspost vooruitontvangen bedragen als gevolg van een hogere vrijval en teruggevorderde bedragen, dan de toekenningen aan projecten en de overige bijdragen. De toevoeging aan de vooruit ontvangen bedragen kan onderverdeeld worden naar de subsidie-instrumenten IPR vestiging (€1,1 miljoen), de IPR uitbreiding (€3,6 miljoen), KITS 2000 (€2,3 miljoen), HRM 2001 (€129.000), NIOF (€4,5 miljoen) en LPR (€5,7 miljoen). Een totale toevoeging aan de vooruitontvangen bedragen van €17,4 miljoen. Bij het afsluiten van de AMA Taskforces is een bedrag van €292.000 onttrokken aan de balanspost vooruitontvangen bedragen.

Bij de subsidieprogramma's en regelingen tot en met 1999 vinden geen toekenningen en afrekeningen meer plaats.

Algemeen

2010

2009

Bijdragen in uitvoeringskosten

De financiering van de kosten bestaan uit de financieringsbronnen Rijk, Europese Commissie, Provincies, Gemeenten en Overig. Indien de financiering niet voldoende is om de kosten te dekken wordt het tekort onttrokken aan de voorziening uitvoeringskosten.

Rijk

€ 0

€ 0

De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor de Koers Noord periode zijn reeds in voorgaande jaren, toegevoegd aan de bijdrage in uitvoeringskosten.

Europese Commissie

€ 0

€ 0

De door de Europese Commissie beschikbaar gestelde middelen is in het Operationeel Programma EFRO 2007-2013 zijn reeds in het jaar 2008 toegevoegd aan de bijdrage in uitvoeringskosten. De benodigde extra middelen van de Europese Commissie voor EFRO ad €85.000 en Leader+ ad €75.000 zijn geëlimineerd.

Provincies

€ 2.108

€ 1.844

De bijdragen van de provincies zijn onder te verdelen in:

De jaarlijkse bijdrage per provincie bedraagt

€ 582.300, geïndexeerd met 3,5 % per jaar

is in totaal

€ 1.747

Bijdrage toeristische regelingen van provincies - 109

Bijdrage energie regelingen van provincies - 237

Bijdrage uitvoering Mobiliteitsfonds - 15

Totaal

€ 2.108

Gemeenten

€ 397

€ 362

Met de vier grote gemeenten (Groningen, Leeuwarden, Assen en Emmen) is een forfaitaire bijdrage in de uitvoeringskosten van het Koers Noord Programma afgesproken met een indexatie van 3,5% per jaar. Voor de vier gemeenten in totaal een bedrag van €374.927. Daarnaast zijn er een aantal gemeenten, die de uitvoering van regelingen aan het SNN hebben opgedragen. De vergoeding hiervoor bedraagt €21.120. In totaal een bijdrage van gemeenten van €396.047.

Overige

€ 606

€ 84

In 2010 is onder overige opgenomen de jaarlijkse bijdrage van de SER voor SER Noord Nederland ad € 113.000 alsmede een eenmalige bate van € 493.000 uit de BTW compensatie van het Ministerie van Financiën voor het NAP. Bij indiening in 2010 van de eindafrekening van Efro 2000-2006 en Leader+ bleek, dat het SNN een deel van de forfaitair ontvangen compensatie niet hoefde door te betalen aan begunstigden.

Kosten

Uitvoeringskosten

-/-€ 9.224

-/-€ 8.522

Vanaf 2007 worden de uitvoeringskosten SNN als een geheel gepresenteerd. Een specificatie van de kosten van SER Noord-Nederland is in bijlage 1 opgenomen om richting subsidieverstrekker SER verantwoording af te leggen. Ten opzichte van de begroting 2010 (€9,0) zijn de totale werkelijke kosten gestegen met afgerond € 260.000.

In hoofdstuk 8.0 van deze jaarrekening zijn de kosten nader gespecificeerd. Voor de belangrijkste kostenposten worden daar ook materiële verschillen tussen werkelijke cijfers en begroting 2010, of cijfers 2009 weergegeven.

Package deal € 11.156 € 0

Betreft de bijdragen vanuit de algemene reserves van diverse instrumenten om de financiering van de package deal met het Ministerie van EL&I mogelijk te maken. De bijdrage is als volgt opgebouwd:

Koers Noord programma (Transitie)	€ 1.014
Kompas Programma (EZ Kompas)	- 5.953
Kompas Regelingen (vrijwel alle regelingen)	- 3.974
Regelingen t/m 1999 (IPR t/m 1999)	<u>215</u>
Totaal package deal	€ 11.156

Overige kosten -/-€ 720 -/-€ 495

De bij het afsluiten van de Kompas programma's ontstane overige kosten bestaan uit Efro 2000 - 2006 ad € 585.000 en Leader+ ad € 135.000. Hier zijn betalingen aan projecten verantwoord die niet meer uit het budget konden worden gedekt. Via het voorstel resultaatbestemming komen deze bedragen ten laste van de reserves.

Rente en koersverschillen

	€	€
Baten rente en koersverschillen	1.530	5.567
Lasten rente en koersverschillen	<u>639</u>	<u>569</u>
Saldo rente en koersverschillen	891	4.998

Per instrument wordt door de provincie Groningen een aparte rekening courant bijgehouden. Van het saldo van ontvangsten en uitgaven wordt de rentestand bijgehouden. De rentelasten en baten komen ten gunste of ten laste van ieder specifiek instrument.

De samenstelling van de rentebaten is als volgt.

<u>Instrumenten</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
	€	€
Koers Noord programma's	698	960
Koers Noord regelingen	55	139
Kompas regioprogramma's	156	3.143
Kompas subsidieregelingen	46	82
Regioprogramma's t/m 1999	121	398
Subsidieregelingen t/m 1999	215	845
Uitvoeringskosten	<u>239</u>	<u>0</u>
Totaal	1.530	5.567

De samenstelling van de betaalde rente en koersverschillen is als volgt:

<u>Instrumenten</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
	€	€
Koers Noord programma's	0	0
Koers Noord regelingen	0	0
Kompas regioprogramma's	474	6
Kompas subsidieregelingen	94	341
Regioprogramma's t/m 1999	20	24
Subsidieregelingen t/m 1999	0	0
Uitvoeringskosten	<u>51</u>	<u>198</u>
Totaal	639	569

Mutaties voorzieningen 2010 2009
€ €

Onttrekkingen voorzieningen	6.606	6.232
Dotatie voorzieningen	<u>952</u>	<u>17.181</u>
	5.654	-/-10.949

De mutaties voorzieningen bevat verder een aantal specifieke posten. Ten eerste is aan deze voorziening een bedrag toegevoegd vanuit de ISP- reserve ad. €459.000. Daarnaast is een bedrag van €493.000 gestort van het BTW compensatiefonds van het EFRO en Leader+ programma. In totaal een bedrag van €952.000. De onttrekking uit de voorziening heeft betrekking op de uitvoeringskosten SNN (zie voor een toelichting hoofdstuk 8).

Mutaties reserves	<u>2010</u>	<u>2009</u>
	€	€
	891	4.931

De mutaties in de reserves vloeien voort uit de rente en koersverschillen. In 2009 zijn er tevens kosten ad €67.000 ten laste van de reserve gebracht.

Resultaatbestemming, onttrekking reserve	<u>2010</u>	<u>2009</u>
	€	€
	12.335	17.609

Voor de financiering van de package deal met het Ministerie van EL&I zijn ultimo 2010 onttrekkingen aan diverse reserves noodzakelijk.

Vorig jaar was de onttrekking noodzakelijk om de voorziening toekenningen uitvoeringskosten op het vereiste niveau te brengen.

2.0. Koers Noord - Programma's: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-

	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk	0	0	0	0	20.000	20.000	0	0	0
Europese Commissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige	0	21.600	21.600	0	0	0	0	0	0
Toekenningen aan projecten	99.764	0	-99.764	117.000	0	-117.000	164.073	0	-164.073
Vrijval op toekenningen	0	0	0	0	1.600	1.600	0	59	59
Teruggeworpen bedragen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties vooruitontvangen bedragen	14.012	92.176	78.164	0	95.400	95.400	0	164.014	164.014
subtotaal projecten	113.776	113.776	0	117.000	117.000	0	164.073	164.073	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Europese Commissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
provincies	0	0	0	0	0	0	0	0	0
gemeenten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kosten:									
uitvoeringskosten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
package deal	1.014	0	-1.014	0	0	0	0	0	0
overige kosten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rente en koersverschillen	0	698	698	0	595	595	0	960	960
Mutaties voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal algemeen	1.014	698	-316	0	595	595	0	960	960
Resultaat voor mutaties in reserves	114.790	114.474	-316	117.000	117.595	595	164.073	165.033	960
Mutaties reserves	698	0	-698	595	0	-595	960	0	-960
Resultaat voor bestemming	115.488	114.474	-1.014	117.595	117.595	0	165.033	165.033	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve	0	1.014	1.014	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	115.488	115.488	0	117.595	117.595	0	165.033	165.033	0

2.1.1.0. EZ Koers Noord 2007 - 2010 PID: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-

	Realisatie 2010		Begroting 2010		Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo
Projecten							
Beschikbare budgetten:							
rijk		0	20.000	20.000			0
Europese Commissie		0		0			0
overige		0		0			0
Toekenningen aan projecten	35.289		35.000		30.389		-30.389
Vrijval op toekenningen		0	500	500			0
Teruggevorderde bedragen		0		0			0
Mutaties vooruitontvangen bedragen		35.289	14.500	14.500		30.389	30.389
subtotaal projecten	35.289	35.289	35.000	35.000	30.389	30.389	0
Algemeen							
Bijdragen in uitvoeringskosten							
rijk		0					0
Europese Commissie		0					0
provincies		0					0
gemeenten		0					0
overige		0					0
Kosten:							
uitvoeringskosten		0					0
package deal		0					0
overige kosten		0					0
Rente en koersverschillen		292	132	132	239	239	239
Mutaties voorzieningen		0		0			0
Subtotaal algemeen	0	292	0	132	0	239	239
Resultaat voor mutaties in reserves	35.289	35.581	35.000	35.132	30.389	30.628	239
Mutaties reserves	292		132		239		-239
Resultaat voor bestemming	35.581	35.581	35.132	35.132	30.628	30.628	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		0		0			0
Resultaat na bestemming	35.581	35.581	35.132	35.132	30.628	30.628	0

2.2.0. Transitie 2007 - 2010: resultatenrekening 2010

	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
bedragen in € 1.000,-									
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk			0			0			0
Europese Commissie		21.600	21.600			0			0
overige			-7.588			-7.000		26.756	-26.756
Toekenningen aan projecten	7.588		0	7.000		100			0
Vrijval op toekenningen			0		100	0			0
Teruggevorderde bedragen			0			0			0
Mutaties vooruitontvangen bedragen	14.012		-14.012		6.900	6.900		26.756	26.756
subtotaal projecten	21.600	21.600	0	7.000	7.000	0	26.756	26.756	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
provincies			0			0			0
gemeenten			0			0			0
overige			0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten			0			0			0
package deal	1.014		-1.014			0			0
overige kosten			0			0			0
Rente en koersverschillen		297	297		141	141		525	525
Mutaties voorzieningen			0			0			0
Subtotaal algemeen	1.014	297	-717	0	141	141	0	525	525
Resultaat voor mutaties in reserves	22.614	21.897	-717	7.000	7.141	141	26.756	27.281	525
Mutaties reserves	297		-297	141		-141	525		-525
Resultaat voor bestemming	22.911	21.897	-1.014	7.141	7.141	0	27.281	27.281	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		1.014	1.014			0			0
Resultaat na bestemming	22.911	22.911	0	7.141	7.141	0	27.281	27.281	0

2.3.0. OP EFRO 2007 - 2013: resultatenrekening 2010

	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
bedragen in € 1.000,-									
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
overige			0			0			0
Toekenningen aan projecten	42.984		-42.984	53.500		-53.500	62.462		-62.462
Vrijval op toekenningen			0	500		500	59		59
Teruggevorderde bedragen			0			0			0
Mutaties vooruitontvangen bedragen		42.984	42.984	53.000		53.000	62.403		62.403
subtotaal projecten	42.984	42.984	0	53.500	53.500	0	62.462	62.462	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
provincies			0			0			0
gemeenten			0			0			0
overige			0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten			0			0			0
package deal			0			0			0
overige kosten			0			0			0
Rente en koersverschillen		13	13	190		190	111		111
Mutaties voorzieningen			0			0			0
Subtotaal algemeen	0	13	13	0	190	190	0	111	111
Resultaat voor mutaties in reserves	42.984	42.997	13	53.500	53.690	190	62.462	62.573	111
Mutaties reserves	13		-13	190		-190	111		-111
Resultaat voor bestemming	42.997	42.997	0	53.690	53.690	0	62.573	62.573	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			0			0			0
Resultaat na bestemming	42.997	42.997	0	53.690	53.690	0	62.573	62.573	0

2.4.0. Cofinanciering rijksmiddelen in OP EFRO: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-	Realisatie 2010		Begroting 2010		Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo
Projecten							
Beschikbare budgetten:							
rijk		0					0
Europese Commissie		0					0
overige		0					0
Toekenningen aan projecten	13.903	-13.903	21.500	500	44.466		-44.466
Vrijval op toekenningen		0		500			0
Teruggevorderde bedragen		0					0
Mutaties vooruitontvangen bedragen		13.903		21.000		44.466	44.466
subtotaal projecten	13.903	13.903	21.500	21.500	44.466	44.466	0
Algemeen							
Bijdragen in uitvoeringskosten							
rijk		0					0
Europese Commissie		0					0
provincies		0					0
gemeenten		0					0
overige		0					0
Kosten:							
uitvoeringskosten		0					0
package deal		0					0
overige kosten		0					0
Rente en koersverschillen	96	96	132	132	85	85	85
Mutaties voorzieningen		0					0
Subtotaal algemeen	0	96	0	132	0	85	85
Resultaat voor mutaties in reserves	13.903	13.999	21.500	21.632	44.466	44.551	85
Mutaties reserves	96	-96	132	-132	85	-85	-85
Resultaat voor bestemming	13.999	13.999	21.632	21.632	44.551	44.551	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		0					0
Resultaat na bestemming	13.999	13.999	21.632	21.632	44.551	44.551	0

2.1.1. EZ Koers Noord 2007 – 2010 PiD

Projecten	2010	2009

Toekenningen aan projecten	€ 35.289	€ 30.389

In 2010 zijn 28 projecten toegekend voor een totaalbedrag van € 35.288.866. Het gehele beschikbare budget is toegekend aan projecten. Er zijn nog geen projecten afgerekend.

Mutaties vooruitontvangen bedragen	€ 35.289	€ 30.389

De toekenningen aan projecten worden in mindering gebracht op de vooruitontvangen bedragen.

Algemeen

Rente en koersverschillen	€ 292	€ 239

Betreft de ontvangen rente over het bij de provincie Groningen uitstaande rekening-courant tegoed.

Mutaties reserves	€ 292	€ 239

De ontvangen rente wordt aan de algemene reserve toegevoegd.

2.2.1. Transitie 2007 - 2010

Projecten	2010	2009
Overige	€ 21.600	€ 0
In het kader van de package deal met het Ministerie van EL&I is een bedrag ad € 21.600.000 beschikbaar gekomen voor het Koers Noord Transitie 2007-2010 programma.		
Toekenningen aan projecten	€ 7.588	€ 26.756
In 2010 zijn vijf projecten toegekend (vorig jaar elf) voor een totaalbedrag van € 7.587.738. Er zijn nog geen projecten afgerekend. Het toegekende bedrag heeft voor 6.587.738 betrekking op projecten van derden en voor € 1,0 miljoen op de subsidieregeling NIOF 2008 die het SNN uitvoert.		
Mutaties vooruitontvangen bedragen	€ 14.012	€ 26.756
Het beschikbare gekomen bedrag van de package deal minus de toekenningen aan projecten wordt toegevoegd aan de mutaties vooruitontvangen bedragen.		
Algemeen		
Package deal	€ 1.014	€ 0
Betreft de dotatie aan de beschikbare middelen van Transitie.		
Rente en koersverschillen	€ 297	€ 525
Betreft ontvangen rente over het rekening courant tegoed bij de provincie Groningen.		
Mutaties reserves	€ 297	€ 525
De ontvangen rente wordt in de algemene reserve gestort.		
Resultaat bestemming, onttrekking reserve	€ 1.014	€ 0
Aan de reserves zijn bedragen onttrokken en toegevoegd aan de beschikbare middelen van Transitie.		

2.3.1. OP EFRO 2007 - 2013

Projecten	2010	2009

Toekenningen aan projecten	€ 42.984	€ 62.462

In 2010 zijn 35 projecten toegekend (vorig jaar 50) voor een totaalbedrag van € 42.983.704. Van het toegekende bedrag heeft € 40.733.704 betrekking op projecten van derden en € 2,25 miljoen heeft betrekking op subsidieregelingen die het SNN uitvoert.

De onderverdeling van de toekenningen aan de subsidieregelingen, die (mede)gefinancierd worden uit OP EFRO middelen is als volgt:

Toekenningen aan regelingen:

IPR 2008	€ 3.250.000
NIOF 2008 (correctie)	<u>- 1.000.000 -/-</u>
Totaal	€ 2.250.000

Vrijval op toekenningen	€ 0	€ 59

Mutaties vooruitontvangen bedragen	€ 42.984	€ 62.403

De toekenningen aan projecten worden in mindering gebracht op de vooruitontvangen bedragen.

Algemeen

Rente en koersverschillen	€ 13	€ 111

Het gemiddelde positieve rekening-courant saldo van het OP EFRO programma bij de provincie Groningen heeft gedurende het boekjaar geleid tot rentebaten ten bedrage van € 13.241.

Mutaties reserves	€ 13	€ 111

Het positieve saldo van de ontvangen rente wordt gestort in de algemene reserve.

2.4.1. Cofinanciering rijksmiddelen in OP EFRO

Projecten	2010	2009
Toekenningen aan projecten	€ 13.903	€ 44.466
In 2010 zijn veertien projecten toegekend (vorig jaar 24) voor een totaal bedrag van € 13.903.140. Er zijn nog geen projecten afgerekend. Van het toegekende bedrag heeft € 10.653.140 betrekking op projecten van derden en € 3,25 miljoen op subsidieregeling IPR 2008, die het SNN uitvoert.		
Mutaties vooruitontvangen bedragen	€ 13.903	€ 44.466
De toekenningen aan projecten zijn in mindering gebracht op de vooruitontvangen bedragen.		
Algemeen		
Rente en koersverschillen	€ 96	€ 85
Betreft ontvangen rente over het rekening courant tegoed bij de provincie Groningen.		
Mutaties reserves	€ 96	€ 85
De ontvangen rente wordt toegevoegd aan de algemene reserve.		

**2.5.0. Koers Noord - Programma's
BALANS per 31 december 2010**

bedragen in € 1.000,-	2.1		2.2		2.3		2.4	
	Totaal	EZ Koers Noord 2007 - 2010.PID	Transitie	OP EFRO 2007 - 2013	Confinanciering Rijksmiddelen in OP EFRO			
activa:								
<u>vaste activa:</u>								
- immateriële activa	0	0			0		0	
- materiële activa	0	0			0		0	
<u>totaal vaste activa</u>	0	0			0		0	
<u>vlottende activa:</u>								
- vorderingen	235.231	29.538	0		139.583		65.110	
- rekening-courant	74.369	30.729	50.026		-10.336		3.950	
- kas SNN - UC	0	0	0		0		0	
<u>totaal vlottende activa</u>	309.600	60.267	50.026		129.247		70.060	
Totaal activa	309.600	60.267	50.026		129.247		70.060	
passiva:								
<u>eigen vermogen:</u>								
- algemene reserves	1.105	509	0		365		231	
<u>totaal eigen vermogen</u>	1.105	509	0		365		231	
<u>voorzieningen</u>								
- toekenningen uitvoeringskosten	0	0	0		0		0	
<u>totaal voorzieningen</u>	0	0	0		0		0	
<u>voortuitontvangen bedragen</u>								
- toekenningen Koers Noord	35.778	1.031	16.793		7.249		10.705	
- toekenningen KOMPAS	0	0	0		0		0	
- toekenningen t/m 1999	0	0	0		0		0	
<u>totaal lang lopende schulden</u>	35.778	1.031	16.793		7.249		10.705	
<u>kortlopende schulden:</u>								
- openstaande toekenningen	272.717	58.727	33.233		121.633		59.124	
- crediteuren	0	0	0		0		0	
- rekening-courant	0	0	0		0		0	
- overige schulden	0	0	0		0		0	
<u>totaal kortlopende schulden</u>	272.717	58.727	33.233		121.633		59.124	
Totaal passiva	309.600	60.267	50.026		129.247		70.060	

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2010
2.5.1 KOERS NOORD - PROGRAMMA'S

Bedragen in € 1.000,-	31 december 2010				31 december 2009	
	2.1 EZ Koers Noord 2007 - 2010 PID	2.2 Transitie	2.3 OP EFRO 2007-2013	2.4 Cofinanciering rijksmiddelen in OP EFRO	Totaal C	Totaal C
Activa						
Vorderingen						
Rijk en Europa						
EZ Koers Noord 2007 - 2010 PID	29.538				29.538	44.716
Transitie					0	11.580
OP EFRO 2007-2013			139.583		139.583	152.823
Cofinanciering in OP EFRO				66.110	66.110	72.199
totaal	29.538	0	139.583	66.110	235.231	281.318
Projecten						
ISP-projecten					0	0
EPD-2 projecten					0	0
Laender 5b projecten					0	0
EPD-5b projecten					0	0
totaal	0	0	0	0	0	0
Bidragen provincies						
EPD 1997-1999, Groningen en Drenthe					0	0
Drenthe,					0	0
Friesland					0	0
Groningen					0	0
Overijssel					0	0
totaal bijdragen provincies	0	0	0	0	0	0
Terug te ontvangen subsidies						
saldo 1 januari					0	0
voorziening					0	0
Afgeboekte oninbare vordering					0	0
ontstane vorderingen					0	0
ontvangen					0	0
mutatie voorziening					0	0
saldo 31 december					0	0
voorziening					0	0
saldo					0	0
Overige vorderingen					0	0
Totaal vorderingen	29.538	0	139.583	66.110	235.231	281.318
Rekening-courant Provincie Groningen						
saldo 1 januari	26.114	23.977	-1.819	3.066	51.339	32.264
saldo mutaties	2.615	26.049	-8.518	884	21.030	21.075
subtotaal	30.729	50.026	-10.336	3.950	74.369	53.339
mutatie voorziening IJsland deposito					0	0
subtotaal voorziening IJsland deposito					0	0
saldo 31 december	30.729	50.026	-10.336	3.950	74.369	53.339
Passiva						
Algemene reserve						
saldo 1 januari	217	717	352	134	1.420	850
bij: rente baten/lasten	292	297	15	97	696	950
af: dotatie lvm package deal		1.014			1.014	0
af: reservering drie provincie projecten					0	0
af: voorziening IJsland deposito					0	0
saldo 31 december	509	0	365	231	1.105	1.420
Vooruitontvangen bedragen						
Toekenningen Koers Noord						
saldo 1 januari beschikbare middelen	36.320	2.781	50.174	24.608	113.883	277.956
saldo 1 januari vrijgevallen toezeggingen	0	0	59	0	59	0
saldo 1 januari mutaties 2010	36.320	2.781	50.233	24.608	113.942	277.956
Beschikbaar gestelde middelen Rijk en Europa					0	0
teruggeworven bedragen					0	0
aangevane verplichtingen	-35.289	-7.588	-42.984	-13.903	-99.764	-164.073
uitvoeringskosten					0	0
beschikbaar gekomen lvm package deal		21.600			21.600	0
vrijgevallen toezeggingen					0	59
saldo 31 december	1.031	16.793	7.249	10.705	35.778	113.942
Specificatie:						
beschikbare middelen	1.031	16.793	7.190	10.705	35.719	113.883
vrijgevallen toezeggingen	0	0	59	0	59	59
Toekenningen Koers Noord	1.031	16.793	7.249	10.705	35.778	113.942
Openstaande toekenningen						
De openstaande toezeggingen bedragen:						
saldo 1 januari Koers Noord-projecten	36.293	32.059	100.420	50.523	219.295	71.906
saldo 1 januari Provinciale projecten					0	0
Totaal saldo 1 januari	36.293	32.059	100.420	50.523	219.295	71.906
bij: verplichtingen Koers Noord-projecten	35.289	7.588	42.984	13.903	99.764	164.073
bij: verplichtingen Prov. projecten					0	0
Subtotaal	71.582	39.647	143.404	64.426	319.059	235.979
af: betalingen Koers Noord-projecten	-12.855	-6.414	-21.771	-5.302	-46.342	-15.625
af: betaling toezegging prov. Projecten					0	0
af: vrijval Koers Noord-projecten					0	59
af: vrijval toezegging prov. Projecten					0	0
saldo 31 december	58.727	33.233	121.633	59.124	272.717	219.295
Crediteuren						
nog te verrekenen posten					0	0
nog te betalen bedragen					0	0
totaal	0	0	0	0	0	0

3.0. Koers Noord - Regelingen: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0
europese Commissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige	0	6.500	6.500	0	0	0	0	26.000	26.000
Toekenningen aan projecten	19.148	0	-19.148	19.250	0	-19.250	17.331	0	-17.331
Vrijval op toekenningen	0	2.326	2.326	0	1.225	1.225	0	538	538
Teruggeworde bedragen	0	3	3	0	0	0	0	6	6
Mutaties vooruitontvangen bedragen	661	10.980	10.319	0	18.025	18.025	9.655	442	-9.213
subtotaal projecten	19.809	19.809	0	19.250	19.250	0	26.986	26.986	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0
europese commissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
provincies	0	0	0	0	0	0	0	0	0
gemeenten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kosten:									
uitvoeringskosten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
package deal	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige kosten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rente en koersverschillen	0	55	55	0	297	297	0	139	139
Mutaties voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal algemeen	0	55	55	0	297	297	0	139	139
Resultaat voor mutaties in reserves	19.809	19.864	55	19.250	19.547	297	26.986	27.125	139
Mutaties reserves	55	0	-55	297	0	-297	139	0	-139
Resultaat voor bestemming	19.864	19.864	0	19.547	19.547	0	27.125	27.125	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	19.864	19.864	0	19.547	19.547	0	27.125	27.125	0

3.1.0. IPR 2008: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-

	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk			0			0			0
europese Commissie		6.500	0			0		10.000	0
overige		6.500	6.500			0	10.000	10.000	10.000
Toekenningen aan projecten	6.252		-6.252	7.100		-7.100	8.243	10.000	-8.243
Vrijval op toekenningen		413	413		115	115		151	151
Teruggeworde bedragen			0			0			0
Mutaties vooruitontvangen bedragen	661		-661		6.985	6.985	1.908		-1.908
subtotaal projecten	6.913	6.913	0	7.100	7.100	0	10.151	10.151	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk			0			0			0
europese commissie			0			0			0
provincies			0			0			0
gemeenten			0			0			0
overige			0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten			0			0			0
package deal			0			0			0
overige kosten			0			0			0
Rente en koersverschillen		13	13		147	147		61	61
Mutaties voorzieningen			0			0			0
Subtotaal algemeen	0	13	13	0	147	147	0	61	61
Resultaat voor mutaties in reserves	6.913	6.926	13	7.100	7.247	147	10.151	10.212	61
Mutaties reserves	13		-13	147		-147	61		-61
Resultaat voor bestemming	6.926	6.926	0	7.247	7.247	0	10.212	10.212	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			0			0			0
Resultaat na bestemming	6.926	6.926	0	7.247	7.247	0	10.212	10.212	0

3.2.0. NIOF 2008: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk			0			0			0
europese Commissie			0			0		16.000	16.000
overige			0	0		0			0
Toekenningen aan projecten	12.165		-12.165	11.400	0	-11.400	8.646		-8.646
Vrijval op toekenningen		1.890	1.890		1.100	1.100		387	387
Teruggevorderde bedragen		3	3			0		6	6
Mutaties vooruitontvangen bedragen		10.272	10.272		10.300	10.300	7.747		-7.747
subtotaal projecten	12.165	12.165	0	11.400	11.400	0	16.393	16.393	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk			0			0			0
europese commissie			0			0			0
provincies			0			0			0
gemeenten			0			0			0
overige			0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten			0			0			0
package deal			0			0			0
overige kosten			0			0			0
Rente en koersverschillen		31	31		147	147		78	78
Mutaties voorzieningen			0			0			0
Subtotaal algemeen	0	31	31	0	147	147	0	78	78
Resultaat voor mutaties in reserves	12.165	12.196	31	11.400	11.547	147	16.393	16.471	78
Mutaties reserves	31		-31	147		-147	78		-78
Resultaat voor bestemming	12.196	12.196	0	11.547	11.547	0	16.471	16.471	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			0			0			0
Resultaat na bestemming	12.196	12.196	0	11.547	11.547	0	16.471	16.471	0

3.3.0. HRM+ 2009: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-

	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk			0			0			0
europese Commissie			0			0			0
overige			0			0			0
Toekenningen aan projecten	731		-731	750		-750	442		-442
Vrijval op toekenningen		23	23		10	10			0
Teruggevorderde bedragen			0			0			0
Mutaties vooruitontvangen bedragen		708	708		740	740		442	442
subtotaal projecten	731	731	0	750	750	0	442	442	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten			0			0			0
rijk			0			0			0
europese commissie			0			0			0
provincies			0			0			0
gemeenten			0			0			0
overige			0			0			0
Kosten:			0			0			0
uitvoeringskosten			0			0			0
package deal			0			0			0
overige kosten			0			0			0
Rente en koersverschillen		11	11		3	3		0	0
Mutaties voorzieningen			0			0			0
Subtotaal algemeen	0	11	11	0	3	3	0	0	0
Resultaat voor mutaties in reserves	731	742	11	750	753	3	442	442	0
Mutaties reserves	11	0	-11	3		-3		0	0
Resultaat voor bestemming	742	742	0	753	753	0	442	442	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			0			0			0
Resultaat na bestemming	742	742	0	753	753	0	442	442	0

3.1.1. IPR 2008

Projecten	2010	2009

Beschikbare budgetten	€ 6.500	€ 10.000

Vanwege het grote beroep dat op de IPR wordt gedaan, is in 2010 besloten extra budget beschikbaar te stellen om in het aantal aanvragen te kunnen voorzien. Er is zowel vanuit OP EFRO 2007-2013 als Cofinanciering in OP EFRO voor € 3.250.000 aan budget beschikbaar gesteld voor de begrotingsjaren 2011 t/m 2013.

De IPR 2008 regeling wordt voor 50% uit het OP EFRO 2007-2013 programma en voor 50% uit de Cofinanciering in OP EFRO programma gefinancierd.

Toekenningen aan projecten	€ 6.252	€ 8.243

In 2010 zijn vijftien projecten toegekend voor een bedrag van € 6.252.564.

Vrijval op toekenningen	€ 413	€ 151

In 2010 is een project vastgesteld en een project ingetrokken. Hierbij is een vrijval gerealiseerd van € 413.102.

Mutaties vooruitontvangen bedragen	€ 661	€ 1.908

De mutaties vooruitontvangen bedragen bestaat uit de beschikbare budgetten en de vrijval op toekenningen minus de toekenningen aan projecten.

De toevoeging bestaat uit:

Beschikbare budgetten		€ 6.500.000
Bij: vrijval op toekenning	€ 413.102	
Af: toekenningen aan projecten	<u>-/- € 6.252.564</u>	
		<u>-/- € 5.839.462</u>
Per saldo toegevoegd		€ 660.538

Algemeen

Rente en koersverschillen	€ 13	€ 61

Betreft de ontvangen rente over het bij de provincie Groningen uitstaande rekening-courant tegoed.

Mutaties reserves	€ 13	€ 61

De ontvangen rente wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

3.2.1. NIOF 2008

Projecten	2010	2009
Beschikbare budgetten	€ 0	€ 16.000
In 2010 is een budgetverschuiving goedgekeurd. Vanuit de OP EFRO middelen is € 1.000.000 budget verschoven naar de Transitie middelen. Het totaal bedrag aan subsidie blijft gehandhaafd op € 26.000.000, maar wordt nu voor € 14.000.000 betaald vanuit Transitie middelen en € 12.000.000 uit OP EFRO middelen.		
Toekenningen aan projecten	€ 12.165	€ 8.646
In 2010 zijn 620 NIOF-projecten toegekend voor een bedrag van in totaal € 12.164.807.		
Vrijval op toekenningen	€ 1.890	€ 387
In 2010 zijn 276 projecten vastgesteld en 100 projecten zijn ingetrokken. Hierbij is een vrijval gerealiseerd van € 1.895.793.		
Vrijval projecten	<i>Vrijval 2010</i> € 1.895.793	
Af: reeds in 2009 verantwoord als teruggevorderd	- 6.301/-	
	€ 1.889.492	
Teruggevorderde bedragen	€ 3	€ 6
Vanaf boekingsjaar 2009 zijn de vorderingen uit hoofde van terug te ontvangen subsidies individueel gewaardeerd. Ultimo 2010 wordt voor een bedrag van € 2.500 geen voorziening wegens oninbaar noodzakelijk geacht. Dit bedrag is aan de vooruitontvangen bedragen toegevoegd.		
Mutaties vooruitontvangen bedragen	€ 10.272	€ 7.747
De vrijval op toekenningen plus teruggevorderde bedragen worden verminderd met de toekenningen aan projecten. Het saldo is onttrokken aan de vooruitontvangen bedragen.		
De onttrekking bestaat uit:		
Vrijval op toekenning	€ 1.889.492	
Teruggevorderde bedragen	- 2.500+	
Af: toekenningen aan projecten	- 12.164.807/-	
Per saldo onttrokken	€ 10.272.815/-	
Algemeen		
Rente en koersverschillen	€ 31	€ 78
Betreft ontvangen rente over het rekening-courant tegoed bij de provincie Groningen.		
Mutaties reserves	€ 31	€ 78
De ontvangen rente wordt aan de algemene reserve toegevoegd.		

3.3.1. HRM+ 2009

Projecten	2010	2009
Toekenningen aan projecten In 2010 zijn voor de HRM+ 2009 59 projecten toegekend (vorig jaar 41) voor een bedrag van € 731.216.	€ 731	€ 442
Vrijval op toekenningen In 2010 zijn er negentien projecten vastgesteld en er zijn twee projecten ingetrokken. Hierbij is een vrijval gerealiseerd van € 23.301.	€ 23	€ 0
Mutaties vooruitontvangen bedragen De toekenningen aan projecten minus de vrijval op toekenningen worden in mindering gebracht op de vooruitontvangen bedragen.	€ 708	€ 442
Algemeen		
Rente en koersverschillen In 2010 bedragen de rentebaten over het rekening-courant saldo € 10.790.	€ 11	€ 0
Mutaties reserves De ontvangen rente wordt toegevoegd aan de algemene reserve.	€ 11	€ 0

3.4.0. Koers Noord - Regelingen BALANS per 31 december 2010

bedragen in € 1.000,-	Totaal	3.1 IPR 2008/2009	3.2 NIOF 2008	3.3 HRM+ 2009
activa:				
<u>vaste activa:</u>				
- immateriele activa	0	0	0	0
- materiële activa	0	0	0	0
<u>totaal vaste activa</u>	0	0	0	0
<u>vlottende activa:</u>				
- vorderingen	45.202	22.800	18.202	4.200
- rekening-courant	3.354	462	1.231	1.661
- kas SHN - UD	0	0	0	0
<u>totaal vlottende activa</u>	48.556	23.262	19.433	5.861
Totaal activa	48.556	23.262	19.433	5.861
passiva:				
<u>eigen vermogen:</u>				
- algemene reserves	184	72	101	11
<u>totaal eigen vermogen</u>	184	72	101	11
<u>voorzieningen</u>				
- toekenningen uitvoeringskosten	0	0	0	0
<u>totaal voorzieningen</u>	0	0	0	0
<u>voortuitontvangen bedragen</u>				
- toekenningen Koers Noord	14.394	6.468	3.076	4.850
- toekenningen KOMPAS	0	0	0	0
- toekenningen t/m 1999	0	0	0	0
<u>totaal lang lopende schulden</u>	14.394	6.468	3.076	4.850
<u>kortlopende schulden:</u>				
- openstaande toekenningen	33.978	16.722	16.256	1.000
- crediteuren	0	0	0	0
- rekening-courant	0	0	0	0
- overige schulden	0	0	0	0
<u>totaal kortlopende schulden</u>	33.978	16.722	16.256	1.000
Totaal passiva	48.556	23.262	19.433	5.861

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2010
3.4.1 KOERS NOORD - REGELINGEN

bedragen in € 1.000,-	31 december 2010			31 december 2009	
	3.1 IPR 2008	3.2 NIOF 2008	3.3 HRM+ 2009	Totaal C	Totaal C
Activa					
Vorderingen					
<i>Rijk en Europa</i>					
EZ Koers Noord 2007 - 2010 PID				0	0
Transitie		10.100		10.100	11.500
OP EFRO 2007-2013	11.400	8.100	2.100	21.600	22.950
Cofinanciering in OP EFRO	11.400		2.100	13.500	11.150
totaal	22.800	18.200	4.200	45.200	45.300
Projecten					
ISP-projecten				0	0
EPD-2 projecten				0	0
Leader 5b projecten				0	0
EPD-5b projecten				0	0
totaal	0	0	0	0	0
Bijdragen provincies					
EPD 1997-1999, Groningen en Drenthe				0	0
Drenthe,				0	0
Friesland				0	0
Groningen				0	0
Overijssel				0	0
totaal bijdragen provincies	0	0	0	0	0
Terug te ontvangen subsidies					
saldo 1 januari		6		6	0
voorziening		0		0	0
Afgeboekte oninbare vordering		0		0	0
ontstane vorderingen		4		4	6
ontvangen		-8		-8	0
mutatie voorziening		0		0	0
saldo 31 december	0	2	0	2	6
voorziening		0		0	0
saldo	0	2	0	2	6
Overige vorderingen				0	0
Totaal vorderingen	22.800	18.202	4.200	45.202	45.306
Rekening-courant Provincie Groningen					
saldo 1 januari	1.013	1.289	-7	2.295	2.674
saldo mutaties	-551	-58	1.668	1.059	-380
subtotaal	462	1.231	1.661	3.354	2.294
mutatie voorziening IJsland deposito				0	0
subtotaal voorziening IJsland deposito	0	0	0	0	0
saldo 31 december	462	1.231	1.661	3.354	2.294
Passiva					
Algemene reserve					
saldo 1 januari	59	74	0	133	-6
bij: rente baten/lasten	13	31	11	55	139
af: teveel uitbetaald project		4		4	0
af: reservering drie provincie projecten				0	0
af: voorziening IJsland deposito				0	0
saldo 31 december	72	101	11	184	133
Vooruitontvangen bedragen					
Toekenningen Koers Noord					
saldo 1 januari beschikbare middelen	5.656	12.961	5.558	24.175	15.500
saldo 1 januari vrijgevallen toezeggingen	151	387	0	538	0
saldo 1 januari	5.807	13.348	5.558	24.713	15.500
<i>mutaties 2010</i>					
Beschikbaar gestelde middelen Rijk en Europa	6.500			6.500	26.000
terugggevorderde bedragen		3		3	6
aangegane verplichtingen	-6.252	-12.165	-731	-19.148	-17.331
uitvoeringskosten				0	0
Bijdrage oude IPR-gelden provincies				0	0
vrijgevallen toezeggingen	413	1.690	23	2.326	538
saldo 31 december	6.468	3.076	4.850	14.394	24.713
Specificatie:					
beschikbare middelen	5.904	799	4.827	11.530	24.175
vrijgevallen toezeggingen	564	2.277	23	2.864	538
Toekenningen Koers Noord	6.468	3.076	4.850	14.394	24.713
Openstaande toekenningen					
De openstaande toezeggingen bedragen:					
saldo 1 januari Koers Noord-projecten	11.446	10.873	435	22.754	9.180
saldo 1 januari Provinciale projecten				0	0
Totaal saldo 1 januari	11.446	10.873	435	22.754	9.180
bij: verplichtingen Koers Noord-projecten	6.252	12.165	731	19.148	17.331
bij: verplichtingen Prov. projecten				0	0
Subtotaal	17.698	23.038	1.166	41.902	26.511
af: betalingen Koers Noord-projecten	-563	-4.886	-143	-5.592	-3.219
af: betaling toezegging prov. Projecten				0	0
af: vrijval Koers Noord-projecten	-413	-1.896	-23	-2.332	-538
af: vrijval toezegging prov. Projecten				0	0
saldo 31 december	16.722	16.256	1.000	33.578	22.754
Crediteuren					
nog te verrekenen posten				0	0
nog te betalen bedragen	0	0	53	0	0

4.0. Kompas - Programma's: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-

	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk	0	1.000	1.000	0	0	0	0	0	0
Europese Commissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige	9.000	0	-9.000	0	0	0	0	0	0
Toekenningen aan projecten	0	0	0	0	0	0	1.873	0	-1.873
Vrijval op toekenningen	0	35.228	35.228	0	24.050	24.050	0	18.394	18.394
Teruggevorderde bedragen	0	657	657	0	0	0	0	72	72
Mutaties vooruitontvangen bedragen	28.040	155	-27.885	24.050	0	-24.050	16.593	0	-16.593
subtotaal projecten	37.040	37.040	0	24.050	24.050	0	18.466	18.466	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Europese Commissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
provincies	0	0	0	0	0	0	0	0	0
gemeenten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kosten:									
uitvoeringskosten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
package deal	5.953	0	-5.953	0	0	0	0	0	0
overige kosten	720	0	-720	0	0	0	0	0	0
Rente en koersverschillen	474	156	-318	0	1.250	1.250	6	3.143	3.137
Mutaties voorzieningen	0	0	0	0	0	0	3.433	0	-3.433
Subtotaal algemeen	7.147	156	-6.991	0	1.250	1.250	3.439	3.143	-296
Resultaat voor mutaties in reserves	44.187	37.196	-6.991	24.050	25.300	1.250	21.905	21.609	-296
Mutaties reserves	156	474	318	1.250	0	-1.250	3.143	6	-3.137
Resultaat voor bestemming	44.343	37.670	-6.673	25.300	25.300	0	25.048	21.615	-3.433
Resultaatbestemming, onttrekking reserve	0	6.673	6.673	0	0	0	0	3.433	3.433
Resultaat na bestemming	44.343	44.343	0	25.300	25.300	0	25.048	25.048	0

4.1.0. EZ-Kompas: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
overige	9.000		-9.000			0			0
Toekenningen aan projecten			0			0			0
Vrijval op toekenningen		8.593	8.593	4.300	4.300	4.300	6.151	6.151	6.151
Teruggevorderde bedragen		252	252			0			0
Mutaties vooruitontvangen bedragen		155	155	4.300		-4.300	6.151		-6.151
subtotaal projecten	9.000	9.000	0	4.300	4.300	0	6.151	6.151	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
provincies			0			0			0
gemeenten			0			0			0
overige			0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten			0			0			0
package deal	5.953		-5.953			0			0
overige kosten			0			0			0
Rente en koersverschillen		146	146	800	800	800	2.312	2.312	2.312
Mutaties voorzieningen			0			0			0
Subtotaal algemeen	5.953	146	-5.807	0	800	800	0	2.312	2.312
Resultaat voor mutaties in reserves	14.953	9.146	-5.807	4.300	5.100	800	6.151	8.463	2.312
Mutaties reserves		146	-146	800		-800	2.312		-2.312
Resultaat voor bestemming	15.099	9.146	-5.953	5.100	5.100	0	8.463	8.463	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		5.953	5.953			0			0
Resultaat na bestemming	15.099	15.099	0	5.100	5.100	0	8.463	8.463	0

4.2.0. EFRO 2000 - 2006: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
Rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
overige			0			0			0
Toekenningen aan projecten			0			0			-1.873
Vrijval op toekenningen		25.914	25.914		19.000	19.000		10.946	10.946
Teruggevorderde bedragen		374	374			0			0
Mutaties vooruitontvangen bedragen	26.288		-26.288	19.000		-19.000	9.073		-9.073
subtotaal projecten	26.288	26.288	0	19.000	19.000	0	10.946	10.946	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
provincies			0			0			0
gemeenten			0			0			0
overige			0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten			0			0			0
package deal			0			0			0
overige kosten	585		-585			0			0
Rente en koersverschillen	444		-444		400	400		780	780
Mutaties voorzieningen			0			0			-2.689
Subtotaal algemeen	1.029	0	-1.029	0	400	400	2.689	780	-1.909
Resultaat voor mutaties in reserves	27.317	26.288	-1.029	19.000	19.400	400	13.635	11.726	-1.909
Mutaties reserves		444	444	400		-400	780		-780
Resultaat voor bestemming	27.317	26.732	-585	19.400	19.400	0	14.415	11.726	-2.689
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		585	585			0		2.689	2.689
Resultaat na bestemming	27.317	27.317	0	19.400	19.400	0	14.415	14.415	0

4.3.0. Phasing Out: resultatenrekening 2010

	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
bedragen in € 1.000,-									
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
overige			0			0			0
Toekenningen aan projecten			0			0			0
Vrijval op toekenningen		281	281		100	100		384	384
Teruggevorderde bedragen			0			0			0
Mutaties vooruitontvangen bedragen	281		-281	100		-100	384		-384
subtotaal projecten	281	281	0	100	100	0	384	384	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
provincies			0			0			0
gemeenten			0			0			0
overige			0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten			0			0			0
package deal			0			0			0
overige kosten			0			0			0
Rente en koersverschillen		10	10		10	10		46	46
Mutaties voorzieningen			0			0	376		-376
Subtotaal algemeen	0	10	10	0	10	10	376	46	-330
Resultaat voor mutaties in reserves	281	291	10	100	110	10	760	430	-330
Mutaties reserves	10		-10	10		-10	46		-46
Resultaat voor bestemming	291	291	0	110	110	0	806	430	-376
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			0			0	376		376
Resultaat na bestemming	291	291	0	110	110	0	806	806	0

4.4.0. Leader+: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-

	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijik		0	0			0			0
Europese Commissie		0	0			0			0
overige		0	0			0			0
Toekenningen aan projecten		0	0			0			0
Vrijval op toekenningen		374	374		500	500		573	573
Teruggevorderde bedragen		0	0			0		67	67
Mutaties vooruitontvangen bedragen	374	-374	-374	500		-500	640		-640
subtotaal projecten	374	374	0	500	500	0	640	640	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijik		0	0			0			0
Europese Commissie		0	0			0			0
provincies		0	0			0			0
gemeenten		0	0			0			0
overige		0	0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten		0	0			0			0
package deal		0	0			0			0
overige kosten	135	-135	-135			0			0
Rente en koersverschillen	9	-9	-9	10		10	5		5
Mutaties voorzieningen		0	0			0	177		-177
Subtotaal algemeen	144	0	-144	0	10	10	177	5	-172
Resultaat voor mutaties in reserves	518	374	-144	500	510	10	817	645	-172
Mutaties reserves		9	9	10		-10	5		-5
Resultaat voor bestemming	518	383	-135	510	510	0	822	645	-177
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		135	135			0		177	177
Resultaat na bestemming	518	518	0	510	510	0	822	822	0

4.5.0. UTLNN: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-

	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk		1.000	1.000			0			0
Europese Commissie			0			0			0
overige			0			0			0
Toekenningen aan projecten			0			0			0
Vrijval op toekenningen		66	66	150	150	150	340	340	340
Teruggevorderde bedragen		31	31			0	5	5	5
Mutaties vooruitontvangen bedragen	1.097		-1.097	150		-150	345		-345
subtotaal projecten	1.097	1.097	0	150	150	0	345	345	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
provincies			0			0			0
gemeenten			0			0			0
overige			0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten			0			0			0
package deal			0			0			0
overige kosten			0			0			0
Rente en koersverschillen	21		-21	30	30	30	6	6	-6
Mutaties voorzieningen			0			0	191	191	-191
Subtotaal algemeen	21	0	-21	0	30	30	197	0	-197
Resultaat voor mutaties in reserves	1.118	1.097	-21	150	180	30	542	345	-197
Mutaties reserves		21	21	30		-30		6	6
Resultaat voor bestemming	1.118	1.118	0	180	180	0	542	351	-191
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			0			0		191	191
Resultaat na bestemming	1.118	1.118	0	180	180	0	542	542	0

4.1.1. EZ-Kompas

Projecten	2010	2009
Overige	€ 9.000	€ 0
Onder dit hoofd is de bijdrage ad € 9.000.000 van de EZ-Kompas middelen aan de package deal opgenomen. Deze middelen zijn overgeheveld naar de Koers Noord Transitie middelen.		
Vrijval op toekenningen	€ 8.593	€ 6.151
In 2010 zijn 61 projecten (vorig jaar 62) afgerekend, waarbij een vrijval is gerealiseerd van € 8.593.287. Ultimo 2010 staan er nog 30 projecten open. Deze projecten zullen in 2011 worden afgerekend.		
Terugggevorderde bedragen	€ 252	€ 0
Vanaf boekingsjaar 2009 zijn de vorderingen uit hoofde van terug te ontvangen subsidies individueel gewaardeerd. Ultimo 2010 wordt voor een bedrag van € 251.623 geen voorziening wegens oninbaar noodzakelijk geacht. Dit bedrag is aan de vooruitontvangen bedragen toegevoegd.		
Mutaties vooruitontvangen bedragen	€ 155	€ 6.151
Het saldo van de package deal, vrijval op toekenningen en de terugggevorderde bedragen wordt onttrokken aan de mutaties vooruitontvangen bedragen.		
Algemeen		
Package deal	€ 5.953	€ 0
Betreft de bijdrage vanuit de EZ-Kompas reserve inzake de package deal.		
Rente en koersverschillen	€ 146	€ 2.312
Betreft ontvangen rente over het rekening-courant tegoed bij de provincie Groningen ten bedrage van € 924.731 verminderd met de tranche 2010 van de vooruitbetaalde rente, de ineens in 2008 afgekochte EZ Kompas termijnen ten bedrage van € 779.000.		
Mutaties reserves	€ 146	€ 2.312
De ontvangen rente wordt in de algemene reserve gestort.		
Resultaat bestemming, onttrekking reserve	€ 5.953	€ 0
Aan de reserves zijn bedragen onttrokken en toegevoegd aan de beschikbare middelen van Transitie.		

4.2.1. EFRO 2000-2006

Projecten	2010	2009
Toekenningen aan projecten	€ 0	€ 1.873
Vanwege lopende bezwaren en beroepen zijn er nog negen openstaande projecten per ultimo 2010. De eindafrekening van het EFRO- doelstelling 2 programma is 30 september 2010 bij de Europese Commissie ingediend.		
Vrijval op toekenningen	€ 25.914	€ 10.946
In 2010 zijn 57 projecten afgerekend (vorig jaar 51). In totaal is een vrijval gerealiseerd van afgerond € 25.232.000. Bij een paar projecten, die reeds waren afgerekend, heeft de EFRO bijdrage gedeeltelijk betrekking op compensabele BTW. De Europese Commissie acht deze BTW niet subsidiabel. Ter compensatie zijn van het Ministerie van Financiën middelen ontvangen. De projecten worden gecompenseerd uit het fonds 'compensatie compensabele BTW', waardoor er vrijval is ontstaan voor deze projecten ad € 682.385.		
Mutaties vooruitontvangen bedragen	€ 26.288	€ 9.073
De storting in 2010 bestaat uit de teruggevorderde bedragen plus de vrijval op toekenningen.		
De storting is als volgt samengesteld:		
Teruggevorderde bedragen	€ 374.092	
Vrijval op toekenningen	- 25.914.088 +	
Per saldo gestort	€ 26.288.180	
Algemeen		
Overige kosten	€ 585	€ 0
In 2010 is er iets meer uitbetaald aan projecten dan er EFRO budget beschikbaar was. Deze niet gedekte uitgaven zijn verantwoord onder de overige kosten en worden ten laste van de reserves gebracht.		
Rente en koersverschillen	€ 444	€ 780
Betreft betaalde rente over het rekening-courant tegoed bij de provincie Groningen ten bedrage van € 444.366.		
Mutaties voorzieningen	€ 0	€ 2.689
Mutaties reserves	€ 444	€ 780
De betaalde rente wordt aan de algemene reserve onttrokken.		
Resultaatbestemming, onttrekking reserve	€ 585	€ 2.689
Aan de reserves zijn bedragen onttrokken om de nog te betalen bedragen aan projecten te kunnen voldoen.		

4.3.1. Phasing Out

Projecten	2010	2009
Vrijval op toekenningen	€ 281	€ 384
In 2010 zijn zeven projecten afgerekend (vorig jaar twee), waarbij een vrijval is gerealiseerd ten bedrage van € 796.689. Er zijn nog vijf openstaande projecten, die in 2011 worden afgerekend. Op het vrijgevallen bedrag is een bedrag van €516.000 in mindering gebracht in verband met de afrekening van het programma in 2010, waarbij bleek dat een gering bedrag aan de EC moet worden gerestitueerd.		
Mutaties vooruitontvangen bedragen	€ 281	€ 384
De vrijval op toekenningen wordt toegevoegd aan de vooruitontvangen bedragen.		
Algemeen		
Rente en koersverschillen	€ 10	€ 46
De rente over het rekening-courant saldo bij de provincie Groningen bedraagt € 9.923.		
Mutaties voorzieningen	€ 0	€ 376
Mutaties reserves	€ 10	€ 46
De ontvangen rente wordt aan de algemene reserve toegevoegd.		
Resultaatbestemming, onttrekking reserve	€ 0	€ 376

4.4.1. LEADER+

Projecten	2010	2009

Vrijval op toekenningen	€ 374	€ 573

In 2010 zijn 21 projecten afgerekend (vorig jaar 65), hierbij is een vrijval gerealiseerd ten bedrage van € 630.787. In september 2010 is het Leader+ programma, ter eindafrekening, ingediend bij de Europese Commissie. Na deze eindafrekening is besloten tot schoonboeking van aantal posten. Dit leidde tot een correctie van de vrijval ad € 190.069. In 2009 is voor één project een terugvordering doorgevoerd en verwerkt in de vrijval van € 67.372. Deze vrijval is in 2010 op het saldo gecorrigeerd. De uiteindelijke vrijval bedraagt € 373.346.

Teruggevorderde bedragen	€ 0	€ 67

Mutaties vooruitontvangen bedragen	€ 374	€ 640

De vrijval op toekenningen wordt toegevoegd aan de vooruitontvangen bedragen.

Algemeen

Overige kosten	€ 135	€ 0

In 2010 is er iets meer uitbetaald aan projecten dan er Leader+ budget beschikbaar was. Deze niet gedekte uitgaven zijn verantwoord onder de overige kosten en worden ten laste van de reserves gebracht.

Rente en koersverschillen	€ 9	€ 5

Betreft de betaalde rente over de rekening-courant tegoed bij de provincie Groningen. Pas nadat de slotbetaling van de Europese Commissie is ontvangen kan het saldo rekening-courant weer positief staan.

Mutaties voorzieningen	€ 0	€ 177

Mutaties reserves	€ 9	€ 5

De betaalde rente wordt aan de algemene reserve onttrokken.

Resultaatbestemming, onttrekking reserve	€ 135	€ 177

Aan de reserves zijn bedragen onttrokken om de nog te betalen bedragen aan projecten te kunnen voldoen.

4.5.1. UILNN

Projecten	2010	2009
Beschikbare budgetten	€ 1.000	€ 0
In 2010 heeft de boeking plaatsgevonden om het beschikbare budget op het juiste niveau te brengen.		
Vrijval op toekenningen	€ 66	€ 340
In 2010 zijn er veertien projecten afgerekend (vorig jaar achttien), waarbij een vrijval is gerealiseerd ten bedrage van € 66.000.		
Teruggevorderde bedragen	€ 31	€ 5
Met ingang van het boekingsjaar 2009 worden de vorderingen uit hoofde van terug te ontvangen subsidies individueel gewaardeerd. Ultimo 2010 wordt geen voorziening wegens oninbaar noodzakelijk geacht.		
Mutaties vooruitontvangen bedragen	€ 1.097	€ 345
De som van de vrijval en de teruggevorderde bedragen en het budget wordt in de vooruitontvangen bedragen gestort.		
De toevoeging bestaat uit:		
Beschikbare budgetten	€ 1.000.000	
Vrijval op toekenning	- 66.000	
Teruggevorderde bedragen	<u>30.804+</u>	
Per saldo toegevoegd	€ 1.096.804	
Algemeen		
Rente en koersverschillen	€ 21	€ 6
Het betreft betaalde rente over het rekening-courant tekort bij de provincie Groningen.		
Mutaties voorzieningen	€ 0	€ 191
Mutaties reserves	€ 21	€ 6
De betaalde rente wordt aan de algemene reserve onttrokken.		
Resultaatbestemming, onttrekking reserve	€ 0	€ 191

4.6.0. KOMPAS - PROGRAMMA'S
BALANS per 31 december 2010

bedragen in € 1.000		4.1	4.2	4.3	4.4	4.5
	Totaal	EZ-Kompas	EFRO	Phasing-out	Leader	UIT-NN
activa:						
vaste activa:						
- immateriële activa	0	0	0	0	0	0
- materiële activa	0	0	0	0	0	0
totaal vaste activa	0	0	0	0	0	0
vlottende activa:						
- vorderingen	22.188	252	18.185	-686	1.082	3.354
- rekening-courant	20.007	39.243	-16.915	885	-980	-2.226
- kas SNN - UO	0	0	0	0	0	0
totaal vlottende activa	42.195	39.495	1.271	199	102	1.128
Totaal activa	42.195	39.495	1.271	199	102	1.128
passiva:						
eigen vermogen:						
- algemene reserves	-1.183	0	-1.028	10	-144	-21
- resultaat voor bestemming	0	0	0	0	0	0
totaal eigen vermogen	-1.183	0	-1.028	10	-144	-21
voorzieningen						
- toekenningen uitvoeringskosten	0	0	0	0	0	0
totaal voorzieningen	0	0	0	0	0	0
voortuontvangen bedragen						
- toekenningen Koers Noord	0	0	0	0	0	0
- toekenningen KOMPAS	-11.722	-12.279	0	0	0	557
- toekenningen t/m 1999	0	0	0	0	0	0
totaal lang lopende schulden	-11.722	-12.279	0	0	0	557
kortlopende schulden:						
- openstaande toekenningen	54.120	51.774	1.319	189	246	592
- crediteuren	0	0	0	0	0	0
- rekening-courant	0	0	0	0	0	0
- overige schulden	980	0	980	0	0	0
totaal kortlopende schulden	55.100	51.774	2.299	189	246	592
Totaal passiva	42.195	39.495	1.271	199	102	1.128

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2010
4.6.1. KOMPAS PROGRAMMA'S

bedragen in €1.000,-	31 december 2010					31 december 2009	
	4.1 EZ-Kompas	4.2 EFRO 2000-2006	4.3 Phasing Out	4.4 Leader+	4.5 UILNN	Totaal C	Totaal C
Activa							
Vorderingen							
<i>Rijk en Europa</i>							
Ministerie van Economische Zaken						0	0
EFRO		17.812	-686			17.126	65.964
Leader+				1.082		1.082	1.275
Ministerie LNV					3.323	3.323	2.323
totaal	0	17.812	-686	1.082	3.323	21.531	69.562
Projecten							
ISP-projecten						0	0
EPD-2 projecten						0	0
Leader 5b projecten						0	0
EPD-5b projecten						0	0
totaal	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen provincies							
EPD 1997-1999, Groningen en Drenthe						0	0
Drenthe						0	15
Friesland						0	15
Groningen						0	15
Overijssel						0	0
totaal bijdragen provincies	0	0	0	0	0	0	45
Terug te ontvangen subsidies							
saldo 1 januari	1.068	39	0	325	22	1.454	1.940
voorziening	-1.068	-39	0	-257	-17	-1.391	-1.940
Afgeboekte oninbare vordering	-839	-22	0	-160	0	-1.021	-1.021
ontstane vorderingen	386	586	2	58	31	1.063	635
ontvangen	-51	-190	-2	-123	-22	-388	-1.020
mutatie voorziening	-756	0	0	-157	-17	-930	-558
saldo 31 december	564	413	0	100	31	1.108	1.453
voorziening	-312	-39	0	-100	0	-451	-1.381
saldo	252	374	0	0	31	657	72
Overige vorderingen						0	0
Vooruitbetaalde kosten						0	729
Totaal vorderingen	252	18.186	-686	1.082	3.354	22.188	70.458
Rekening-courant Provincie Groningen							
saldo 1 januari	76.742	-7.068	740	-232	-829	69.353	129.492
saldo mutaties	-37.499	-9.847	145	-748	-1.397	-49.346	-60.338
subtotaal	39.243	-16.915	885	-980	-2.226	20.007	69.154
mutatie voorziening IJsland deposito						0	0
subtotaal voorziening IJsland deposito	0	0	0	0	0	0	0
saldo 31 december	39.243	-16.915	885	-980	-2.226	20.007	69.154
Passiva							
Algemene reserve							
saldo 1 januari	5.808	0	0	0	0	5.808	6.104
bij: rente baten/lasten	145	-443	10	-9	-21	-318	-3.337
af: uitvoeringskosten						0	0
af: dotatie Ivm package deal	5.953					5.953	0
af: projecten						0	0
af: voorziening IJsland deposito		585		135		720	0
saldo 31 december	0	-1.028	10	-144	-21	-1.183	9.241
Vooruit ontvangen bedragen							
Toekenningen Kompas							
saldo 1 januari beschikbare middelen	-34.984	-61.244	-1.502	-2.953	-2.109	-102.792	100.990
saldo 1 januari vrijgevallen toezeggingen	22.860	34.956	1.221	2.579	1.569	63.185	44.792
saldo 1 januari Correctie decommitting 2007 mutaties 2010	-12.124	-26.288	-281	-374	-540	-39.607	-56.197
Beschikbaar gestelde middelen Rijk en Europa teruggevorderde bedragen					1.000	1.000	0
aangevane verplichtingen	252	374			31	657	72
uitvoeringskosten						0	-1.373
Bijdrage oude IPR-gelden provincies						0	0
vrijgevallen toezeggingen	-407	25.914	281	374	66	26.228	18.364
saldo 31 december	-12.279	0	0	0	557	-11.722	-39.604
Specificatie:							
beschikbare middelen	-34.732	-60.870	-1.502	-2.953	-1.078	-101.135	-102.281
vrijgevallen toezeggingen	22.453	60.870	1.502	2.953	1.635	69.413	63.187
Toekenningen Kompas	-12.279	0	0	0	557	-11.722	-39.604
Oopenstaande toekenningen							
De openstaande toezeggingen bedragen:							
saldo 1 januari Kompas-projecten	83.837	81.092	1.038	1.488	2.038	169.493	248.291
saldo 1 januari Provinciale projecten						0	0
Totaal saldo 1 januari	83.837	81.092	1.038	1.488	2.038	169.493	248.291
bij: verplichtingen Kompas-projecten						0	1.873
bij: verplichtingen Prov. projecten						0	0
Subtotaal	83.837	81.092	1.038	1.488	2.038	169.493	250.164
af: betalingen Kompas-projecten	-23.470	-54.544	-52	-743	-1.376	-80.185	-62.277
af: betaling toezegging prov. Projecten						0	0
af: vrijval Kompas-projecten	-8.593	-25.229	-797	-499	-70	-35.188	-18.394
af: vrijval toezegging prov. Projecten						0	0
saldo 31 december	51.774	1.319	189	246	592	54.120	169.493
Tussentijdse betalingen							
saldo 1 januari		4.073		42		4.115	4.453
overboeking overschot BTW		-451		-42		-493	0
betalde BTW compensatie		-682				-682	-478
overboeking overschot provinciale projecten		-287				-287	0
betaald aan drie provincie projecten		1.673		0		1.673	1.266
saldo 31 december	0	980	0	0	0	980	4.115
Crediteuren							
nog te verrekenen posten						0	0
nog te betalen bedragen						0	0
totaal	0	0	0	0	0	0	0

5.0. Kompas - Regelingen: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-

	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Europese Commissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige	582	0	-582	0	0	0	0	0	0
Toekenningen aan projecten	82	58	-24	0	0	0	-527	0	527
Vrijval op toekenningen	0	17.636	17.636	0	16.079	16.079	0	18.751	18.751
Teruggevorderde bedragen	0	35	35	0	0	0	0	83	83
Mutaties vooruitontvangen bedragen	17.357	292	-17.065	16.079	0	-16.079	19.361	0	-19.361
subtotaal projecten	18.021	18.021	0	16.079	16.079	0	18.834	18.834	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Europese Commissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
provincies	0	0	0	0	0	0	0	0	0
gemeenten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kosten:									
uitvoeringskosten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
package deal	3.974	0	-3.974	0	0	0	0	0	0
overige kosten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rente en koersverschillen	94	46	-48	25	492	467	341	82	-259
Mutaties voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal algemeen	4.068	46	-4.022	25	492	467	341	82	-259
Resultaat voor mutaties in reserves	22.089	18.067	-4.022	16.104	16.571	467	19.175	18.916	-259
Mutaties reserves	46	94	48	492	25	-467	82	341	259
Resultaat voor bestemming	22.135	18.161	-3.974	16.596	16.596	0	19.257	19.257	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve	0	3.974	3.974	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	22.135	22.135	0	16.596	16.596	0	19.257	19.257	0

5.1.0. IPR 2000 Vestiging: resultatenrekening 2010

	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
bedragen in € 1.000,-									
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
overige			0			0			0
Toekenningen aan projecten			0			0			900
Vrijval op toekenningen		1.131	1.131		1.900	1.900		5.650	5.650
Teruggevorderde bedragen		4	4			0			0
Mutaties vooruitontvangen bedragen	1.135		-1.135	1.900		-1.900	6.550		-6.550
subtotaal projecten	1.135	1.135	0	1.900	1.900	0	5.650	5.650	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten			0			0			0
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
provincies			0			0			0
gemeenten			0			0			0
overige			0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten			0			0			0
package deal	790		-790			0			0
overige kosten			0			0			0
Rente en koersverschillen	29		-29		160	160		132	-132
Mutaties voorzieningen			0			0			0
Subtotaal algemeen	819	0	-819	0	160	160	132	0	-132
Resultaat voor mutaties in reserves	1.954	1.135	-819	1.900	2.060	160	5.782	5.650	-132
Mutaties reserves		29	29	160		-160	132		132
Resultaat voor bestemming	1.954	1.164	-790	2.060	2.060	0	5.782	5.782	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		790	790			0			0
Resultaat na bestemming	1.954	1.954	0	2.060	2.060	0	5.782	5.782	0

5.2.0. IPR 2000 Uitbreiding: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
overige			0			0			0
Toekenningen aan projecten			0			0	324	4.545	-324
Vrijval op toekenningen		3.629	3.629	2.300	2.300	2.300			4.545
Teruggevorderde bedragen		15	15			0	21		21
Mutaties vooruittvangens bedragen	3.644		-3.644	2.300		-2.300	4.242		-4.242
subtotaal projecten	3.644	3.644	0	2.300	2.300	0	4.566	4.566	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
provincies			0			0			0
gemeenten			0			0			0
overige			0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten			0			0			0
package deal	1.449		-1.449			0			0
overige kosten			0			0			0
Rente en koersverschillen	35		-35	25		-25	198		-198
Mutaties voorzieningen			0			0			0
Subtotaal algemeen	1.484	0	-1.484	25	0	-25	198	0	-198
Resultaat voor mutaties in reserves	5.128	3.644	-1.484	2.325	2.300	-25	4.764	4.566	-198
Mutaties reserves		35	35		25	25		198	198
Resultaat voor bestemming	5.128	3.679	-1.449	2.325	2.325	0	4.764	4.764	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		1.449	1.449			0			0
Resultaat na bestemming	5.128	5.128	0	2.325	2.325	0	4.764	4.764	0

5.3.0. KITS 2000: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
overige	290		-290			0			0
Toekenningen aan projecten	82		-82			0			0
Vrijval op toekenningen		2.662	2.662	2.200	2.200	2.200	2.205	2.205	2.205
Teruggevorderde bedragen		16	16			0	33	33	33
Mutaties vooruitontvangen bedragen	2.306		-2.306	2.200		-2.200	2.238		-2.238
subtotaal projecten	2.678	2.678	0	2.200	2.200	0	2.238	2.238	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
provincies			0			0			0
gemeenten			0			0			0
overige			0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten			0			0			0
package deal	264		-264			0			0
overige kosten		17	17		2	2	39	39	39
Rente en koersverschillen			0			0			0
Mutaties voorzieningen									
Subtotaal algemeen	264	17	-247	0	2	2	0	39	39
Resultaat voor mutaties in reserves	2.942	2.695	-247	2.200	2.202	2	2.238	2.277	39
Mutaties reserves	17		-17	2		-2	39		-39
Resultaat voor bestemming	2.959	2.695	-264	2.202	2.202	0	2.277	2.277	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		264	264			0			0
Resultaat na bestemming	2.959	2.959	0	2.202	2.202	0	2.277	2.277	0

5.4.0. HRM 2001: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-

	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
overige			0			0			0
Toekenningen aan projecten			0			0			0
Vrijval op toekenningen		129	129		179	179		412	412
Teruggeworde bedragen		0	0			0			0
Mutaties vooruitontvangen bedragen	129		-129	179		-179	412		-412
subtotaal projecten	129	129	0	179	179	0	412	412	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
provincies			0			0			0
gemeenten			0			0			0
overige			0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten			0			0			0
package deal			0			0			0
overige kosten			0			0			0
Rente en koersverschillen		1	1		20	20	8		-8
Mutaties voorzieningen			0			0			0
Subtotaal algemeen	0	1	1	0	20	20	8	0	-8
Resultaat voor mutaties in reserves	129	130	1	179	199	20	420	412	-8
Mutaties reserves	1		-1	20		-20	8		8
Resultaat voor bestemming	130	130	0	199	199	0	420	420	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			0			0			0
Resultaat na bestemming	130	130	0	199	199	0	420	420	0

5.5.0. NIOF 2000: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk		0	0			0			0
Europese Commissie		0	0			0			0
overige		0	0			0			0
Toekenningen aan projecten		58	58			0	49		-49
Vrijval op toekenningen		4.402	4.402	3.500	3.500	3.500	4.039	4.039	4.039
Teruggevorderde bedragen		0	0			0	29		29
Mutaties vooruitontvangen bedragen	4.460		-4.460	3.500		-3.500	4.019		-4.019
subtotaal projecten	4.460	4.460	0	3.500	3.500	0	4.068	4.068	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk		0	0			0			0
Europese Commissie		0	0			0			0
provincies		0	0			0			0
gemeenten		0	0			0			0
overige		0	0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten		0	0			0			0
package deal	1.044		-1.044			0			0
overige kosten		0	0			0			0
Rente en koersverschillen	29		-29	310	310	310	17	17	17
Mutaties voorzieningen		0	0			0			0
Subtotaal algemeen	1.073	0	-1.073	0	310	310	0	17	17
Resultaat voor mutaties in reserves	5.533	4.460	-1.073	3.500	3.810	310	4.068	4.085	17
Mutaties reserves		29	29	310		-310	17		-17
Resultaat voor bestemming	5.533	4.489	-1.044	3.810	3.810	0	4.085	4.085	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		1.044	1.044			0			0
Resultaat na bestemming	5.533	5.533	0	3.810	3.810	0	4.085	4.085	0

5.6.0. INS 2001: resultatenrekening 2010

	Realisatie 2010		Begroting 2010		Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo
bedragen in € 1.000,-							
Projecten							
Beschikbare budgetten:							
rijk		0		0			0
Europese Commissie		0		0			0
overige		0		0			0
Toekenningen aan projecten		0		0			0
Vrijval op toekenningen		0		0			0
Teruggeworde bedragen		0		0			0
Mutaties vooruitontvangen bedragen		0		0			0
subtotaal projecten	0	0	0	0	0	0	0
Algemeen							
Bijdragen in uitvoeringskosten							
rijk		0		0			0
Europese Commissie		0		0			0
provincies		0		0			0
gemeenten		0		0			0
overige		0		0			0
Kosten:							
uitvoeringskosten		0		0			0
package deal	97	-97		0			0
overige kosten		0		0			0
Rente en koersverschillen		1		0		8	8
Mutaties voorzieningen		0		0			0
Subtotaal algemeen	97	1	0	0	0	8	8
Resultaat voor mutaties in reserves	97	1	0	0	0	8	8
Mutaties reserves	1	-1			8		-8
Resultaat voor bestemming	98	1	0	0	8	8	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		97					0
Resultaat na bestemming	98	98	0	0	8	8	0

5.7.0. LPR 2002: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-

	Realisatie 2010		Begroting 2010		Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo
Projecten							
Beschikbare budgetten:							
rijk		0					0
Europese Commissie		0					0
overige		0					0
Toekenningen aan projecten		0					0
Vrijval op toekenningen		5.683	6.000	6.000	1.900	1.900	1.900
Teruggevorderde bedragen		0					0
Mutaties vooruittontvangen bedragen	5.683	-5.683	6.000	-6.000	1.900	-1.900	
subtotaal projecten	5.683	5.683	6.000	6.000	1.900	1.900	0
Algemeen							
Bijdragen in uitvoeringskosten							
rijk		0					0
Europese Commissie		0					0
provincies		0					0
gemeenten		0					0
overige		0					0
Kosten:							
uitvoeringskosten		0					0
package deal	330	-330					0
overige kosten		0					0
Rente en koersverschillen		27				18	18
Mutaties voorzieningen		0					0
Subtotaal algemeen	330	27	0	0	0	18	18
Resultaat voor mutaties in reserves	6.013	5.710	6.000	6.000	1.900	1.918	18
Mutaties reserves	27	-27			18	-18	
Resultaat voor bestemming	6.040	5.710	6.000	6.000	1.918	1.918	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		330					0
Resultaat na bestemming	6.040	6.040	6.000	6.000	1.918	1.918	0

5.8.0. AMa taskforces: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
overige	292		-292			0			0
Toekenningen aan projecten			0			0			0
Vrijval op toekenningen			0			0			0
Teruggeworde bedragen			0			0			0
Mutaties vooruitontvangen bedragen		292	292			0			0
subtotaal projecten	292	292	0	0	0	0	0	0	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
provincies			0			0			0
gemeenten			0			0			0
overige			0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten			0			0			0
package deal			0			0			0
overige kosten			0			0			0
Rente en koersverschillen	1		-1			0		3	-3
Mutaties voorzieningen			0			0			0
Subtotaal algemeen	1	0	-1	0	0	0	3	0	-3
Resultaat voor mutaties in reserves	293	292	-1	0	0	0	3	0	-3
Mutaties reserves		1	1			0		3	3
Resultaat voor bestemming	293	293	0	0	0	0	3	3	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			0			0			0
Resultaat na bestemming	293	293	0	0	0	0	3	3	0

5.1.1. IPR 2000 Vestiging

Projecten	2009	2010
Toekenningen aan projecten	€ 0	-/- € 900
Vrijval op toekenningen	€ 1.131	€ 5.650
Op de afgerekende en ingetrokken projecten is vrijval gerealiseerd. In 2010 zijn vier projecten afgerekend (vorig jaar zestien) en drie projecten ingetrokken (vorig jaar elf). De vrijval is als volgt toe te delen naar de twee gebieden:		
<i>Gebied</i>	<i>Vrijval 2010</i>	
EZ-Kompas	€ 116.600	
EFRO 2000-2006	<u>- 1.014.845</u>	
Vrijval projecten	€ 1.131.445	
Terugggevorderde bedragen	€ 4	€ 0
In het boekingsjaar 2010 worden de vorderingen uit hoofde van terug te ontvangen subsidies individueel gewaardeerd. Ultimo 2010 wordt voor een bedrag van € 3.716 geen voorziening wegens oninbaar noodzakelijk geacht. Dit bedrag is aan de vooruitontvangen bedragen toegevoegd.		
Mutaties vooruitontvangen bedragen	€ 1.135	€ 6.550
De vrijval op toekenningen en de terugggevorderde bedragen wordt toegevoegd aan de vooruitontvangen bedragen.		
Algemeen		
Packagedeal	€ 790	€ 0
Betreft de bijdrage vanuit de IPR vestiging reserve inzake de packagedeal.		
Rente en koersverschillen	€ 29	€ 132
Betreft de betaalde rente over het rekening-courant tekort bij de provincie Groningen.		
Mutaties reserves	€ 29	€ 132
De betaalde rente wordt aan de algemene reserve onttrokken.		
Resultaat bestemming, onttrekking reserve	€ 790	€ 0
Aan de reserves zijn bedragen onttrokken en toegevoegd aan de beschikbare middelen van Transitie.		

5.2.1. IPR 2000 Uitbreiding

Projecten	2010	2009

Toekenningen aan projecten	€ 0	€ 324

Vrijval op toekenningen	€ 3.629	€ 4.545

In 2010 zijn 9 projecten afgerekend (vorig jaar 66) en er zijn acht projecten ingetrokken (vorig jaar elf).

Het verwachte aantal eindafrekeningen is hoger uitgevallen dan begroot, waardoor de vrijval op toekenningen ook hoger is uitgevallen (begroot € 2.300.000).

De vrijval is als volgt toe te delen naar de drie fondsen:

<i>Gebied</i>	<i>Vrijval 2010</i>
EZ-Kompas	€ 1.026.438
EFRO 2000-2006	€ 2.515.668
Phasing Out	€ <u>107.635</u> +
Vrijval projecten	€ 3.649.741
Af: reeds in 2009 verantwoord als teruggevorderd	€ <u>21.000</u> -
Totale vrijval	€ 3.628.741

Teruggevorderde bedragen	€ 15	€ 21

In het boekingsjaar 2010 worden de vorderingen uit hoofde van terug te ontvangen subsidies individueel gewaardeerd. Ultimo 2010 wordt voor een bedrag van € 15.000 geen voorziening wegens oninbaar noodzakelijk geacht. Dit bedrag is aan de vooruitontvangen bedragen toegevoegd.

Mutaties vooruitontvangen bedragen	€ 3.644	€ 4.242

De som van de vrijval op toekenningen en de teruggevorderde bedragen wordt toegevoegd aan de vooruitontvangen bedragen.

Algemeen

Package deal	€ 1.449	€ 0

Betreft de bijdrage vanuit de IPR uitbreiding reserve inzake de package deal.

Rente en koersverschillen	€ 35	€ 198

Betreft de betaalde rente over het rekening-courant tegoed bij de provincie Groningen (€ 35.444).

Mutaties reserves	€ 35	€ 198

De betaalde rente wordt aan de algemene reserve onttrokken.

Resultaat bestemming, onttrekking reserve	€ 1.449	€ 0

Aan de reserves zijn bedragen onttrokken en toegevoegd aan de beschikbare middelen van Transitie.

5.3.1. KITS 2000

Projecten	2010	2009
Overige	€ 290	€ 0
Restitutie in verband met onderuitputting van het budget ad € 290.282.		
Toekenningen aan projecten	€ 82	€ 0
Er is in 2010 nog één project toegekend. Vorig jaar zijn er geen projecten toegekend.		
Vrijval op toekenningen	€ 2.662	€ 2.205
In 2010 zijn 65 projecten afgerekend (vorige jaar 162). De gerealiseerde vrijval komt ten gunste van de voorziening toekenningen. De vrijval is als volgt toe te delen naar de drie gebieden.		
<i>Gebied</i>	<i>Vrijval 2010</i>	
EZ-Kompas	€ 906.121	
EFRO 2000-2006	- 1.231.212	
Phasing Out	- 557.250	
Vrijval projecten	€ 2.694.583	
Af: in 2009 teruggevorderd	- 32.940	
Totale vrijval	€ 2.661.643	
Teruggevorderde bedragen	€ 16	€ 33
Vanaf boekingsjaar 2009 zijn de vorderingen uit hoofde van terug te ontvangen subsidies individueel gewaardeerd. Ultimo 2010 wordt voor een bedrag van € 16.469 geen voorziening wegens oninbaar noodzakelijk geacht. Dit bedrag is aan de vooruitontvangen bedragen toegevoegd.		
Mutaties vooruitontvangen bedragen	€ 2.306	€ 2.238
De vrijval op toekenningen plus teruggevorderde bedragen worden verminderd met de restitutie in verband met onderuitputting van het budget en de toekenningen aan projecten. Het saldo is toegevoegd aan de vooruitontvangen bedragen.		
De toevoeging bestaat uit:		
Vrijval op toekenning	€ 2.661.643	
Teruggevorderde bedragen	- 16.469+	
Af: restitutie onderuitputting budget	- 290.282-/-	
Af: toekenningen aan projecten	- 81.823-/-	
Per saldo toegevoegd	€ 2.306.007	
Algemeen		
Package deal	€ 264	€ 0
Betreft de bijdrage vanuit de KITS reserve inzake de package deal.		
Rente en koersverschillen	€ 17	€ 39
Heeft betrekking op ontvangen rente over het rekening-courant tegoed bij de provincie Groningen.		
Mutaties reserves	€ 17	€ 39
De ontvangen rente is in de algemene reserve gestort.		
Resultaat bestemming, onttrekking reserve	€ 264	€ 0
Aan de reserves zijn bedragen onttrokken en toegevoegd aan de beschikbare middelen van Transitie.		

5.4.1. HRM 2001

Projecten	2010	2009

Vrijval op toekenningen	€ 129	€ 412

In 2009 zijn 4 projecten (vorig jaar 35) afgerekend en er zijn geen intrekkingen geweest (vorig jaar 25), waarbij vrijval is gerealiseerd. De vrijval op afgerekende projecten komt ten gunste van de voorziening toekenningen. De vrijval is als volgt toe te delen naar de drie gebieden.

<i>Gebied</i>	<i>Vrijval 2010</i>
EZ-Kompas	€ 0
EFRO 2000-2006	- 107.064
Phasing Out	- <u>21.684</u>
Vrijval projecten	€ 128.748

Mutaties vooruitontvangen bedragen	€ 129	€ 412

De vrijval op toekenningen wordt toegevoegd aan de vooruitontvangen bedragen.

Algemeen

Rente en koersverschillen	€ 1	€ 8

Betreft het positieve saldo van ontvangen (€ 582,13) en betaalde rente (€ 75,97) over het rekening-courant saldo bij de provincie Groningen.

Mutaties reserves	€ 1	€ 8

De per saldo ontvangen rente wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

5.5.1. NIOF 2000

Projecten	2010	2009
Toekenningen aan projecten	€ 58	€ 49

In 2010 is er van één project de toekenning verlaagd.

Vrijval op toekenningen	€ 4.402	€ 4.039

In 2010 zijn 164 projecten afgerekend (vorig jaar 332). De daaruit ontstane vrijval wordt gestort in de mutaties vooruitontvangen bedragen. De vrijval is als volgt toe te delen naar de drie gebieden.

<i>Gebied</i>	<i>Vrijval 2010</i>	
EZ-Kompas	€ 174.970	
EFRO 2000-2006	- 3.797.250	
Phasing Out	- 458.629	
Vrijval projecten	€ 4.430.849	
Af: reeds in 2009 verantwoord als teruggevorderd	- 29.477 -	
Totale vrijval	€ 4.401.372	

Teruggevorderde bedragen	€ 0	€ 29

Mutaties vooruitontvangen bedragen	€ 4.460	€ 4.019

Het saldo van de toekenningen aan projecten en de vrijval op toekenningen wordt toegevoegd aan de vooruitontvangen bedragen.

Algemeen

Package deal	€ 1.044	€ 0

Betreft de bijdrage vanuit de NIOF reserve inzake de package deal.

Rente en koersverschillen	€ 29	€ 17

Betreft de betaalde rente over het rekening-courant tekort bij de provincie Groningen.

Mutaties reserves	€ 29	€ 17

De betaalde rente wordt onttrokken aan de algemene reserve.

Resultaat bestemming, onttrekking reserve	€ 1.044	€ 0

Aan de reserves zijn bedragen onttrokken en toegevoegd aan de beschikbare middelen van Transitie.

5.6.1. INS 2001

Inleiding

Er zijn geen openstaande projecten meer en de INS is in 2009 afgesloten.

Algemeen	2010	2009
Package deal Betreft de bijdrage vanuit de INS reserve inzake de package deal.	€ 97	€ 0
Rente en koersverschillen Over het rekening-courant tegoed bij de provincie Groningen is rente vergoed.	€ 1	€ 8
Mutaties reserves De ontvangen rente wordt aan de algemene reserve toegevoegd.	€ 1	€ 8
Resultaat bestemming, onttrekking reserve Aan de reserves zijn bedragen onttrokken en toegevoegd aan de beschikbare middelen van Transitie.	€ 97	€ 0

5.7.1. LPR 2002

Projecten	2010	2009
Vrijval op toekenningen In 2010 is één project afgerekend. Hierbij is een vrijval gerealiseerd van € 5.683.000. Voor de LPR staan geen projecten meer open.	€ 5.683	€ 1.900
Mutaties vooruitontvangen bedragen De vrijval wordt toegevoegd aan de vooruitontvangen bedragen.	€ 5.683	€ 1.900
Algemeen		
Package deal Betreft de bijdrage vanuit de LPR reserve inzake de package deal.	€ 330	€ 0
Rente en koersverschillen Betreft ontvangen rente over het rekening-courant tegoed bij de provincie Groningen.	€ 27	€ 18
Mutaties reserves De ontvangen rente wordt in de algemene reserve gestort.	€ 27	€ 18
Resultaat bestemming, onttrekking reserve Aan de reserves zijn bedragen onttrokken en toegevoegd aan de beschikbare middelen van Transitie.	€ 330	€ 0

5.8.1. AMa taskforces

Projecten	2010	2009

Beschikbare budgetten overige	€ 292	€ 0

Bij de eindafsluiting van de AMa taskforces wordt het resterende budget ad € 292.267 overgeboekt. Deze overboeking bestaat uit twee onderdelen. In de eerste plaats een budget van € 267.207, dat is teruggeboekt naar EZ-Kompas en EFRO Phasing Out, zijnde de financiers van de taskforces.

Voorts een gedeelte groot € 25.060, dat betrekking heeft op kosten, die niet individueel aan projecten konden worden toegerekend. Aangezien het tekort op de AMa kosten ten laste van de voorziening uitvoering is geboekt, is het overgebleven budget ad € 25.060 daar ten gunste van gebracht.

Mutaties vooruitontvangen bedragen	€ 292	€ 62.403

De beschikbare budgetten worden in mindering gebracht op de vooruitontvangen bedragen.

Algemeen

Rente en koersverschillen	€ 1	€ 3

Betreft betaalde rente over het rekening-courant tekort bij de provincie Groningen.

Mutaties reserves	€ 1	€ 3

De betaalde rente wordt aan de algemene reserve onttrokken.

5.9.0. KOMPAS - REGELINGEN

BALANS per 31 december 2010

bedragen in € 1.000,-	Totaal	5.1 IPR-V 2000	5.2 IPR-U 2000	5.3 KITS 2000	5.4 HRM 2001	5.5 NIOF 2000	5.6 INS 2001	5.7 LPR 2002	5.8 AMA-taskforces
activa:									
vaste activa:									
- immateriële activa	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- materiële activa	0	0	0	0	0	0	0	0	0
totaal vaste activa	0	0	0	0	0	0	0	0	0
vlottende activa:									
- vorderingen	26.556	5.642	5.162	2.671	327	8.035	0	4.719	0
- rekening-courant	-5.774	-2.778	931	-58	140	-4.055	0	46	0
- kas SNN - UO	0	0	0	0	0	0	0	0	0
totaal vlottende activa	20.782	2.864	6.093	2.613	467	3.980	0	4.765	0
Totaal activa	20.782	2.864	6.093	2.613	467	3.980	0	4.765	0
passiva:									
eigen vermogen:									
- algemene reserves	479	0	0	278	201	0	0	0	0
- resultaat voor bestemming	0	0	0	0	0	0	0	0	0
totaal eigen vermogen	479	0	0	278	201	0	0	0	0
voorzieningen									
- toekenningen uitvoeringskosten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
totaal voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
voortuitontvangen bedragen									
- toekenningen Koers Noord	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- toekenningen KOMPAS	7.468	-2.543	3.059	205	266	1.716	0	4.765	0
- toekenningen t/m 1999	0	0	0	0	0	0	0	0	0
totaal lanq lopende schulden	7.468	-2.543	3.059	205	266	1.716	0	4.765	0
kortlopende schulden:									
- openstaande toekenningen	12.835	5.407	3.034	2.130	0	2.264	0	0	0
- crediteuren	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- rekening-courant	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- overige schulden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
totaal kortlopende schulden	12.835	5.407	3.034	2.130	0	2.264	0	0	0
Totaal passiva	20.782	2.864	6.093	2.613	467	3.980	0	4.765	0

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2010
5.9.1. KOMPAS REGELINGEN

bedragen in € 1.000	31 december 2010								31 december 2009	
	5.1 IPR-V 2000	5.2 IPR-U 2000	5.3 KITTS 2000	5.4 IRM 2001	5.5 NIOF 2000	5.6 INS 2000	5.7 LPR 2002	5.8 AMA taskforces	Totaal C	Totaal C
Activa										
Projecten										
EZ-Kompas	5.638	5.147	2.654	327	8.035		4.719		28.520	31.968
EFRO 2000-2006									0	7.573
Phasing-out									0	751
Compensabele BTW									0	0
	5.638	5.147	2.654	327	8.035	0	4.719	0	28.520	40.198
Tervu te ontvangen subsidies										
saldo 1 januari	813	262	140		104				1.319	1.477
voorziening	-813	-241	-107		-74				-2.235	-1.477
afreboekte oninbare vorderingen	-469	-178	0		-70				-717	-269
Ontstane vorderingen	332	126	1		139				598	333
ontvangen	-2	-6	-16		-71				-95	-222
mutatie voorziening	-143	-52	1		28				-166	-241
saldo 31 december	674	204	125	0	102	0	0	0	1.103	1.319
voorziening	-670	-189	-108	0	-102	0	0	0	-1.069	-1.239
saldo	4	15	17	0	0	0	0	0	34	80
Compensabele BTW									0	0
Overige vorderingen									0	0
Totaal vorderingen	5.642	5.162	2.671	327	8.035	0	4.719	0	26.556	40.273
Rekening-current Provincie Groningen										
saldo 1 januari	-1.698	-2.997	2.128	2	-805	96	2.072	-93	-1.295	8.664
saldo mutaties	-1.080	3.928	-2.188	138	-3.250	-96	-2.026	93	-4.479	-9.961
subtotaal	-2.778	931	-58	140	-4.055	0	46	0	-5.774	-1.295
mutatie voorziening IJsland deposito	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
subtotaal voorziening IJsland deposito	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
saldo 31 december	-2.778	931	-58	140	-4.055	0	46	0	-5.774	-1.295
Passiva										
Algemene reserves										
saldo 1 januari	819	1.484	525	200	1.073	95	303	-28	4.472	4.734
bij: rente balen/lasten	-29	-35	17	1	-29	1	27	-1	-48	-259
af: teveel uitbetaald project									0	0
af: dotatie ivm package deal	790	1.449	264		1.044	97	330		3.974	0
af: overboeking reserve naar uitvoeringskosten								-29	-29	0
saldo 31 december	0	0	278	201	0	0	0	0	479	4.472
Vooruitontvangen bedragen										
Toekenningen Kompas										
saldo 1 januari beschikbare middelen	-30.884	-41.393	-10.345	-2.855	-31.052	0	-8.255	174	-124.610	-124.165
saldo 1 januari vrijgevallen toezeggingen	27.680	40.975	8.244	3.040	28.308	0	9.537	118	117.902	98.528
saldo 1 januari mutaties 2010	-3.204	-418	-2.101	185	-2.744	0	1.282	292	-8.708	-24.637
Geschikbaar gestelde middelen Rijk en Europa	-474	-167	-290	-48			-2.200	-292	-3.471	-1.055
teruggeworde bedragen	4	15	16						35	69
aangepane verplichtingen			-82			58			28	527
uitvoeringskosten									0	0
Bijdrage oude IPR-gelden provincies									0	0
vrijgevallen toezeggingen	1.131	3.629	2.662	129	4.402		5.683		17.636	18.374
saldo 31 december	-2.543	3.059	205	266	1.716	0	4.765	0	-7.468	-6.706
Specificatie:										
beschikbare middelen	-31.354	-41.545	-10.701	-2.903	-30.994	0	-10.455	-118	-128.070	-124.698
vrijgevallen toezeggingen	28.811	44.604	10.906	3.189	32.710	0	15.220	118	135.538	117.902
Toekenningen Kompas	-2.543	3.059	205	266	1.716	0	4.765	0	-7.468	-6.706
Opstaande toekenningen										
De opstaande toezeggingen bedragen:										
saldo 1 januari	8.090	9.344	6.914	191	10.833		5.841		41.213	50.462
bij: verplichtingen			82		-58				28	-527
toekenningen Provincie Groningen									0	0
af: betalingen	-1.552	-2.660	-2.171	-62	-4.080	0	-158	0	-10.683	-99.935
vrijval	-1.131	-3.650	-2.695	-129	-4.431		-5.683		-17.713	-18.751
saldo 31 december	5.407	3.034	2.130	0	2.264	0	0	0	12.835	41.212
Crediteuren										
nog te verrekenen posten									0	0
nog te betalen bedragen									0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

6.0. Programma's t/m 1999: resultatenrekening 2008

bedragen in € 1.000,-

	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Europese Commissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toekenningen aan projecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vrijval op toekenningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Teruggevorderde bedragen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties vooruitontvangen bedragen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
subtotaal projecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Europese Commissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
provincies	0	0	0	0	0	0	0	0	0
gemeenten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kosten:									
uitvoeringskosten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
package deal	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige kosten	0	0	0	0	0	0	67	0	-67
Rente en koersverschillen	20	121	101	0	0	0	24	398	374
Mutaties voorzieningen	459	0	-459	0	0	0	3.386	0	-3.386
Subtotaal algemeen	479	121	-358	0	0	0	3.477	398	-3.079
Resultaat voor mutaties in reserves	479	121	-358	0	0	0	3.477	398	-3.079
Mutaties reserves	121	20	-101	0	0	0	398	91	-307
Resultaat voor bestemming	600	141	-459	0	0	0	3.875	489	-3.386
Resultaatbestemming, onttrekking reserve	0	459	459	0	0	0	0	3.386	3.386
Resultaat na bestemming	600	600	0	0	0	0	3.875	3.875	0

6.1.1.0. ISP 5: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-

	Realisatie 2010		Begroting 2010		Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo
Projecten							
Beschikbare budgetten:							
rijik		0		0			0
Europese Commissie		0		0			0
overige		0		0			0
Toekenningen aan projecten		0		0			0
Vrijval op toekenningen		0		0			0
Teruggevorderde bedragen		0		0			0
Mutaties vooruitontvangen bedragen		0		0			0
subtotaal projecten	0	0	0	0	0	0	0
Algemeen							
Bijdragen in uitvoeringskosten							
rijik		0		0			0
Europese Commissie		0		0			0
provincies		0		0			0
gemeenten		0		0			0
overige		0		0			0
Kosten:							
uitvoeringskosten		0		0			0
package deal		0		0			0
overige kosten		0		0			0
Rente en koersverschillen		114		114		382	382
Mutaties voorzieningen	459	-459			3.386	-3.386	
Subtotaal algemeen	459	114	0	0	3.386	382	-3.004
Resultaat voor mutaties in reserves	459	114	0	0	3.386	382	-3.004
Mutaties reserves	114	-114			382	-382	
Resultaat voor bestemming	573	114	0	0	3.768	382	-3.386
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		459				3.386	3.386
Resultaat na bestemming	573	573	0	0	3.768	3.768	0

6.2.0. EPD 2 1997 - 1999: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk		0	0			0			0
Europese Commissie		0	0			0			0
overige		0	0			0			0
Toekenningen aan projecten		0	0			0			0
Vrijval op toekenningen		0	0			0			0
Teruggevorderde bedragen		0	0			0			0
Mutaties vooruitontvangen bedragen		0	0			0			0
subtotaal projecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk		0	0			0			0
Europese Commissie		0	0			0			0
provincies		0	0			0			0
gemeenten		0	0			0			0
overige		0	0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten		0	0			0			0
package deal		0	0			0			0
overige kosten		0	0			0	67		-67
Rente en koersverschillen	20		-20			0	24		-24
Mutaties voorzieningen		0	0			0			0
Subtotaal algemeen	20	0	-20	0	0	0	91	0	-91
Resultaat voor mutaties in reserves	20	0	-20	0	0	0	91	0	-91
Mutaties reserves		20	20			0		91	91
Resultaat voor bestemming	20	20	0	0	0	0	91	91	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		0	0			0			0
Resultaat na bestemming	20	20	0	0	0	0	91	91	0

6.3.0. EPD 5b 1994 - 1999: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-

	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk		0	0			0			0
Europese Commissie		0	0			0			0
overige		0	0			0			0
Toekenningen aan projecten		0	0			0			0
Vrijval op toekenningen		0	0			0			0
Teruggevorderde bedragen		0	0			0			0
Mutaties vooruitontvangen bedragen		0	0			0			0
subtotaal projecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk		0	0			0			0
Europese Commissie		0	0			0			0
provincies		0	0			0			0
gemeenten		0	0			0			0
overige		0	0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten		0	0			0			0
package deal		0	0			0			0
overige kosten		0	0			0			0
Rente en koersverschillen		7	7			0	16	16	16
Mutaties voorzieningen		0	0			0			0
Subtotaal algemeen	0	7	7	0	0	0	16	16	16
Resultaat voor mutaties in reserves	0	7	7	0	0	0	16	16	16
Mutaties reserves	7		-7			0	16		-16
Resultaat voor bestemming	7	7	0	0	0	0	16	16	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			0			0			0
Resultaat na bestemming	7	7	0	0	0	0	16	16	0

6.1.1. ISP 5

Algemeen	2010	2009
Eén project stond nog open vanwege een lopende bezwaarprocedure. Dit project is in 2010 afgerekend. Het ISP 5 programma is financieel afgesloten via de zogenaamde packagedeal.		
Rente en koersverschillen	€ 114	€ 382
Betreft de ontvangen rente over het rekening courant tegoed bij de provincie Groningen.		
Mutaties voorzieningen	€ 459	€ 3.386
Betreft de overboeking ivm de packagedeal.		
Mutaties reserves	€ 114	€ 382
De ontvangen rente wordt aan de algemene reserve toegevoegd.		
Resultaatbestemming, onttrekking reserve	€ 459	€ 3.386
Aan de reserve is nav de packagedeal een bedrag onttrokken die mocht worden toegevoegd aan de voorziening toekenningen uitvoeringskosten.		

6.2.1. EPD 2 1997-1999

Algemeen	2010	2009
Overige kosten	€ 0	€ 67
Rente en koersverschillen Betreft de betaalde rente over het rekening-courant tekort bij de provincie Groningen.	€ 20	€ 24
Mutaties reserves De betaalde rente wordt onttrokken aan de algemene reserve.	€ 20	€ 91

6.3.1. EPD 5b 1994-1999

In 2005 zijn het EPD 5b EFRO en het EPD 5b EOGFL programma financieel afgesloten met de Europese Commissie.

De Europese Commissie heeft een audit uitgevoerd ter voorbereiding op de afsluiting van het vervolgprogramma: het EPD 97-99 programma. Dit heeft inmiddels geleid tot een besluit van de Europese Commissie. Tegen dit besluit zijn de colleges van Gedeputeerde Staten van Groningen en Drenthe in beroep gegaan bij het Hof van Justitie van de Europese Unie te Luxemburg. Hangende deze beroepsprocedure kan het EPD 97-99 programma nog niet financieel worden afgesloten. Er wordt pas na de uitspraak van het Hof een besluit genomen over de bestemming van de algemene reserves van het EPD 5b EFRO en het EPD 5b EOGFL programma.

Algemeen	2010	2009

Rente en koersverschillen	€ 7	€ 16

Het betreft de ontvangen rente over het rekening-courant tegoed bij de provincie Groningen en ontvangen rente EC. De rentebaten van het EPD 5b EFRO en EPD 5b EOGFL zien er als volgt uit:

	EPD EFRO 5b	EPD EOGFL 5b	Totaal
Rentebaten	€ 3.103	€ 3.676	€ 6.779

Mutaties reserves	€ 7	€ 16

De ontvangen rente wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

**6.4.0. PROGRAMMA'S T/M 1999
BALANS per 31 december 2010**

Bedragen in € 1.000,-	6.1 ISP 5	6.2 EPD 2	6.3 EPD 5b afro	6.3 EPD 5b eogff
activa:				
vaste activa:				
- immateriële activa	0	0	0	0
- materiële activa	0	0	0	0
totaal vaste activa	0	0	0	0
vlottende activa:				
- vorderingen	4.661	0	4.661	0
- rekening-courant	-1.118	0	-1.605	223
- kas SNN - UO	0	0	0	0
totaal vlottende activa	3.543	0	3.056	223
Totaal activa	3.543	0	3.056	264
passiva:				
eigen vermogen:				
- algemene reserves	4.002	459	3.056	223
- resultaat voor bestemming	-459	-459	0	0
totaal eigen vermogen	3.543	0	3.056	223
voorzieningen				
- toekenningen uitvoeringskosten	0	0	0	0
totaal voorzieningen	0	0	0	0
voorzitontvangen bedragen				
- toekenningen Koers Noord	0	0	0	0
- toekenningen KDH PAS	0	0	0	0
- toekenningen t/m 1999	0	0	0	0
totaal lang lopende schulden	0	0	0	0
kortlopende schulden:				
- openstaande toekenningen	0	0	0	0
- crediteuren	0	0	0	0
- rekening-courant	0	0	0	0
- overige schulden	0	0	0	0
totaal kortlopende schulden	0	0	0	0
Totaal passiva	3.543	0	3.056	264

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2010
6.4.1. PROGRAMMA'S TOT EN MET 1999

bedragen in € 1.000,-	31 december 2010					31 december 2009	
	6.1 ISP 5	6.2 EPD 2	6.3 EPD 5b efro	6.3 EPD 5b cogfl	Totaal C	Totaal C	
Activa							
Vorderingen							
Rijk en Europa							
- Ministerie van Economische Zaken					0	0	
- Europese Commissie		4.661			4.661	4.661	
- Ministerie LNV					0	0	
- Compensabele BTW					0	0	
totaal	0	4.661	0	0	4.661	4.661	
Projecten							
ISP-projecten					0	0	
EPD-2 projecten					0	0	
Leader 5b projecten					0	0	
EPD-5b projecten					0	0	
totaal	0	0	0	0	0	0	
Bidragen provincies							
EPD 1997-1999, Groningen en Drenthe					0	0	
Drenthe,					0	0	
Friesland					0	0	
Groningen					0	0	
Overijssel					0	0	
totaal	0	0	0	0	0	0	
Terug te ontvangen subsidies							
saldo 1 januari					0	0	
voorziening					0	0	
ontstane vorderingen					0	0	
ontvangen	0	0	0	0	0	0	
mutatie voorziening	0	0	0	0	0	0	
saldo 31 december	0	0	0	0	0	0	
voorziening	0	0	0	0	0	0	
saldo	0	0	0	0	0	0	
Totaal vorderingen	0	4.661	0	0	4.661	4.661	
Rekening-courant Provincie Groningen							
saldo 1 januari	8.337	-1.206	220	261	7.612	14.923	
saldo mutaties	-8.337	-399	3	3	-8.730	-7.312	
subtotaal	0	-1.605	223	264	-1.118	7.611	
mutatie voorziening IJsland deposito					0	0	
subtotaal voorziening IJsland deposito	0	0	0	0	0	0	
saldo 31 december	0	-1.605	223	264	-1.118	7.611	
Passiva							
Algemene reserve							
saldo 1 januari	345	3.076	220	261	3.902	6.981	
bij: rente baten/lasten	114	-20	3	3	100	373	
af: nabetaling project					0	0	
af: teveel uitbetaald project					0	0	
af: reservering drie provincie projecten					0	0	
af: dotatie aan voorziening toek.uitv.kosten	459				459	0	
af: juridische kosten					0	67	
saldo 31 december	0	3.056	223	264	3.543	7.287	
Vooruitontvangen bedragen							
Toekenningen							
saldo 1 januari beschikbare middelen					0	0	
saldo 1 januari vrijgevallen toezeggingen	7.629				7.629	7.629	
saldo 1 januari	7.629	0	0	0	7.629	7.629	
mutaties 2010	-7.629				-7.629	0	
vrijgevallen toezeggingen					0	0	
saldo 31 december	0	0	0	0	0	7.629	
Specificatie:							
beschikbare middelen					0	0	
vrijgevallen toezeggingen					0	7.629	
saldo 31 december	0	0	0	0	0	7.629	
Openstaande toekenningen							
De openstaande toezeggingen bedragen:							
saldo 1 januari	363	363	0	0	726	726	
bij: verplichtingen					0	0	
af: betalingen	363	363	0	0	726	726	
vrijval projecten	-363	-363	0	0	-726	0	
vrijval technische bijstand					0	0	
saldo 31 december	0	0	0	0	0	726	
Crediteuren							
nog te verrekenen posten					0	0	
nog te betalen bedragen					0	16	
totaal	0	0	0	0	0	16	

7.0. Regelingen t/m 1999: resultatenrekening 2010

	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
bedragen in € 1.000,-									
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Europese Commissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toekenningen aan projecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vrijval op toekenningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Teruggevorderde bedragen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties vooruitontvangen bedragen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
subtotaal projecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Europese Commissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
provincies	0	0	0	0	0	0	0	0	0
gemeenten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kosten:									
uitvoeringskosten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
package deal	215	0	-215	0	0	0	0	0	0
overige kosten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rente en koersverschillen	0	215	215	0	0	0	0	845	845
Mutaties voorzieningen	0	0	0	0	0	0	10.916	0	-10.916
Subtotaal algemeen	215	215	0	0	0	0	10.916	845	-10.071
Resultaat voor mutaties in reserves	215	215	0	0	0	0	10.916	845	-10.071
Mutaties reserves	215	0	-215	0	0	0	845	0	-845
Resultaat voor bestemming	430	215	-215	0	0	0	11.761	845	-10.916
Resultaatbestemming, onttrekking reserve	0	215	215	0	0	0	0	10.916	10.916
Resultaat na bestemming	430	430	0	0	0	0	11.761	11.761	0

7.1.0. IPR t/m 1999: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
overige			0			0			0
Toekenningen aan projecten			0			0			0
Vrijval op toekenningen			0			0			0
Teruggeworde bedragen			0			0			0
Mutaties vooruitontvangen bedragen			0			0			0
subtotaal projecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
provincies			0			0			0
gemeenten			0			0			0
overige			0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten			0			0			0
package deal	215		-215			0			0
overige kosten			0			0			0
Rente en koersverschillen		215	215			0	845	845	845
Mutaties voorzieningen			0			0	10.916	-10.916	-10.916
Subtotaal algemeen	215	215	0	0	0	0	10.916	845	-10.071
Resultaat voor mutaties in reserves	215	215	0	0	0	0	10.916	845	-10.071
Mutaties reserves	215		-215			0	845	-845	-845
Resultaat voor bestemming	430	215	-215	0	0	0	11.761	845	-10.916
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		215	215			0		10.916	10.916
Resultaat na bestemming	430	430	0	0	0	0	11.761	11.761	0

7.1.1. IPR t/m 1999

Algemeen	2010	2009
Package deal Betreft de bijdrage vanuit de IPR t/m 1999 reserve inzake de package deal.	€ 215	0
Rente en koersverschillen Betreft de ontvangen rente over het rekening-courant tegoed bij de provincie Groningen.	€ 215	€ 845
Mutaties voorzieningen	€ 0	€ 10.916
Mutaties reserves De ontvangen rente wordt aan de algemene reserve toegevoegd.	€ 215	€ 845
Resultaatbestemming, onttrekking reserve Aan de reserves zijn bedragen onttrokken en toegevoegd aan de voorziening uitvoeringskosten inzake de package deal.	€ 215	€ 10.916

7.2.0. REGELINGEN T/M 1999
BALANS per 31 december 2010

bedragen in € 1.000,-	Totaal	7/1 IPRL/m 1999
activa:		
vaste activa:		
- immateriële activa	0	0
- materiële activa	0	0
<u>totaal vaste activa</u>	0	0
vlottende activa:		
- vorderingen	0	0
- rekening-courant	0	0
- kas SNN - UO	0	0
<u>totaal vlottende activa</u>	0	0
Totaal activa	0	0
passiva:		
eigen vermogen:		
- algemene reserves	0	0
- resultaat voor bestemming	0	0
<u>totaal eigen vermogen</u>	0	0
voorzieningen		
- toekenningen uitvoeringskosten	0	0
<u>totaal voorzieningen</u>	0	0
voortontvangen bedragen		
- toekenningen Koers Noord	0	0
- toekenningen KOMPAS	0	0
- toekenningen t/m 1999	0	0
<u>totaal lang lopende schulden</u>	0	0
kortlopende schulden:		
- openstaande toekenningen	0	0
- crediteuren	0	0
- rekening-courant	0	0
- overige schulden	0	0
<u>totaal kortlopende schulden</u>	0	0
Totaal passiva	0	0

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2010
7.2.1. REGELINGEN TOT EN MET 1999

bedragen in € 1.000,-	31 december 2010		31 december 2009
	7.1 IPR tm 1999	Totaal C	Totaal C
Activa			
Vorderingen			
Ministerie van Economische Zaken		0	0
Projecten			
ISP-projecten		0	0
EPD-2 projecten		0	0
Leader 5b projecten		0	0
Compensabele BTW		0	0
EPD-5b projecten		0	0
	0	0	0
Bijdragen provincies			
EPD 1997-1999, Groningen en Drenthe		0	0
Drenthe,		0	0
Friesland		0	0
Groningen		0	0
Overijssel		0	0
	0	0	0
Terug te ontvangen subsidies			
saldo 1 januari	0	0	22
voorziening	0	0	-22
	0	0	0
afgeboekte oninbare vorderingen			
ontstane vorderingen	0	0	0
ontvangen	0	0	-22
mutatie voorziening	0	0	22
	0	0	0
saldo 31 december	0	0	0
voorziening	0	0	0
saldo	0	0	0
Totaal vorderingen	0	0	0
Rekening-courant Provincie Groningen			
saldo 1 januari	15.016	15.016	25.087
saldo mutaties	-15.016	-15.016	-10.071
subtotaal	0	0	15.016
mutatie voorziening IJsland deposito	0	0	0
subtotaal voorziening IJsland deposito	0	0	0
saldo 31 december	0	0	15.016
Passiva			
Algemene reserve			
saldo 1 januari	0	0	10.071
bij: rente baten/lasten	215	215	845
af: dotatie voorziening uitvoeringskosten		0	0
af: dotatie aan EL&J	215	215	0
af: voorziening IJsland deposito		0	0
saldo 31 december	0	0	10.916
Vooruitontvangen bedragen			
Toekenningen			
saldo 1 januari beschikbare middelen	-66.855	-66.855	-66.855
saldo 1 januari vrijgevallen toezeggingen	81.871	81.871	81.871
saldo 1 januari	15.016	15.016	15.016
mutaties 2010	-15.016	-15.016	0
aangegane verplichtingen		0	0
vrijgevallen toezeggingen		0	0
af: dotatie voorziening uitvoeringskosten		0	0
saldo 31 december	0	0	15.016
Specificatie:			
beschikbare middelen		0	-66.855
vrijgevallen toezeggingen		0	81.871
Toekenningen	0	0	15.016
Schulden op korte termijn			
Openstaande toekenningen			
De openstaande toezeggingen bedragen:			
saldo 1 januari		0	0
bij: verplichtingen	0	0	0
bij: restituties		0	0
subtotaal	0	0	0
af: betalingen	0	0	0
vrijval		0	0
saldo 31 december	0	0	0
crediteuren			
nog te verrekenen posten		0	0
nog te betalen bedragen	0	0	0
	0	0	0

8.0. Uitvoeringskosten: resultatenrekening 2010

bedragen in € 1.000,-	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Europese Commissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toekenningen aan projecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vrijval op toekenningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Teruggevorderde bedragen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties vooruitontvangen bedragen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
subtotaal projecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk	0	0	0	0	700	700	0	0	0
Europese Commissie	0	160	160	0	0	0	0	0	0
provincies	0	2.108	2.108	0	2.094	2.094	0	1.844	1.844
gemeenten	0	397	397	0	386	386	0	362	362
overige	0	1.065	1.065	0	1.159	1.159	0	17.819	17.819
Kosten:									
uitvoeringskosten	9.224	0	-9.224	8.963	0	-8.963	8.522	0	-8.522
package deal	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige kosten	0	0	0	0	0	0	428	0	-428
Rente en koersverschillen	51	147	96	0	0	0	257	0	-257
Mutaties voorzieningen	1.112	6.606	5.494	0	4.624	4.624	17.181	6.232	-10.949
Subtotaal algemeen	10.387	10.483	96	8.963	8.963	0	26.388	26.257	-131
Resultaat voor mutaties in reserves	10.387	10.483	96	8.963	8.963	0	26.388	26.257	-131
Mutaties reserves	147	51	-96	0	0	0	126	383	257
Resultaat voor bestemming	10.534	10.534	0	8.963	8.963	0	26.514	26.640	126
Resultaatbestemming, onttrekking reserve	0	0	0	0	0	0	126	0	-126
Resultaat na bestemming	10.534	10.534	0	8.963	8.963	0	26.640	26.640	0

8.0 Uitvoeringskosten

8.0. UITVOERINGSKOSTEN SNN

Algemeen 2010 2009

Bijdragen in uitvoeringskosten

De financiering van de kosten bestaan uit de financieringsbronnen Rijk, Europese Commissie, Provincies, Gemeenten en Overig. Indien de financiering niet voldoende is om de kosten te dekken wordt het tekort onttrokken aan de voorziening uitvoeringskosten.

Europese Commissie **€ 160** € 0
Betreft de bij eindafrekening extra beschikbaar gestelde middelen vanuit EFRO (€85.000) en Leader+ (€ 75.000) als vergoeding voor gemaakte kosten.

Provincies **€ 2.108** € 1.844

De bijdragen van de provincies zijn onder te verdelen in:

De jaarlijkse bijdrage van de provincies,
geïndexeerd met 3,5 % per jaar

Bijdrage Drenthe	€ 582
Bijdrage Fryslân	- 582
Bijdrage Groningen	- 582
Bijdrage voor de Stinat Drenthe	- 53
Bijdrage voor de Stinag Groningen	- 12
Bijdrage voor de Stinaf Fryslân	- 44
Bijdrage voor de SEBB-Groningen	- 78
Bijdrage voor de SEBB-Drenthe	- 62
Bijdrage voor de SEBB-Fryslân	- 78
Bijdrage voor de SIEBB-Drenthe	- 20
Bijdrage voor het Mobiliteitsfonds	<u>- 15</u>
Totaal	€ 2.108

Gemeenten **€ 397** € 362

Met de vier grote gemeenten (Groningen, Leeuwarden, Assen en Emmen) is een forfaitaire bijdrage in de uitvoeringskosten van het Koers Noord Programma afgesproken met een indexatie van 3,5% per jaar.

De verdeling over de gemeenten is als volgt:

de gemeente Assen	€ 69.629	
de gemeente Emmen	- 107.122	
de gemeente Groningen	- 107.122	
de gemeente Leeuwarden	<u>- 91.054</u>	
Subtotaal		€374.927

Daarnaast zijn er een aantal gemeenten, die een bijdrage leveren voor de uitvoering van regelingen die aan het SNN zijn opgedragen.

Gemeente Assen: bijdrage SEBB	€ 6.050	
Gemeente Terschelling: bijdrage SEBB	- 1.600	
Gemeente Schiermonnikoog: bijdrage SEBB	- 1.600	
Gemeente Vlieland: bijdrage SEBB	- 1.600	
Gemeente De Wolden: bijdrage SIEBB	<u>-10.270</u>	
Subtotaal		€ 21.120
Totaal		€ 396.047

Overige € 1.065 € 17.819

In 2010 zijn hier de volgende bijdragen opgenomen:

Bijdrage SER voor SER Noord Nederland	113
Overdracht ISP reserve ingevolge package deal	459
Overschot BTW compensatie fonds bij eind-afrekening Efro 2000-2006 en Leader+	<u>493</u>
Totaal	1.065

Vorig jaar zijn de overhevelingen uit enkele reserves opgenomen om het tekort op uitvoeringskosten en de aanvulling van enkele negatieve reserves te dekken.

Uitvoeringskosten € 9.224 € 8.522

Een specificatie naar kostensoorten is onderstaand weergegeven.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Personeelskosten	5.281	4.636
Huisvestingskosten	577	465
Automatiseringskosten	448	421
Overige kantoorkosten	290	291
Eenmalige kosten	57	62
Kosten externe opdrachtverlening	2.046	2.100
Algemene kosten	<u>525</u>	<u>547</u>
Totaal	9.224	8.522

Nadere toelichting

Hierna wordt ingegaan op de afzonderlijke posten van de uitvoeringskosten van het SNN, waarbij de werkelijke kosten worden vergeleken met de begrote kosten van 2010 en de werkelijke kosten in 2009.

Personeelskosten

In hoofdlijnen bestaan de personeelskosten uit:

	werkelijke		werkelijke
	kosten	begroting	kosten
	<u>2010</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Salariskosten	3.404	3.383	3.116
SNN-contactfunctionaris Den Haag	58	65	61
EU-contactfunctionarissen	253	269	253
Personeelskosten Nordconnect (vast)	269	247	289
Kosten uitzendbureau	886	709	311
Subtotaal	4.870	4.673	4.030
Inhuur externe deskundigheid	130	165	315
Reis, verblijf- en representatiekosten	102	109	122
Studie en opleiding	88	76	52
Vergoedingen adviesraden	26	30	26
Extern adviescommissie bezwaarschriften	11	11	8
Diverse personeelskosten	<u>54</u>	<u>52</u>	<u>83</u>
Totaal	5.281	5.116	4.636

De salariskosten lopen in de pas met de in de begroting 2010 reeds aangegeven verwachte ontwikkelingen. Er wordt in 2010 meer een beroep gedaan op extra personeel via uitzendbureaus, omdat er met name voor de automatisering personeel moest worden ingehuurd.

De personeelskosten NOA vallen in 2010 lager uit dan in 2009 en hoger dan in de begroting van 2010 is aangegeven. Daarnaast zijn hier de reis- en verblijf- en representatiekosten geboekt.

De post inhuur externe deskundigheid bestaat ondermeer uit inhuur van menskracht van de afdeling Financiën en Control en de afdeling Personeel en Organisatie van de Provincie Groningen voor het uitvoeren van werkzaamheden voor de financiële administratie en de salarisadministratie (€ 68.000).

Verder werden diverse externe instanties geraadpleegd voor ondermeer de behandeling van Kompasprojecten, advies over de regelingen Stinat en Stinag, Staatssteunondersteuning en loopbaanbegeleiding.

Huisvestingskosten **€ 577** **€ 465**

Ten opzichte van 2009 vallen de huurkosten in 2010 hoger uit. De stijging komt bijna volledig voor rekening van de verhuizing van het Huis Nederlandse Provincies naar een ander pand in Brussel. De SNN moet een bedrag van € 140.000 bijdragen in de eenmalige verhuiskosten. In de begroting was hier reeds rekening mee gehouden. De overige huisvestingskosten zijn € 15.000 lager dan in het boekjaar 2009.

Automatiseringskosten **€ 448** **€ 421**

De automatiseringskosten bestaan uit periodieke onderhoudswerkzaamheden, licentiekosten en afschrijvingskosten. Grote uitgaven voor automatisering worden geactiveerd en in vijf jaar afgeschreven. De afschrijvingskosten bedragen voor 2010 € 196.000 en de overige automatiseringskosten bedragen € 252.000.

Overige kantoorkosten **€ 290** **€ 291**

Onder deze kostenpost staan als grootste posten de advertentie- en telefoonkosten. De overige kantoorkosten overschrijden de begroting per saldo met € 6.000.

Eenmalige kosten **€ 57** **€ 62**

De grootste post betreft hier de afschrijving kantoorinventaris ad € 46.000. De eenmalige kosten overschrijden de begroting in 2010 (€ 7.000) en dat wordt veroorzaakt door de aanschaf van extra meubilair voor de vergaderzaal.

Kosten externe opdrachtverlening **€ 2.046** **€ 2.100**

In hoofdlijnen bestaan de kosten externe opdrachtverlening uit:

	werkelijke kosten	begroting	werkelijke kosten
	2010	2010	2009
Accountantscontrole projecten	1.316	1.250	1.428
Publiciteit	233	192	291
Externe opdrachten en onderzoeken	338	337	338
Juridische aangelegenheden	150	140	34
Diverse kosten externe opdrachten	9	7	9
Totaal	2.046	1.926	2.100

De accountantskosten projecten zijn hoger dan begroot, maar zijn lager dan in 2009. De kosten blijven op dit niveau gehandhaafd, omdat er ook in dit jaar vele afrekeningen zijn ingediend en de daarmee gepaard gaande controles hebben plaatsgevonden.

De kosten voor publiciteit komen hoger uit dan waar in de begroting rekening mee is gehouden, maar zijn echter lager dan de kosten in 2009. In deze post zitten onder andere kosten voor het organiseren van diverse activiteiten om het belang van met Europees geld gefinancierde projecten onder de aandacht te brengen. Te denken valt hier aan onder andere aan het organiseren van informatiebijeenkomsten, promotiedagen, projectverwervingsdagen en digitale ontwikkelingen.

Daarnaast zijn er dit jaar kosten gemaakt voor het moderniseren van het beeldmerk van het SNN en de promotie voor de nieuwe programma's en regelingen.

Onder externe opdrachten en onderzoeken zijn diverse kostenposten opgenomen. Betreft o.a. adviezen over de Noord-Nederlandse arbeidsmarkt, onderzoeken naar de effecten van het regionale beleid, ondersteuning bij het opstellen van einddeclaraties van de Europese programma's 2000-2006 en een extern onderzoek naar het functioneren van de eigen organisatie.

De grootste post bij juridische aangelegenheden is de vergoeding aan een advocatenkantoor voor een bijzonder onderzoek naar het gebruik van NIOF-subsidies (€ 97.000).

Algemene kosten € 525 €547

In hoofdlijnen bestaan de algemene kosten uit:

	werkelijke kosten 2010	begroting 2010	werkelijke kosten 2009
Accountantscontrole beheer	148	148	156
Kosten Nordconnect	302	362	347
Diverse algemene kosten	<u>75</u>	<u>62</u>	<u>44</u>
Totaal	525	572	547

De accountantskosten komen nagenoeg overeen met zowel de begroting als met de kosten die hiervoor gemaakt zijn in 2009.

De kosten voor Nordconnect zijn lager dan in 2009 en € 60.000 lager dan begroot. Om de totale kosten NOA niet boven de begroting uit te laten komen, zijn er op allerlei overige posten bezuinigingen doorgevoerd, waardoor de overschrijding bij personeelskosten NOA kan worden gecompenseerd.

De diverse algemene kosten bestaan voornamelijk uit accountantskosten beheer, vergaderkosten, kosten voor de Noordelijke Ontwikkelingsas (NOA) en diverse algemene kosten.

Rente en koersverschillen € 96 € 257

Betreft ontvangen rente over het rekening courant overschot bij de provincie Groningen.

Mutaties voorzieningen € 5.494 € 10.949

Het verschil tussen de uitvoeringskosten en de ontvangen bijdragen is in 2010 ten laste van de voorziening toekenningen uitvoeringskosten gebracht.

Mutaties reserves € 96 € 257

Per saldo is de ontvangen rente toegevoegd aan de algemene reserve.

8.1.0. UITVOERINGSKOSTEN BALANS per 31 december 2010

bedragen in €1.000		8.1	8.2	8.3	8.4	31-12-2009
	Totaal	Uitvoeringskosten	Alg./SER N-Nederl.	ArA	AMa	Uitvoeringskosten SNN
activa:						
vaste activa:						
- Immateriële activa	0	0	0	0	0	0
- materiële activa	640	640	0	0	0	867
totaal vaste activa	640	640	0	0	0	867
vlottende activa:						
- vorderingen	7.224	6.866	358	0	0	9.413
- rekening-courant	27.249	32.097	-4.848	0	0	9.592
- bank	0	0	0	0	0	0
- kas SNN - UO	1	1	0	0	0	1
totaal vlottende activa	34.474	38.964	-4.490	0	0	19.006
Totaal activa	35.114	39.604	-4.490	0	0	19.873
passiva:						
eigen vermogen:						
- algemene reserves	-590	-539	-51	0	0	-784
- resultaat voor bestemming	0	0	0	0	0	126
totaal eigen vermogen	-590	-539	-51	0	0	-658
voorzieningen						
- toekenningen uitvoeringskosten	13.835	18.455	-4.620	0	0	19.304
totaal voorzieningen	13.835	18.455	-4.620	0	0	19.304
voortuontvangen bedragen						
- toekenningen Koers Noord	0	0	0	0	0	0
- toekenningen KOMPAS	0	0	0	0	0	0
- toekenningen t/m 1999	0	0	0	0	0	0
totaal lang lopende schulden	0	0	0	0	0	0
kortlopende schulden:						
- openstaande toekenningen	0	0	0	0	0	0
- uitvoeringskosten provincies	0	0	0	0	0	0
- crediteuren	21.869	21.688	181	0	0	1.227
- overige schulden	0	0	0	0	0	0
totaal kortlopende schulden	21.869	21.688	181	0	0	1.227
Totaal passiva	35.114	39.604	-4.490	0	0	19.873

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2010
8.1.1. UITVOERINGSKOSTEN SNN

Bedragen in € 1.000,-	31 december 2010					31 december 2009
	B.1 Uitvoerings- kosten	B.2 Alg./SCK N- Nederland	B.3 Uitvoerings- kosten Ara	B.4 Uitvoerings- kosten Ama	Totaal C	Totaal na eliminatie groep 9 C
Activa						
Materiële vaste activa						
- aankoopinvestering	120				120	166
- automatisering	520				520	701
Totaal Materiële vaste activa	640				640	867
Vorderingen						
Uitvoeringskosten						
- EZ majeure projecten						
- EZ-transitie					0	350
- EZ Koers Ind PID					0	700
- EZ CoFin in OP EFRO	1.372				1.372	1.879
Totaal EZ Koers Nooörd	1.372	0	0	0	1.372	2.879
EZ-Kompas, inzake:						
- Ara					0	0
- Ama					0	0
Totaal EZ-Kompas	0	0	0	0	0	0
EFRO, inzake:						
- EC in OP EFRO	2.904				2.904	3.672
- EFRO 2000-2006	1.312				1.312	1.228
- IPR 2000 vestiging					0	0
- IPR 2000 uitbreiding					0	0
- NIOF 2000					0	0
- KITS 2000					0	0
- HRM 2001					0	0
Totaal EFRO	4.216	0	0	0	4.216	5.100
Leader EOGFL, inzake:						
- Leader	252				252	176
Totaal Leader EOGFL	252	0	0	0	252	176
UILNN, inzake:						
- Ara					0	0
- UO SNN					0	0
Totaal UILNN	0	0	0	0	0	0
Provincies en gemeenten, inzake:						
- Leader					0	0
Bijdragen in Uitvoeringskosten, SEAN/Algemeen en Ara						
- Provincie Drenthe	34				34	0
- Provincie Fryslân	29				29	0
- Provincie Groningen	7				7	0
- Provincie Overijssel inzake KITO					0	0
- Gemeente De Wolden	4				4	0
Totaal Provincies en gemeenten	74	0	0	0	74	0
Phasing out, inzake:						
- Phasing out	189				189	192
- IPR 2000 vestiging					0	0
- IPR 2000 uitbreiding					0	0
- NIOF					0	0
- KITS 2000					0	0
- HRM					0	0
totaal Phasing Out	189	0	0	0	189	192
Oude programma's/regelingen inzake:						
- ISP					0	0
- IPR 98					0	0
totaal oude programma's/regelingen	0	0	0	0	0	0
Overige vorderingen						
- PC privé project personeel					0	0
- overlopende posten					0	0
- compensabele BTW	691	104			795	659
- nog te ontvangen bijdragen in kosten	46	133			179	82
- vooruitbetaalde kosten	26	121			147	125
Totaal overige vorderingen	763	358	0	0	1.121	1.066
Totaal vorderingen	6.866	358	0	0	7.224	9.413
Rekening-courant ABN-Amro-Bank						
saldo 1 januari					0	0
saldo mutaties					0	0
saldo 31 december	0	0	0	0	0	0
Rekening-courant Provincie Groningen						
saldo 1 januari	12.577	-2.987	22	-100	9.592	-5.683
saldo mutaties	19.570	-1.941	-22	100	17.657	15.275
subtotaal	32.097	-4.848	0	0	27.249	9.592
mutatie voorziening Dsland deposito					0	0
subtotaal voorziening Dsland deposito					0	0
saldo 31 december	32.097	-4.848	0	0	27.249	9.592
Kas SNN UD						
Saldo van het aanwezig kasgeld	1				1	1

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2010

8.1.1. UITVOERINGSKOSTEN SNN

Bedragen in € 1.000,-	31 december 2010					31 december 2009
	B.1 Uitvoeringskosten	B.2 Alg./Zaak N- Nederl.	B.3 Uitvoeringskosten AA	B.4 Uitvoeringskosten AA*	Totaal C	Totaal na eliminatie groep 9 C
Passiva						
Algemene reserve						
saldo 1 januari	-658	0	0	0	-658	-528
bil: rente baten/lasten	148	-51			97	-256
resultaat voor bestemming					0	126
af: teveel uitbetaald project					0	0
af: reservering drie provincie projecten					0	0
af: overboeking reserve AMa Taskforces	29				29	0
saldo 31 december	-539	-51	0	0	-590	-658
Voorzieningen						
Toekenningen uitvoeringskosten EZ Koers Noord						
Saldo per 1 januari	2.768				2.768	2.767
beschikbare subsidie voor uitvoeringskosten					0	0
aangevend voor:						
EZ-Koers Noord					0	0
EZ Pleken In de Delta	-293				-293	1
Retour voorfinanciering SEBB	3				3	0
Storting in voorziening	-290	0	0	0	-290	1
Saldo per 31 december Koers Noord	2.478	0	0	0	2.478	2.768
Toekenningen uitvoeringskosten Transitie						
Saldo per 1 januari	523				523	1.188
beschikbare subsidie voor uitvoeringskosten	459				459	0
aangevend voor:						
Transitie	-257				-257	-260
NIOF 2008	-844				-844	-403
Storting in voorziening	-642	0	0	0	-642	-665
Saldo per 31 december Transitie	-119	0	0	0	-119	523
Toekenningen uitvoeringskosten OP EFRO						
Saldo per 1 januari	5.254				5.254	6.055
beschikbare subsidie voor uitvoeringskosten					0	0
aangevend voor:						
OP EFRO	-475				-475	-170
IPR 2008	-108				-108	-152
NIOF 2008	-84				-84	-405
HRM 2008	-844				-844	-75
Storting in voorziening	-1.511	0	0	0	-1.511	-802
Saldo per 31 december OP EFRO	3.743	0	0	0	3.743	5.254
Toekenningen uitvoeringskosten Rijkscofin in OP						
Saldo per 1 januari	2.108				2.108	2.765
beschikbare subsidie voor uitvoeringskosten					0	0
aangevend voor:						
Rijkscofin in OP	-246				-246	-260
OP EFRO	-475				-475	-170
IPR 2008	-108				-108	-152
HRM 2008	-84				-84	-75
Storting in voorziening	-913	0	0	0	-913	-657
Saldo per 31 december Rijkscofin in OP	1.195	0	0	0	1.195	2.108
Toekenningen uitvoeringskosten EZ Kompas						
Saldo per 1 januari	-5.167			-100	-5.267	-3.177
beschikbare subsidie voor uitvoeringskosten					0	0
rekening courant provincie Groningen					0	0
aangevend voor:						
EZ Kompas	-867				-867	-533
EFRO 2000-2006					0	-304
Phasing out					0	-20
IPR 2000 vestiging					0	-103
IPR 2000 uitbreiding					0	-186
NIOF					0	-540
Kits 2000					0	-313
IRS					0	0
HRM					0	-70
LPR					0	-41
ARA	22				22	0
Amia	-100				-100	0
Amia Taskforces	25				25	0
Aangezuldervd vanuit voorziening WO SNN			100		100	0
Storting in voorziening	-920	0	0	100	-820	-2.110
Saldo per 31 december EZ Kompas	-6.107	0	0	0	-6.107	-5.287
Toekenningen uitvoeringskosten EFRO 2000-2006						
Saldo per 1 januari	-1.824				-1.824	-752
beschikbare subsidie voor uitvoeringskosten	536				536	0
aangevend voor:						
EZ Kompas					0	0
EFRO 2000-2006	-311				-311	-304
IPR 2000 vestiging	-37				-37	-82
IPR 2000 uitbreiding	-40				-40	-128
NIOF 2000	-171				-171	-365
Kits 2000	-65				-65	-132
INS 2001					0	0
HRM 2001	-5				-5	-51
Storting in voorziening	-93	0	0	0	-93	-1.027
Saldo per 31 december EFRO 2000-2006	-1.917	0	0	0	-1.917	-1.824

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2010
8.1.1. UITVOERINGSKOSTEN SNN

bedragen in € 1.000,-	31 december 2010					31 december 2009 na eliminatie groep 9	
	8.1 Uitvoerings- kosten	8.2 Alg./SER N- Nederland	8.3 Uitvoerings- kosten ArA	8.4 Uitvoerings- kosten ArA	Totaal C	Totaal C	
Toekenningen uitvoeringskosten Phasing out							
Saldo per 1 januari					-131		41
beschikbare subsidie voor uitvoeringskosten aangevend voor:	-131				0		0
- Phasing out	-18				-18		-20
- IPR 2003 vestigloc	-1				-1		-3
- IPR 2000 uitbreiding	-4				-4		-14
- NIOF 2000	-26				-26		-60
- Kits 2000	-41				-41		-70
- IHS 2001					0		0
- HRM 2001	-1				-1		-8
Storting in voorziening	-91	0	0	0	-91		-175
Saldo per 31 december Phasing Out	-222	0	0	0	-222		-131
Toekenningen uitvoeringskosten Leader+							
Saldo per 1 januari					-655		-171
beschikbare subsidie voor uitvoeringskosten aangevend voor:	117				117		0
- Leader+	-70				-70		-84
Storting in voorziening	47				47		-484
Saldo per 31 december Leader+	-608	0	0	0	-608		-655
Toekenningen uitvoeringskosten UILNN							
Saldo per 1 januari					-532		-374
beschikbare subsidie voor uitvoeringskosten aangevend voor:	-532				0		0
- Uitvoeringskosten UO SNN	-44				-44		-158
- ArA					0		0
storting in voorziening	-44	0	0	0	-44		-158
saldo per 31 december UILNN	-576	0	0	0	-576		-532
Toekenningen uitvoeringskosten provincies plus gemeenten							
Saldo per 1 januari			22		17.089		8
bij: vier gemeenten	19.874	-2.816			0		362
bij: SER en KvK					0		84
bij: provincies in Stinaq, Stinaq en Stinaf					0		156
bij: Duitse bank					0		0
bij: middelen RBS					0		0
bij: overheveling uit reserves					0		17.181
beschikbare subsidie voor uitvoeringskosten aangevend voor:	1.406				1.406		1.658
- Algemeen SER N- Nederland		-1.804			-1.804		-1.824
- ArA					0		0
- EZ Koers Noord					0		-362
- EZ Kompas					0		0
- SEBB GR/FR/DR/De Walden	-476				-476		0
- SEBB GR/FR/DR	-24				-24		0
afboeking vordering provincie					0		0
- Leader+					0		0
- Stinaf, Stinaq en Stinaf	-190				-190		-213
- Overgeboekt naar voorziening UO SNN			-22		-22		0
storting in voorziening	714	-1.804	-22	0	-1.112		17.072
saldo per 31 december provincies	20.588	-4.620	0	0	15.968		17.080
Saldo voorziening uitvoeringskosten 31 december	18.455	-4.620	0	0	13.835		19.304
Schulden op korte termijn							
uitvoeringskosten provincies							
- Provincie Drenthe					0		0
- Provincie Fryslân					0		0
- Provincie Groningen					0		0
Totaal Provincies	0	0	0	0	0		0
crediteuren							
reservering vakantiedagen					0		0
R/C Overijssel KITO					0		0
R/C Fryslân Stinaf					0		0
R/C Groningen Stinaq					0		0
R/C Drenthe Stinaf + Mobiliteitsfonds					0		0
Schuld Min. EL&I package deal	21.261				21.261		428
nao te verrekenen/betalen bedragen	487	181			668		799
totaal crediteuren	21.688	181	0	0	21.869		1.227
Totaal schulden op korte termijn	21.688	181	0	0	21.869		1.227

9.0. Regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten: resultatenrekening 2010

	Realisatie 2010			Begroting 2010			Realisatie 2009		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
bedragen in € 1.000,-									
Projecten									
Beschikbare budgetten:									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
overige			0			0			0
Toekenningen aan projecten			0			0			0
Vrijval op toekenningen			0			0			0
Teruggavevorderde bedragen			0			0			0
Mutaties vooruitontvangen bedragen			0			0			0
subtotaal projecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemeen									
Bijdragen in uitvoeringskosten									
rijk			0			0			0
Europese Commissie			0			0			0
provincies			0			0			0
gemeenten			0			0			0
overige			0			0			0
Kosten:									
uitvoeringskosten			0			0			0
package deal			0			0			0
overige kosten			0			0			0
Rente en koersverschillen		92	92			0		59	59
Mutaties voorzieningen			0			0			0
Subtotaal algemeen	0	92	92	0	0	0	0	59	59
Resultaat voor mutaties in reserves	0	92	92	0	0	0	0	59	59
Mutaties reserves	92		-92			0	59		-59
Resultaat voor bestemming	92	92	0	0	0	0	59	59	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			0			0			0
Resultaat na bestemming	92	92	0	0	0	0	59	59	0

9.0.1. Regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten

Algemeen	2010	2009
Rente en koersverschillen	€ 92	€ 59
Betreft de ontvangen rente over rekening-courant tegoeden bij de regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten die het SNN uitvoert voor derden.		
Mutaties reserves	€ 92	€ 59
De ontvangen rente wordt aan de algemene reserve toegevoegd.		

**9.1.0. Regelingen en werkzaamheden voor
provincies en gemeenten
BALANS per 31 december 2010**

bedragen in € 1.000	9.1 Regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten	
	Totaal	
activa:		
<u>vaste activa:</u>		
- Immateriële activa	0	0
- materiële activa	0	0
<u>totaal vaste activa</u>	0	0
<u>vlottende activa:</u>		
- vorderingen	0	0
- rekening-courant	7.697	7.697
- r/c ABN Amro	47	47
- uitgezette gelden RSP Mobiliteits Fonds	3.500	3.500
- kas SNN - UO	0	0
<u>totaal vlottende activa</u>	11.244	11.244
Totaal activa	11.244	11.244
passiva:		
<u>eigen vermogen:</u>		
- algemene reserves	275	275
- resultaat voor bestemming	0	0
<u>totaal eigen vermogen</u>	275	275
<u>voorzieningen</u>		
- toekenningen uitvoeringskosten	422	422
<u>totaal voorzieningen</u>	422	422
<u>voortontvangen bedragen</u>		
- toekenningen Koers Noord	0	0
- toekenningen KOMPAS	0	0
- toekenningen t/m 1999	0	0
<u>totaal lang lopende schulden</u>	0	0
<u>kortlopende schulden:</u>		
- openstaande toekenningen	0	0
- crediteuren	10.547	10.547
- rekening-courant	0	0
- overige schulden	0	0
<u>totaal kortlopende schulden</u>	10.547	10.547
Totaal passiva	11.244	11.244

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2010
9.1.1. regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten

bedragen in € 1.000,-	31 december 2010		31 december 2009
	9.1.1. Regelingen en werkzaamheden prov/gem.	Totaal C	Totaal C
Activa			
<u>Vorderingen</u>			
Ministerie van Economische Zaken		0	0
<u>Projecten</u>			
ISP-projecten		0	0
EPD-2 projecten		0	0
Leader 5b projecten		0	0
Compensabele BTW		0	0
EPD-5b projecten		0	0
	0	0	0
<u>Bijdragen provincies</u>			
EPD 1997-1999, Groningen en Drenthe		0	0
Drenthe,		0	0
Friesland		0	0
Groningen		0	0
Overijssel		0	0
	0	0	0
<u>Terug te ontvangen subsidies</u>			
saldo 1 januari	0	0	0
voorziening	0	0	0
	0	0	0
afgeboekte oninbare vorderingen	0	0	0
ontstane vorderingen	0	0	0
ontvangen	0	0	0
mutatie voorziening	0	0	0
	0	0	0
saldo 31 december	0	0	0
voorziening	0	0	0
saldo	0	0	0
	0	0	0
<u>Totaal vorderingen</u>	0	0	0
<u>Rekening-courant Provincie Groningen</u>			
saldo 1 januari	4.245	4.245	565
saldo mutaties	3.452	3.452	3.680
subtotaal	7.697	7.697	4.245
mutatie voorziening IJsland deposito	0	0	0
subtotaal voorziening IJsland deposito	0	0	0
saldo 31 december	7.697	7.697	4.245
<u>r/c ABN Amro Bank</u>			
saldo 1 januari	1.000	1.000	
saldo mutaties	-953	-953	
saldo 31 december	47	47	1.000
<u>Uitgezette gelden mob. Fonds</u>	3.500	3.500	0
Passiva			
<u>Algemene reserve</u>			
saldo 1 januari	183	183	0
bij: rente baten/lasten	92	92	0
af: dotatie voorziening uitvoeringskosten		0	0
af: reservering drie provincie projecten		0	0
af: voorziening IJsland deposito		0	0
saldo 31 december	275	275	183
Saldo voorziening uitvoeringskosten KITO 31 december	422	422	422
<u>crediteuren</u>			
schuld Overijssel inzake Kito	19	19	19
schuld Fryslan/3 gemeentes inzake Stinag/mob. Fonds en Sebb Fryslan	3.005	3.005	466
schuld Groningen inzake Stinag/mob. Fonds en Sebb Groningen	2.896	2.896	1.027
schuld Drenthe/Assen inzake Stinat/mob. Fonds en Sebb Drenthe	2.793	2.793	3.128
Schuld Rijk i/vm mobiliteitsfonds	1.823	1.823	0
nog te verrekenen rente provincies	11	11	0
nog te betalen bedragen	0	0	0
	10.547	10.547	4.640

Bijlagen

Bijlage 1 resultatenrekening uitvoeringskosten SER Noord Nederland

Bijlage 2 lijst van afkortingen

Bijlage 3 CBS Sisa

Bijlage 1

Toelichting resultatenrekening uitvoeringskosten SER Noord-Nederland

Algemeen	2010	2009
Overige	€ 114	€ 84
De overige bijdragen bestaan uit een bijdrage van de SER in de kosten van SER Noord-Nederland.		
Uitvoeringskosten	€ 252	€ 281
Een specificatie naar kostensoorten is onderstaand weergegeven.		
<i>x €1.000</i>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Personeelskosten	157	141
Huisvestingskosten	23	25
Automatiseringskosten	2	2
Overige kantoorkosten	13	10
Eenmalige kosten	0	0
Kosten externe opdrachtverlening	53	94
Algemene kosten	<u>4</u>	<u>9</u>
Totaal	252	281
Mutaties voorzieningen	€ 138	€ 197
Om de uitvoeringskosten in 2010 te financieren wordt het tekort van € 138 aan de voorziening onttrokken.		

Bijlage 2

LIJST VAN AFKORTINGEN

AMa	Adviescollege voor de Markt
ArA	Adviesraad Agrobusiness
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
DB-SNN	Dagelijks Bestuur van het SNN
EC	Europese Commissie
EFRO	Europees Fonds Regionale Ontwikkeling
EOGFL	Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw
EPD	Enig Programmerings Document
ESF	Europees Sociaal Fonds
HRM	Human Resource Management subsidieregeling
INS	Investeringsregeling Niet-steunkaart Gemeenten
Interreg	Communautair Initiatief Interregionale Samenwerking
IPR	Investeringspremiereregeling regionale projecten
ISP	Integraal Structuurplan Noorden des Lands
Kito	Kwaliteits Impuls Toerisme Overijssel
Kits	Kwaliteits Investerings in de Toeristische Sector
KOMPAS	Kompas voor het Noorden
Leader+	Liaison entre actions de développement de l'économie rurale (Europees programma voor plattelandontwikkeling)
LPR	Loonkostenpremiereregeling Noord Nederland
Ministerie EL&I	Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
NIOF	Noordelijke Innovatie Ondersteuningsfaciliteit
NOA	Noordelijke Ontwikkelingsas
NOM	Noordelijke Ontwikkelings Maatschappij
OP EFRO	Operationeel Programma EFRO 2007 - 2013
PiD	Pieken in de Delta
SIEBB	Subsidieregeling Innovatieve Energieprojecten Bestaande Bouw
SEBB	Subsidieregeling Energiebesparing Bestaande Bouw
SER	Sociaal Economische Raad
SER-NN	Sociaal Economische Adviesraad Noord-Nederland
SNN	Samenwerkingsverband Noord-Nederland
STINAF	Subsidieregeling Toerisme Natuurlijk Fryslân
STINAG	Subsidieregeling Toerisme Natuurlijk Groningen
STINAT	Subsidieregeling Toerisme Natuurlijk! Drenthe
UILNN	Uitvoeringsprogramma Innovatie Landbouw Noord-Nederland
UO-SNN	Uitvoeringsorganisatie SNN

SNN Jaarverslag 2010

Gefocust op innovatie

1 Het SNN in actie

2 Subsidieprogramma's en regelingen

3 Bezwaar en beroep

4 Succesverhalen (statements)

Versie 7 april 2011

Van de voorzitter

Noord-Nederland maakt een inhaalslag

Het eerste decennium van de 21ste eeuw ligt achter ons. In de afgelopen tien jaar heeft Noord-Nederland een inhaalslag gemaakt ten opzichte van de rest van Nederland. De drie noordelijke provincies hebben de omslag gemaakt naar een kenniseconomie. Het aantal werkenden is toegenomen en daar zijn ook steeds meer kenniswerkers bij. En belangrijker nog: overal in het Noorden zindert het van de ambities.

Het SNN zet lobby, beleid, handelsrelaties en subsidies in

Het Samenwerkingsverband Noord-Nederland heeft daar hard aan getrokken, met de vier instrumenten die ons ter beschikking staan. Het SNN heeft een *sterke lobby* gevoerd in Den Haag en in Brussel om de belangen en de potenties van Noord-Nederland op de agenda te krijgen. Er is als noordelijke provincies *gezamenlijk beleid* gemaakt op het gebied van ruimtelijke ordening en economie. De projectorganisatie *Nordconnect* heeft oude banden aangehaald met de vergeten regio rond de Baltische Zee: Polen, Estland en Letland bijvoorbeeld. Daar ligt een enorme groeimarkt, die juist vanuit Noord-Nederland gemakkelijk bereikbaar is. En ten slotte: het SNN benut alle *subsidiegelden* die voor Noord-Nederland beschikbaar zijn, zowel vanuit Brussel, als vanuit Den Haag. De miljoenen aan subsidie worden succesvol in projecten geïnvesteerd, met name op het gebied van innovatie, maar ook in projecten die stedelijke en landelijke gebieden attractiever maken. En dat gebeurt op een heldere en betrouwbare manier. Dat wordt ook door externe controles bevestigd.

De fondsen worden compleet benut

Het SNN voert als managementorganisatie voor Brussel en Den Haag vele subsidieprogramma's en regelingen uit. Die vallen in hoofdlijnen onder twee programma's: het Operationeel Programma Noord (OP Noord), betaald uit het Europese Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), en het rijksprogramma Koers Noord – Op weg naar pieken. SNN heeft die programma's slim gecombineerd, zodat subsidieaanvragen in één keer aan de criteria van beide programma's worden getoetst. Dat is voor de aanvrager wel zo gemakkelijk. In de periode 2000-2006 ging het om bijna 1 miljard euro aan subsidieprogramma's. Dat bedrag is helemaal besteed en inmiddels ook al grotendeels afgerekend; de laatste projecten worden voor 31 december 2011 door de aanvragers afgerekend. In de periode van 2007-2013 ging het alles bij elkaar om circa 370 miljoen. Die 370 miljoen is ook al vrijwel helemaal uitgegeven. Het subsidieloket voor OP Noord werd eind 2009 vanwege succes gesloten.

Het Noorden moet het hebben van innovatie

Het SNN richt zich nu al weer op de plannen en de lobby voor de periode 2014-2020. De Europese budgetten worden in 2012 vastgesteld. Het SNN maakt zich natuurlijk sterk voor een even groot bedrag als in de vorige periode, maar er zijn in totaal 27 lidstaten, die allemaal een beroep doen op Europese middelen. De concurrentie is dus groot. Noord-Nederland moet het hebben van innovatie. Dat staat vast. Innovatie is voor de toekomst van Europa van immens belang en Noord-Nederland kan daar een bijdrage aan leveren. Europa wil investeren in *slimme groei*, *groene groei* en *'inclusieve' groei*. Dat betekent: inzetten op kennis en innovatie, efficiënt omgaan met natuurlijke hulpbronnen en versterken van de werkgelegenheid en de gemeenschapszin in de regio's.

Met vijf clusters in de voorhoede

Noord-Nederland gaat mee in de voorhoede. Fryslân, Groningen en Drenthe hebben op vijf belangrijke kennisgebieden clusters gevormd waarin het bedrijfsleven, kennisinstellingen en de overheid actief samenwerken. Het gaat om watertechnologie, energie, sensortechnologie, agribusiness (biobased economy) en healthy ageing (lifesciences). Op die gebieden behoort Noord-Nederland tot de top van Europa: de zogeheten 'centers of excellence'. In 2010 hebben die clusters voor het eerst gezamenlijk beleid gemaakt. Dat is in januari 2011 met de ondertekening van een

gezamenlijk *position paper* tijdens een mooie bijeenkomst bekrachtigd. Noord-Nederland heeft op die gebieden geweldige kennis en mogelijkheden in huis, en kan een bijdrage leveren aan de belangrijkste vraagstukken waar Nederland en Europa voor staan. Het SNN gaat ervoor. Ook in 2011.

*Max van den Berg,
Commissaris der Koningin in Groningen,
Voorzitter van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland*

Leeswijzer

Dit jaarverslag geeft een beeld van de activiteiten van het SNN en van de bereikte resultaten in het jaar 2010. Het verslag bestaat uit drie hoofdstukken.

- Hoofdstuk 1 laat zien hoe het SNN in het afgelopen jaar heeft gewerkt. Het gaat in op de organisatorische opzet, de visie, doelen en de werkwijze van het SNN. Daarna komen de bestuurlijke organisatie en de ambtelijke organisatie aan de orde.
- Hoofdstuk 2 beschrijft de activiteiten en resultaten voor de twee grote, op dit moment lopende subsidieprogramma's OP Noord en Koers Noord – Op weg naar pieken. Daarnaast wordt aandacht besteed aan een aantal oudere subsidieprogramma's die in de afrondingsfase zijn.
- Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van de klachten en bezwaren die subsidieaanvragende partijen hebben aangetekend tegen beslissingen en hoe het SNN daarmee is omgegaan.

Door dit jaarverslag heen geven leden en adviseurs van het dagelijks bestuur hun visie op de noordelijke samenwerking, de bereikte resultaten en hun doelen voor de komende periode.

1 Het SNN in actie

Dit hoofdstuk begint bij de visie en missie van het SNN. Paragraaf 2 gaat in op de bestuurlijke organisatie van het SNN, inclusief de drie bestuurscommissies en de twee portefeuillehoudersoverleggen. Paragraaf 3 beschrijft de ambtelijke organisatie, paragraaf 4 beschrijft de werkwijze en adviezen van het adviesorgaan SER Noord-Nederland.

1.1 Visie en missie: het Noorden maakt zich sterk

Het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) heeft als doel de economische positie van Noord-Nederland te versterken. Het SNN is in 1992 opgericht als een Gemeenschappelijke Regeling waarin de drie provincies met elkaar samenwerken. Sinds 2007 zijn ook de vier grote steden Groningen, Leeuwarden, Emmen en Assen nauw bij het SNN betrokken.

Missie

Het SNN stimuleert de ruimtelijke en economische ontwikkeling van het Noorden.

Visie

Noord-Nederland ontwikkelt zich duurzaam naar een innovatieve kenniseconomie met sterke steden en een vitaal platteland.

Strategie

1. Het SNN beheert en besteedt landelijke en Europese subsidies die als doel hebben de economie in het Noorden te versterken.
2. De drie provincies stemmen in SNN-verband hun ruimtelijk en economisch beleid op elkaar af. Daarbij werkt het SNN samen met de noordelijke werkgevers- en werknemersorganisaties, kennisinstellingen, de NOM, innovatienetwerk Syntens en de Kamer van Koophandel Noord-Nederland.
3. In het SNN treden de drie provincies gemeenschappelijk op in de richting van het Rijk en de Europese Unie, om de gezamenlijke belangen van het Noorden te behartigen.

Clusters

Noord-Nederland richt zich op vijf sterke clusters die tot de *centers of excellence* van Europa behoren, vanwege de excellente samenwerking tussen overheden, bedrijven en kennisinstellingen. Het gaat daarbij om de volgende vijf gebieden en hun koepelorganisaties:

- Energie (Energy Valley)
- Watertechnologie (Wateralliantie)
- Sortertechnologie (Sensor Universe)
- Agribusiness
- Healthy Ageing (Healthy Ageing Netwerk Noord-Nederland)

Organisatie

Het SNN heeft twee poten: een *bestuurlijke* organisatie en een *ambtelijke organisatie*. De bestuurlijke organisatie bestaat uit vertegenwoordigers van de drie provinciebesturen en de vier grote steden. De ambtelijke organisatie is een platte organisatie met een directie, vier lijnafdelingen (Bestuurs- en Interne zaken, Programmasubsidies, Regelingen en Nordconnect) en vijf stafafdelingen (Communicatie, P&O, Juridische zaken, Financiën en het Programmasecretariaat). De directie stuurt

ook de lobby aan. Binnen de provincies (en de gemeenten) wordt ook ambtelijk in SNN-verband nauw samengewerkt.

1.2 Bestuurlijke organisatie: alle drie provincies zijn betrokken

Dagelijks Bestuur

Het SNN wordt bestuurd door het Dagelijks Bestuur (DB). Dit bestaat uit de drie Commissarissen van de Koningin (CdK) van de provincies Groningen, Fryslân en Drenthe, en zes gedeputeerden (twee per provincie). Het voorzitterschap van het DB rouleert tussen de drie CdK's. Sinds juli 2009 is Max van den Berg, CdK van Groningen, voorzitter. Hij wordt op 1 juli 2011 opgevolgd door de CdK van Drenthe. Het DB krijgt advies van de burgemeesters van Groningen, Leeuwarden, Assen en Emmen en de directeur van het SNN. Het DB voert strategisch overleg, is aanspreekpunt voor Den Haag en Brussel, besluit over de invulling van programma's en projecten en bewaakt de voortgang daarvan.

Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur (AB) heeft dezelfde samenstelling als het DB, aangevuld met negen leden uit de Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen (drie per provincie). Het AB beslist onder meer over de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag van het SNN.

Bestuurscommissies en portefeuillehoudersoverleggen

Het SNN gaat over een breed scala van onderwerpen en aandachtsgebieden, die worden besproken in drie officiële bestuurscommissies en twee zogeheten portefeuillehoudersoverleggen met specifieke aandachtsgebieden:

- Bestuurscommissie Economische Zaken (EZ);
- Bestuurscommissie Stedelijke Ontwikkeling en Mobiliteit (SOM);
- Bestuurscommissie Europa;
- Portefeuillehoudersoverleg Landelijk Gebied;
- Portefeuillehoudersoverleg Klimaat en Energie.

Voor de bestuurscommissies leveren de provincies elk twee gedeputeerden per commissie. De vier grote gemeenten leveren elk één bestuurder per commissie. Het voorzitterschap rouleert elke twee jaar per provincie. In de portefeuillehoudersoverleggen zitten drie gedeputeerden (één per provincie). In het portefeuillehoudersoverleg Landelijk Gebied zijn de vier gemeenten niet vertegenwoordigd. In het portefeuillehoudersoverleg Klimaat en Energie zijn de vier gemeenten wel vertegenwoordigd en ook de provincie Noord-Holland.

Deze bestuurscommissies en portefeuillehoudersoverleggen worden hieronder afzonderlijk toegelicht.

I Bestuurscommissie Economische Zaken (EZ)

Doel en werkwijze

De Bestuurscommissie Economische Zaken (BC EZ) gaat over een breed scala aan economische onderwerpen. De commissie werd in 2010 voorgezeten door Sjoerd Galema, gedeputeerde provincie Fryslân. De commissie neemt besluiten over projectaanvragen binnen de subsidieprogramma's Koers Noord en OP Noord. Daarnaast verricht de commissie veel voorbereidende werkzaamheden voor het Dagelijks Bestuur van het SNN, bijvoorbeeld rondom de lobby rijksdiensten, de gevolgen van het nieuwe regeerakkoord, de verdeling van budgetten en de nieuwe insteek voor het regionaal economisch beleid.

Uitgesproken thema's in 2010

De bestuurscommissie heeft over ca. 40 projecten een positief besluit genomen. Er zijn afspraken gemaakt over de verdeling van de budgetten, aangezien deze eind 2009 al bijna waren uitgeput. Besloten is om de overgebleven middelen uit de HRM en de IPR-regelingen over te hevelen naar de NIOF, zodat deze succesvolle regeling ook in 2011 kan blijven bestaan. Er is een lobby gevoerd om de Rijksdiensten in Noord-Nederland te behouden of uit te breiden. Ook heeft de commissie enkele adviezen van de SER Noord-Nederland ontvangen, onder meer over de biobased economy.

De commissie heeft ook vooruit gekeken naar de komende begrotingsperiode 2013-2020. Om in die periode aanspraak te kunnen maken op middelen uit het Europese Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) moet het Noorden aansluiten bij de EU-prioriteiten. De belangrijkste EU-prioriteit is innovatie, gericht op de thema's klimaat, energie, demografie en veiligheid. Noord-Nederland moet daarop inspelen, zodat het voor Europa van belang wordt om in Noord-Nederland te investeren.

Ook heeft de commissie stevig gelobbyd voor het behoud van het regionaal economisch beleid voor Noord-Nederland. Getracht is een vervolg op het Koers Noord programma 2007 – 2010 te krijgen. Eind 2010 kwamen de berichten dat dit er niet in zou zitten. Nu is bekend dat het Rijk gaat werken met het zogenaamde Topsectorenbeleid. Noord-Nederland hoopt door middel van dit beleid nog steeds voor subsidie in aanmerking komen voor projecten op het gebied van watertechnologie, energie, sensortechnologie, agribusiness en healthy ageing.

Voorbeeldprojecten

De bestuurscommissie heeft in 2010 veertig projecten positief beoordeeld. Sommige komen in aanmerking voor een bijdrage uit Pieken in de Delta (PiD), andere voor het Operationeel Programma Noord. Soms is er ook sprake van Rijkscofinanciering. Een paar voorbeelden van projecten:

SaWa (Sensors and water)

Het project gaat over de ontwikkeling van sensoren voor het meten van drinkwaterkwaliteit op verschillende punten in het drinkwaterproductieproces. Op één centrale testlocatie worden verschillende sensoren ontwikkeld en getest door verschillende mkb-bedrijven.

PiD: € 2.018.929,- | OP EFRO: € 807.572,-

Biogascentrum Groningen

Er komt een onderzoekscentrum gericht op het optimaliseren van processen die direct en indirect gerelateerd zijn aan het vergistingsproces in bedrijfsmatige installaties. Dit onderzoekscentrum heet het Biogas Centrum Groningen (BCG). Ondernemers, overheden en kennisinstellingen kunnen hier hun vragen of hypothesen in de praktijk toetsen.

PiD: € 657.243 | OP EFRO: € 245.533

Sensor City

De gemeente Assen wil een netwerk van sensor meetpunten aanleggen in en rondom de stad. De verschillende sensoren in het netwerk kunnen allerlei gegevens over de stad continu meten.

OP EFRO: € 5.196.246,- | Rijkscofinanciering: € 444.598,-

Stimuleringsfonds Energiebesparing Bestaande Bouw Drenthe, Fryslân en Groningen 2009- 2013 (SEBB)

De drie noordelijke provincies hebben gezamenlijk het initiatief genomen voor dit stimuleringsfonds, dat onder meer bijdraagt aan energiebesparing in de bestaande bouw.

OP EFRO: € 6.750.000 | Rijkscofinanciering: € 6.750.000

II Bestuurscommissie Stedelijke Ontwikkeling en Mobiliteit (SOM)

Doel en werkwijze

De Bestuurscommissie Stedelijke Ontwikkeling en Mobiliteit houdt zich bezig met de thema's ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer. De bestuurscommissie stuurt het mobiliteitsdeel van het Regiospecifiek Project Zuiderzeelijn (RSP) aan. Het RSP is in 2008 tot stand gekomen ter compensatie van het niet doorgaan van de Zuiderzeelijn. Het richt zich op versterking van de ruimtelijk-economische structuur van Noord-Nederland en verbetering van de bereikbaarheid van de regio, via openbaar vervoer en weg. De totale RSP-investering in Noord-Nederland bedraagt circa € 3,15 miljard. De bestuurscommissie voert twee keer per jaar bestuurlijk overleg met het kabinet in het kader van het Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT). In 2010 was Marc Jager, gedeputeerde provincie Groningen, voorzitter van deze commissie.

Uitgesproken thema's in 2010

In de halfjaarlijkse overleggen met het kabinet in het kader van het MIRT, zijn in 2010 belangrijke afspraken gemaakt over investeringen in het ruimtelijk-fysieke domein in Noord-Nederland. In het overleg in mei ging het onder meer over de Traverse Harlingen (N31), de Haak om Leeuwarden (N31), het Knooppunt Joure (A6/A7) en de weg Assen - Zuidbroek (N33). Ook werden afspraken gemaakt over integrale gebiedsontwikkelingsprojecten in de vier grote steden: Groningen Centrale Zone, Leeuwarden Nieuw Stroomland, Assen FlorijnAs en Atalanta Emmen. Daarnaast heeft het SNN samen met ProRail en het ministerie van VenW/IenM aan maatregelen gewerkt om de treindiensten op de sporendriehoek Zwolle - Groningen - Leeuwarden te verbeteren en uit te breiden. Al deze projecten worden geheel of gedeeltelijk gefinancierd uit het RSP.

Het overleg in november was vooral een kennismaking met de nieuw aangetreden bewindspersonen in het kabinet-Rutte: minister Schultz van Haegen en staatssecretaris Atsma. Het nieuwe kabinet wil samen met de regio aan de slag met nieuwe ruimtelijke opgaven die voortvloeien uit demografische veranderingen (krimp en groei), energietransitie en klimaatverandering. Tegelijk kondigde minister Schultz aan dat nieuwe investeringen in infrastructuur en verstedelijking alleen nog in de noord- en de zuidvleugel van de Randstad en rond Eindhoven op financiële steun van het Rijk kunnen rekenen. In reactie hierop heeft het SNN aan de Tweede Kamer aangegeven dat er ook in Noord-Nederland ruimtelijke opgaven liggen waarvoor het Rijk een verantwoordelijkheid heeft.

III Bestuurscommissie Europa

Doel en werkwijze

Het SNN onderhoudt in het kader van zijn doelstellingen goede relaties met de Europese Unie, (overheids-)instanties in het buitenland en in het bijzonder met het gebied van de Noordelijke Ontwikkelings As (NOA). De Bestuurscommissie Europa heeft de taak om die relaties te onderhouden en te versterken. De commissie werd tot 1 oktober 2010 voorgezeten door Rob Bats, gedeputeerde provincie Drenthe. Na diens vertrek werd hij opgevolgd door Sipke Swierstra, gedeputeerde provincie Drenthe.

De bestuurscommissie richt zich op de volgende thema's en contacten:

1. (geo-)politiek overleg met counterparts in het buitenland;
2. support en promotie van sectorale initiatieven (clusters) vanuit de regio;
3. territoriale samenwerking;
4. promotie van en lobby voor de regio in het algemeen, in Brussel in het bijzonder, coördinatie van activiteiten van daarvoor relevante actoren;

5. bevorderen van sterke banden met Duitsland, zeker met het gebied net over de grens, onder meer door:
  - formuleren en uitwerken en uitdragen van de gezamenlijke strategische belangen;
  - afstemming op gebieden als ruimtelijke ordening, milieu en grenswateren;
  - goede bestuurlijke relaties en werkbare verhoudingen, in de vorm van jumelages, stedenbanden, partnerschappen en Eems-Dollard Regio;
  - partnersearch voor passende regionale programma's en projecten.

Het werkveld Europa kan alleen goed tot zijn recht komen als alle sectoren hun specifieke thema's oppakken, maar daarbij wel dezelfde Europese strategie volgen. De toenemende samenwerking tussen overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven in Noord-Nederland vraagt in dat verband om een sterke coördinerende rol. Het SNN, met name het DB, kan daarbij een belangrijke rol spelen.

Uitgesproken thema's in 2010

De Bestuurscommissie Europa heeft in 2010 sterk ingezet op zichtbare aanwezigheid in Brussel, onder meer vanuit het Huis van de Nederlandse Provincies (HNP) in Brussel. In januari vond de opening van de nieuwe huisvesting van het HNP te Brussel plaats. Een jaarlijks hoogtepunt is de bijeenkomst voor Europarlementariërs en EU-ambtenaren, waar Noord-Nederland zijn sterke punten presenteert, in het licht van de Europese 2020-strategie. Met de landen Nedersachsen en Bremen zijn afspraken gemaakt over strategische samenwerking en over de inzet van middelen voor projectmatige samenwerking

Noord-Nederland is in 2010 beter op de Europese kaart gezet, ook door projecten in het kader van de NOA-visie. In 2010 zijn de gesprekken op gang gekomen om de internationale activiteiten van de 3 O's (Overheid, Ondernemers en Onderwijs) beter op elkaar af te stemmen en tot een Platform Internationaal Noord-Nederland (PINN) te komen. Projectorganisatie Nordconnect heeft in NOA-gebied in 2010 wegen en deuren geopend voor het noordelijke bedrijfsleven, met name voor het mkb. De evaluatie van Nordconnect is medio 2010 gestart met het rapport van Buck. De besluitvorming over de toekomst van Nordconnect wordt in 2011 uitgewerkt, ook in relatie tot de ontwikkelingen rond PINN, WTC en Kamer van Koophandel.

Een belangrijk Europees thema is de demografische transitie in verband met vergrijzing, ontgroening en krimp. Het jaar 2012 is uitgeroepen tot het Europees jaar van actief ouder worden. Transnationale pilotprojecten moeten helpen de uitdagingen rondom deze transitie op lokaal en regionaal niveau aan te gaan, bijvoorbeeld op gebieden als de arbeidsmarkt, healthy ageing, (ict-) diensten en voorzieningen. Het SNN kan met diverse kennisclusters een belangrijke bijdrage leveren aan de Europese 2020 Innovatieagenda. Noord-Nederland richt zich daarbij op het verbinden van onderzoek en innovatie aan maatschappelijke en economische toepassingen.

IV Portefeuillehoudersoverleg Klimaat en energie

Doel en werkwijze

Het portefeuillehoudersoverleg Klimaat en energie is een overleg tussen de gedeputeerden van de drie noordelijke provincies en de wethouders Energie van de vier grote gemeenten, aangevuld met de gedeputeerde Energie van Noord-Holland. Het overleg wordt voorgezeten door Tanja Klip-Martin, gedeputeerde provincie Drenthe. Agendabepalend is het Energie Akkoord Noord-Nederland (EANN) dat in 2007 met het Rijk is gesloten. Dit akkoord combineert bestaande activiteiten met een aantal nieuwe activiteiten vanuit de regio en het Rijk. Voorbeelden zijn de verscherpte energienorm voor nieuwbouwwoningen, groen gas hubs (stimulering van productie van groen gas), en CCS (Carbon Capture & Storage ofwel: het afvangen, transporteren en opslaan van CO₂).

Uitgesproken thema's in 2010

Het Noorden profileert zich als dé energieregio van Nederland. Het energiecluster heeft van oudsher een sterk fundament in het Noorden en is de afgelopen jaren sterk uitgebouwd met nieuwe energie-investeringen en -bedrijvigheid, ook op het gebied van duurzame energie zoals biovergisting, groen gas en blue energy. Met ruim € 25 miljard aan investeringen, 400 bedrijven en 30.000 arbeidsplaatsen is de noordelijke energiesector een krachtige motor voor de Nederlandse economie geworden. Dat proces moet de komende jaren worden gecontinueerd, zowel wat betreft (unieke) kennis als de toepassing daarvan in technologie en de omzetting in economische waarde (valorisatie). Het Poho Energie en Klimaat wil de uitbouw van het energiecluster en daarmee samenhangende clusters stimuleren, door afstemming in de regio te zoeken en met andere partijen, waaronder het Rijk. Het eerste Energie Akkoord Noord Nederland was in 2010 afgelopen. Er wordt volop aan een nieuw akkoord gewerkt.

Voorbeeldprojecten:

Groen gas hubs / Taskforce groen gas

Dit project stimuleert de productie van groen gas onder meer door de noodzakelijke randvoorwaarden te creëren, zoals aanpassing van de Subsidieregeling Duurzame Energie (SDE).

100.000-woningenplan

Het 100.000-woningenplan is de uitwerking van een van de ambities uit het Energieakkoord Noord-Nederland. Het doel is dat in 2015 100.000 woningen in het Noorden (zowel nieuwbouw als bestaand) energievriendelijk zijn gemaakt.

100.000-voertuigenplan

Het 100.000 voertuigenplan heeft als doel dat er in 2015 in Noord-Nederland ten minste 100.000 voertuigen op duurzame brandstoffen rijden of varen, oftewel op groen gas, aardgas, biodiesel, bio-ethanol, bio-methanol of elektriciteit.

V Portefeuillehoudersoverleg Landelijk gebied

Doel en werkwijze

Het portefeuillehoudersoverleg Landelijk Gebied gaat over het landelijk gebied in brede zin: niet alleen over landbouw en natuur, maar ook over plattelandsontwikkeling en krimp. Het overleg wordt voorgezeten door Hans Konst, gedeputeerde provincie Fryslân. Een aantrekkelijke omgeving is een essentiële voorwaarde voor een gezonde en evenwichtige ontwikkeling van het Noorden. Het portefeuillehoudersoverleg draagt daaraan bij door samen te werken aan een gezamenlijke visie op natuur, landschap, land en tuinbouw, recreatie, toerisme en plattelandsontwikkeling. Het overleg zet zich in voor een eenduidig natuurbelief in de noordelijke provincies.

Uitgesproken thema's in 2010

Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Het jaar 2010 stond vooral in het teken van de herziening van het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Op verzoek van dit overleg heeft Bureau Ecorys/Aequator onderzoek gedaan naar de gevolgen en mogelijkheden van deze herziening. De algemene conclusie was dat het verdwijnen van de directe inkomenssteun grote gevolgen zal hebben voor het Noorden. Aansluiting op de Agenda-2020 van de Europese Commissie biedt echter ook kansen voor het Noorden, met name als het gaat om maatschappelijke diensten. Het plattelandbeleid (de sociaal-economische vitalisering) moet volgens dit portefeuillehoudersoverleg onderdeel blijven van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid. Hierop is ook door de vaste SNN-adviseur, Rudy Rabbinge, advies gegeven.

Rabbinge is onder meer hoogleraar Duurzame Ontwikkeling en voedselzekerheid Wageningen Universiteit en voorzitter van de wetenschappelijke raad van de *Consultative Group on International Agricultural Research* (CGIAR, Rome, Italië/USA).

Plattelandontwikkeling

Het portefeuillehoudersoverleg heeft zich meermalen actief ingezet voor de uitvoering van het Plattelandontwikkelingsprogramma 2007-2013 (POP 2). Ook is het noordelijke belang behartigd bij het inzetten van de vrijgekomen extra middelen in het POP 2. Er is een bedrag van 3,7 miljoen euro gegaan naar de gebieden Westerkwartier en de noordelijke Friese Wouden. Om niet de gehele cofinanciering ten laste van de provincies te laten komen, is een succesvolle lobby richting de Tweede Kamer gevoerd.

Glastuinbouw

In 2010 heeft het portefeuillehoudersoverleg de rol van de Stichting Acquisitie Glastuinbouw Noord-Nederland (SAGNN) onder de loep genomen. De SAGNN is een overkoepelend orgaan gericht op samenwerking tussen de vier glastuinbouwgebieden Berlikum, Emmen, Hoogezand-Sappemeer en Eemsmond. Besloten is SAGNN op te laten gaan in de glastuinbouwlobby Glaskracht.

Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG)

In 2010 is de *mid-term evaluatie* van het ILG opgeleverd. Het onderzoek was voor het Noorden reden om een stevige lobby te voeren om de juiste gegevens terug te krijgen in de rapportage. Het Noorden is voortvarend geweest in het bereiken van de ILG-doelen. In oktober 2010 heeft de staatssecretaris van EL&I alle ILG-budgetten voor natuurrealisatie, landschapsherstel en landbouwstructuurverbetering echter tijdelijk bevroren.

1.3 Ambtelijke organisatie: werken aan speerpunten

1.3.1 Inleiding

In 2010 heeft de ambtelijke organisatie hard gewerkt aan drie speerpunten:

- heldere verantwoording
- vermindering van de controledruk
- hoge klanttevredenheid:

Een *heldere verantwoording* van beschikte fondsen wordt steeds belangrijker. In 2010 zijn er opnieuw aanpassingen doorgevoerd in het automatiseringssysteem dat SNN gebruikt voor het beheer van de subsidieprogramma's en regelingen. De aanleiding hiervoor was het Nationaal Actieplan (NAP) dat in 2006 door het ministerie van Economische Zaken na kritische opmerkingen vanuit Brussel werd ingevoerd om het controlesysteem te verbeteren. Het NAP werd begin 2010 afgerond. Het SNN is als managementautoriteit zelf ook constant op zoek naar mogelijke verbeteringen van het beheerssysteem en is niet blind voor adviezen vanuit Den Haag of Brussel. In 2010 is het SNN verder gegaan met de implementatie en verbetering van het automatiseringssysteem. In opdracht van het Dagelijks Bestuur heeft ConQuaestor in 2010 een onderzoek gedaan naar de structuur van de bestuurlijke en ambtelijke organisatie van het SNN en de minimale organisatieomvang. Daaruit bleek dat het SNN efficiënt en doelmatig werkt. Het beste bewijs hiervoor is de doelmatige uitvoering van de subsidies: maximale uitnutting, zonder terugbetaling.

Goede controle op de rechtmatigheid en doelmatigheid van uitgaven is van groot belang. Tegelijkertijd moet de verhouding tussen inspanning en opbrengst wel in evenwicht zijn. Daar maakt het SNN zich zorgen over; de controledruk is de laatste jaren fors gestegen. Een programma of project dat subsidie krijgt, wordt vanzelfsprekend door het SNN gecontroleerd. Dat gebeurt vooraf aan de hand van checklists, en als de subsidie wordt toegewezen, aan de hand van halfjaarlijkse rapportages en de eindrapportages. Daarnaast is er natuurlijk ook toezicht en controle op het SNN; dit gebeurt door de audit autoriteit, de certificeringsautoriteit en eventueel door de Europese Commissie zelf. Het kan voorkomen dat die controleurs ook weer bij de projecten zelf langs gaan.

De controledruk wordt door projectaanvragers als hoog ervaren en leidt tot hoge administratieve lasten. Het SNN heeft in 2010 een pilot project "vermindering controledruk" afgerond. Een van de conclusies van dit project is, dat vermindering van het aantal controles onder voorwaarden mogelijk is en dat het niet altijd noodzakelijk is om de huisaccountant van projectaanvragers in te schakelen. In 2011 zal het SNN naar aanleiding van dit project het controlebouwwerk voor de subsidieperiode 2007-2013 opnieuw vaststellen waarbij vermindering van de controledruk en dus ook lastenverlichting het uitgangspunt is. Daarnaast streeft het SNN ernaar om kwalitatief de eigen controles, die door de Europese Commissie zijn voorgeschreven, verder te verbeteren zodat andere controle instanties zoveel mogelijk op het controlewerk van het SNN kunnen steunen.

Voor het SNN is de *klanttevredenheid* een belangrijke graadmeter voor de dienstverlening. Het SNN gaat steeds meer en in een vroeger stadium van een project naar de klant toe. Dit geldt met name voor de afdeling Regelingen. De meer persoonlijke manier van informatievoorziening levert meer begrip en duidelijkheid over de regelgeving en controles op. Door vaker mee te doen aan beurzen, door subsidievoorlichtingsbijeenkomsten en actieve inzet van internet (onder meer www.123subsidie.nl) komt het SNN vaker direct in contact met potentiële aanvragers. De afhandelingstermijn voor regelingen was aan het einde van 2010 acht weken. Het streven is een afhandelingstermijn van zes weken.

1.3.2 Lijnafdelingen

De ambtelijke organisatie van het SNN bestaat uit vier lijnafdelingen: Bestuurs- en interne zaken, Subsidieprogramma's, Regelingen en Nordconnect. De twee uitvoeringsafdelingen Programmasubsidies en Regelingen zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de subsidies. Zij beoordelen de aanvragen, handelen de subsidieaanvragen af, controleren of het geld op de juiste wijze door de projectaanvragers wordt besteed, en verantwoorden alle beschikte subsidies uiteindelijk aan de fondsverstrekkers: het Rijk en Europa. Het werk van deze afdelingen wordt in hoofdstuk 2 van dit jaarverslag toegelicht.

Bestuurs- en interne zaken

De afdeling Bestuurs- en interne zaken heeft zich in 2010 in het bijzonder bezig gehouden met intensivering van de informatieverstrekking richting de drie Provinciale Staten, onder meer door het periodieke Statenblad 'SNN in alle Staten'. Een bijzondere bijeenkomst was de gezamenlijke Statenbijeenkomst op 28 april over het toekomstige Europese Cohesiebeleid (2013-2020), met bijdragen van Nikolai Lutzky (directeur BAW Institut für regionale Wirtschaftsforschung GmbH uit Bremen), Ben Bot (oud-minister van Buitenlandse Zaken en oud-Permanent Vertegenwoordiger van Nederland bij de Europese Unie) en Frans Timmermans (tot februari 2010 staatssecretaris van Buitenlandse Zaken) over de benodigde lobbystrategie/-inzet en de verbindingen tussen de vijf noordelijke centers of excellence. De afdeling heeft in 2010 ook het organisatieonderzoek van ConQuaestor en de verkenning van het eerste ervaringsjaar AB nieuwe stijl door Michiel Herweijer (Stichting voor Beleidsanalyse en Bestuursondersteuning, StiBaBo) begeleid.

Nordconnect

Nordconnect is een bijzondere projectorganisatie binnen het SNN. In 2006 opgezet om de contacten tussen Noord-Nederland en Noordoost-Europa aan te jagen en de netwerken tussen overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en culturele instellingen te versterken. De versterking van de vijf Noord-Nederlandse kennisclusters vraagt immers in toenemende mate om een internationale oriëntatie. Door de toetreding van nieuwe EU-lidstaten is de ligging van Noord-Nederland relatief verbeterd. Noord-Nederland heeft de potentie om een schakelfunctie te vervullen tussen de Randstad en Noordoost-Europa, inclusief Noord-Duitsland (Bremen/Hamburg). Het gaat hierbij om de ontwikkeling van de zogeheten Noordelijke Ontwikkelingsas (NOA). Door een sterke noordelijke ontwikkelingsas krijgt Nederland betere aansluiting met de economische kerngebieden in Noord-Duitsland, Scandinavië en op termijn met de nieuwe EU-lidstaten Polen, Litouwen, Estland en Letland. De projectorganisatie Nordconnect heeft circa 3,5 fte en een uitvoeringsbudget van € 360.000 per jaar.

Werkzaamheden

Nordconnect organiseert bestuurlijke missies en *events*, en participeert onder meer in bedrijvenpromotiedagen en onderwijs- en stageprojecten. De projectorganisatie stimuleert ook bestuurlijke uitwisselingen (ambassadebezoeken, delegaties), culturele uitingen en actief partnerschap in regionale fora en EU-projecten. Het relatiebestand van Nordconnect omvat inmiddels meer dan 1.000 personen en organisaties, verspreid over Noordoost-Europa. Per maand worden gemiddeld 25 nieuwe, relevante contacten gelegd. Een groot deel van het Noord-Nederlandse bedrijfsleven is op hoofdlijnen geïnformeerd over de potentie van de Baltische regio. Nordconnect heeft vorig jaar veel aandacht gekregen in de (noordelijke) media, waardoor ook een groot publiek op de hoogte is van de internationale ambities van Noord-Nederland en van de kansen in Noordoost-Europa. Nordconnect is mede dankzij de steun van het bedrijfsleven, gemeenten en kennisinstellingen in Noord-Nederland op de kaart gezet. De werkzaamheden van Nordconnect zijn in 2010 geëvalueerd door onderzoeksbureau Buck. Er wordt gewerkt aan een activiteitenplan als antwoord op de vraag hoe Nordconnect zich verder moet ontwikkelen.

Interreg

Noord-Nederland is al vele jaren actief op het gebied van internationale samenwerking binnen Europa. Dat gebeurt ook via drie Interreg-programma's (A, B en C). Het SNN is betrokken bij Interreg B. Interreg is een Europees subsidieprogramma voor partners uit twee of meer landen die samenwerken in projecten voor ruimtelijke en regionale ontwikkeling. Interreg-projecten worden voor 45 tot 85 procent gefinancierd vanuit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). Het overblijvende deel bestaat uit cofinanciering door deelnemende projectpartners.

Het Interreg B-programma heeft als doel de kwaliteit van het Noordzeegebied te verhogen door stimulering van innovaties, door verbetering van de kwaliteit van het milieu en de toegankelijkheid van de regio, en door het creëren van aantrekkelijke steden en regio's. De Interreg-coördinatie wordt vormgegeven door de drie provincies en het SNN. Tot en met december 2010 werd groen licht gegeven aan 25 Interreg B-projecten.

1.3.3 Stafafdelingen

SNN wordt ondersteund door de stafafdelingen Communicatie, P&O, Juridische Zaken, Financiën en het Programmasecretariaat. De afdeling Lobby heeft een bijzondere plaats in de organisatie, en wordt aangestuurd door de directeur.

Communicatie

In 2010 heeft het SNN een nieuwe huisstijl ingevoerd. Het oude logo was aan verfrissing toe, maar de belangrijkste reden was de wens om de samenwerking tussen de drie provincies in het Noorden beter zichtbaar te maken. Het nieuwe logo geeft goed weer dat het SNN voor de drie provincies werkt. De nieuwe huisstijl maakt het SNN ook beter herkenbaar in presentaties aan Den Haag en Brussel.

P&O

Het SNN heeft 67 medewerkers en een jong personeelsbestand: de gemiddelde leeftijd is 37 jaar. Het SNN bestaat uit een kern van vaste medewerkers en een flexibele schil van tijdelijke medewerkers. Er zijn in 2010 29 nieuwe mensen aangenomen en 21 uitgestroomd. Een aantal medewerkers is binnen SNN doorgestroomd naar een andere/hogere functie. In 2010 is een groot deel van de medewerkers opgeleid tot toezichthouder en is organisatiebreed 'projectmatig werken' ingevoerd. Ook is de organisatiestructuur vereenvoudigd. De tweedeling in de aansturing is opgeheven. Het aantal managementoverleggen is met meer dan de helft gereduceerd. Het ziekteverzuim is in 2010 licht gestegen: van 4,1 procent in 2009 naar 4,4 procent in 2010. Het aandeel van langdurig zieken in de verzuimcijfers is ongeveer gelijk gebleven. Belangrijkste verklaring voor deze cijfers is de grote en aanhoudende werkdruk in 2010.

1.3.4 Lobby

Het SNN heeft drie vaste lobbyisten: één in Den Haag en twee in Brussel. Voor de ondersteuning van de lobbystrategie is een beroep gedaan op Ben Bot (oud-minister van Buitenlandse Zaken en oud-Permanent Vertegenwoordiger van Nederland bij de Europese Unie). De lobbyisten dragen de kracht en de mogelijkheden van Noord-Nederland uit, waardoor het interessant wordt om het SNN fondsen te verstrekken en met het SNN samen te werken. In het buitenland leggen zij contacten met overheden en bedrijven om deuren te openen voor bedrijven uit Noord-Nederland. De lobby signaleert daarnaast ontwikkelingen die van belang zijn voor Noord-Nederland en oefent daar zo mogelijk en zo nodig invloed op uit.

Den Haag

Een krachtige profilering en effectieve inzet van Noord-Nederland in Den Haag is van groot belang; met het oog op beleidsbeïnvloeding én om financiële mogelijkheden te creëren en te benutten. Op basis van de Noordelijke visie en beleidsinzet is een aantal strategische doelen gedefinieerd, die, waar mogelijk, gematcht worden met het rijksbeleid. De geformuleerde doelen worden via de departementale lijnen over het voetlicht gebracht. De inzet is er op gericht de mogelijkheden van het rijksbeleid proactief te benutten, en dit beleid ten gunste van Noord-Nederland te (laten) ontwikkelen. Daarnaast zijn er regelmatige contacten met bewindslieden en Kamerleden.

De lobby wordt ondersteund met factsheets en position papers per onderwerp. In 2010 waren onder meer de volgende onderwerpen aan de orde:

- regionaal economische beleid met specifieke aandacht voor noordelijke topsectoren energie, watertechnologie, sensortechnologie, healthy ageing en agribusiness;
- krimp;
- internationalisering;
- infrastructuur en gebiedsontwikkeling;
- natuur, landschap en plattelandsontwikkeling;
- Noord-Nederland als proeftuin voor decentralisatie rijksdiensten.

Deze onderwerpen zijn in het najaar 2010 ook besproken met het Convent van Noordelijke Tweede Kamerleden. Dit convent heeft twee keer per jaar bestuurlijk overleg in Den Haag of in Noord-Nederland in combinatie met werkbezoeken.

Brussel

De lobby in Brussel stond dit jaar in het teken van de installatie van de nieuwe Europese Commissie. Zij kwam met een aantal belangrijke beleidsstukken: EU 2020, het vijfde Cohesieverslag, de InnovatieUnie en de herziening van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Het SNN heeft hierover zijn standpunt bepaald en waar nodig eigen *position papers* ingediend. Een hoogtepunt was de manifestatie 'The Northern Netherlands': the strenght of European excellence'. Doel was de vertegenwoordigers van de Europese instituties te laten zien op welke wijze Noord-Nederland kan bijdragen aan de Europese centers of excellence: energie, watertechnologie, sensortechnologie, agribusiness en healthy ageing, juist ook door de interactie tussen deze clusters. Om die innovatiekracht te kunnen blijven ontwikkelen, heeft Noord-Nederland ook in de volgende budgetperiode (2010-2014) Europese middelen nodig. Tijdens de manifestatie kwam ook de samenwerking met Niedersachsen, Bremen en andere Europese regio's aan de orde. De bijeenkomst werd druk bezocht door Europarlementariërs, medewerkers van de Europese Commissie en de Europese Raad en vertegenwoordigers van brancheorganisaties en sociale partners. Uit Noord-Nederland waren het dagelijks bestuur, raden van bestuur van kennisinstellingen en vertegenwoordigers van grote bedrijven en maatschappelijke organisaties aanwezig. Tijdens de manifestatie straalde Noord-Nederland grote bestuurlijke eenheid en kracht uit.

1.4 SER Noord-Nederland: doeners en denkers

De Sociaal-Economische Raad Noord-Nederland is in 2007 door het SNN opgericht, als platform voor overleg en advies over sociaal-economische aangelegenheden. De SER Noord-Nederland bestaat uit vijftien leden: vijf vertegenwoordigers van werkgevers (twee namens VNO-NCW Noord, twee namens MKB Noord en één namens LTO Noord), vijf leden namens werkgeversorganisaties (drie namens FNV Noord, één namens CNV Noord, één namens MHP Noord) en vijf deskundigen op de beleidsterreinen regionale economie, ruimtelijke ordening, innovaties, scholing & arbeidsmarkt en mondialisering van de economie. De leden en deskundigen worden op voordracht van het Dagelijks Bestuur van het SNN benoemd, voor een termijn van 3 jaar. De SER Noord-Nederland heeft een onafhankelijke voorzitter.

Adviezen 2010

De SER Noord-Nederland heeft in 2010 vijf adviezen uitgebracht. Het eerste (gevraagde) advies ging over het Europese cohesiebeleid: de bijdrage die Noord-Nederland kan leveren aan Europese thema's als de Lissabon-agenda, klimaat en demografiebeleid en aan zogeheten *Multi Level Governance*, een beleidsinstrument voor effectieve uitvoering. Dit advies is mede tot stand gekomen door een bijeenkomst met Philip McCann, hoogleraar Ruimtelijke Wetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Het tweede (ongevraagde) advies ging over de *bio-based economy*. De SER Noord-Nederland adviseerde met dit advies niet alleen het SNN, maar leverde daarmee ook input voor het in wording zijnde advies van de landelijke SER. De SER Noord-Nederland vindt het belangrijk dat de regio input levert aan de landelijke SER bij adviezen die de regio raken.

Het derde (ongevraagde) advies ging over de ruimtelijk economische ontwikkeling van Noord-Nederland. Op ruimtelijk economisch gebied, een van de kerntaken van de provincies, moeten de handen meer ineen worden geslagen in het Noorden.

Het vierde (ongevraagde) advies betrof de uitdagingen en kansen van bevolkingskrimp. In Limburg, Zeeland, Groningen en een deel van Fryslân en Drenthe, is sprake van krimp. Het Noorden loopt voorop in het omgaan met deze ontwikkelingen. De input van de SER Noord-Nederland is ook ruim terug te vinden in het advies van de landelijke SER.

Het vijfde (ongevraagde) advies dat de SER Noord-Nederland in 2010 uitbracht, ging over duurzame ontwikkeling.

2 Subsidieprogramma's en regelingen

2.1 Inleiding

Namens de drie provincies voert het SNN voert als managementautoriteit verschillende subsidieprogramma's uit. De belangrijkste twee zijn: het nationale programma Koers Noord – Op weg naar Pieken en het Europese Operationeel Programma Noord, kortweg: OP Noord, gefinancierd uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Voor de helderheid: dit zijn de twee programma's van de huidige periode: 2007-2013. Goed voor in totaal 370 miljoen euro. Voor de programma's uit de voorgaande periode (2000-2006) moeten de eindafrekeningen van de aanvragers op 31 december 2012 zijn ingediend en vastgesteld. Het SNN moet zijn eigen einddeclaratie voor 20 juni 2012 indienen. Dat ging in die periode om een bedrag van in totaal 1 miljard euro.

SNN en Den Haag sluiten 'package deal'

Het SNN ontving op 31 december 2009 een Vaststellingsbeschikking vanuit Den Haag voor de afrekening IPR tot en met 1999. Het SNN heeft hiertegen bezwaar aangetekend, en is daarna met het ministerie (destijds EZ) in overleg getreden om de oude instrumenten IPR tot en met 1999 en ISP IV en V af te rekenen en om de verwachte vrijval van minimaal 9 miljoen euro bij het EZ Kompasprogramma te betrekken. De onderhandelingen hebben tot een 'package deal' geleid, op 6 oktober 2010. Het ging daarbij om een totaal bedrag van 58 miljoen euro. Afgesproken is dat het SNN 21,2 miljoen euro terugbetaalt en een bedrag van 21,6 miljoen mag toevoegen aan de middelen voor Koers Noord. Deze middelen kunnen vanaf 2011 worden ingezet voor de stimulering van de economie in Noord-Nederland. Het resterende bedrag, ruim 15 miljoen, mag SNN behouden. Dit betreft de rentebaten van het ISP-programma en van de IPR-regeling tot en met 1999, die het Algemeen Bestuur bij het goedkeuren van de jaarrekening 2009 heeft ingezet voor het op het vereiste niveau brengen van de voorziening toekenningen en uitvoeringskosten.

Twee fondsen, één pot: dat is zwaluwstaarten

Het Europese Operationeel Programma richt zich op drie prioriteiten: innovatie, attractieve regio's en attractieve steden. Koers Noord heeft innovatie als doel. Het SNN heeft met de Europese Commissie en met het ministerie van EL&I afgesproken dat de twee geldstromen in één pot worden gestopt, en dat subsidieaanvragen tegelijkertijd aan de criteria van beide fondsen worden getoetst. Dat noemt het SNN 'zwaluwstaarten'. Voor beide fondsen geldt een cofinancieringseis. Dit betekent dat een fonds (nationaal of Europees) alleen subsidie verstrekt als er een cofinancier is: bijvoorbeeld het andere fonds. Maar de gemeente, de provincie, een semi-publieke overheid of private partijen kunnen ook cofinancier zijn. De uitvoering van de subsidieprogramma's is daarmee de grootste taak van het SNN. Hun werk gebeurt grotendeels achter de schermen, juist omdat zij de subsidies uitvoeren namens de EU en het Rijk.

Eén cluster voor de programma's en één voor mkb-regelingen

De afdeling *Subsidieprogramma's* houdt zich voornamelijk bezig met projecten gericht op de vijf kennisclusters: energie, watertechnologie, sensortechnologie, agribusiness en lifesciences. Deze afdeling doet zo'n 250 projecten over de gehele programmaperiode. De afdeling Regelingen gaat onder meer over de Europese en nationale stimuleringsregelingen voor innovatie en human resource management, met name bedoeld voor het midden- en kleinbedrijf. De afdeling voert daarnaast ook provinciale subsidieregelingen uit voor energiebesparende maatregelen en toerisme.

De fondsen worden voor 100 procent benut

Beide afdelingen zijn zeer succesvol in het volledig benutten van de beschikbare subsidies. Dat komt doordat zij uit ervaring weten dat subsidieaanvragen meestal hoger zijn dan het uiteindelijk gedeclareerde bedrag. De kosten van een project of innovatietraject vallen dus meestal lager uit dan de initiatiefnemers hadden begroot. Om 'onderuitputting' van de budgetten te voorkomen, zorgen de afdelingen ervoor dat zij 10 tot 20 procent boven het budget beschikken. 'Overcommitteren' heet dat in jargon. En daarmee komen ze uiteindelijk op een volle 100 procent benutting van de fondsen uit. Door controles op rechtmatigheid en doelmatigheid probeert het SNN te voorkomen dat subsidies later moeten worden terugbetaald. In 2010 scoorde het SNN een punt hoger op de verantwoording van het grootste Europese subsidieprogramma dan het jaar daarvoor (een 2 in plaats van een 3; op een schaal van 1 tot en met 5, waarbij 1 de hoogste score is). Uit onderzoek van EIM, in opdracht van het SNN en het ministerie van EL&I, bleek dat het SNN relatief goedkoop werkt, vergeleken met vergelijkbare organisaties en subsidieprogramma's.

De toekomst van de fondsen is onzeker

De toekomst is onzeker. Zeker voor de twee uitvoeringsclusters van het SNN. Het voortbestaan hangt af van de beschikbaarheid van Europese en/of nationale fondsen. In de afgelopen twee perioden werd het budget gehalveerd, de beslissingen voor de komende periode (2014-2020) worden volgend jaar genomen. Veel hangt af van de lobby, van de invloed die de drie noordelijke provincies gezamenlijk kunnen uitoefenen op de Europese en nationale agenda. De uitdaging is om hard te maken dat de innovatieagenda's van zowel Den Haag als Brussel zeer gebaat zijn bij de ontwikkeling en versterking van de noordelijke kennisclusters. Juist omdat zij zelfstandig en in hun samenhang kunnen bijdragen aan de oplossing van de grote maatschappelijke vraagstukken waar Europa voor staat.

Specialist in subsidie-uitvoering

De afdeling Regelingen heeft de kennis, de ervaring en de programma's in huis om subsidieregelingen rechtmatig en doelmatig in te zetten, tegen relatief lage uitvoeringskosten. In 2010 heeft de afdeling ook regelingen uitgevoerd voor de woningbouwcorporaties en een gemeente. De afdeling heeft het jaar 2010 gebruikt om meer klantgericht te opereren, aanvragen sneller te beantwoorden en de alertheid op mogelijk misbruik te vergroten. Op al die punten is vooruitgang geboekt, al kon vanwege het overweldigende aantal aanvragen de termijn van acht weken niet altijd worden gehaald.

Website [123subsidie.nl](http://www.123subsidie.nl) wijst ondernemers de weg

Het parapedaardje van de afdeling Regelingen is de website www.123subsidie.nl, met 74 beschikbare subsidiemogelijkheden (dus niet alleen van het SNN) voor het mkb. Door een eenvoudig vragenlijstje af te werken, komen aanvragers bij de voor hen meest geschikte subsidievorm uit en kunnen ze ook meteen de subsidieaanvraag regelen. De website trekt maandelijks 1500 bezoekers. Steeds meer overheden en instellingen verwijzen naar de website.

In de volgende twee paragrafen worden de uitgevoerde programma's en regelingen op hoofdlijnen en met kengetallen toegelicht.

2.2 Afdeling Subsidieprogramma's

Koers Noord – Op weg naar pieken en OP Noord

Koers Noord – Op weg naar pieken en het Europese Operationeel Programma Noord worden door het SNN in combinatie uitgevoerd. Deze voor Nederland unieke integratie van subsidieprogramma's betekent dat een subsidieaanvrager slechts één aanvraag hoeft in te dienen, die vervolgens volgens

de criteria van beide fondsen wordt beoordeeld. Het nationale fonds Koers Noord – Op weg naar pieken, loopt van 2007-2011 en heeft een budget van 120 miljoen euro (80 miljoen PiD en 40 miljoen Transitie). Het Europese programma OP Noord loopt van 2007-2013, en is goed voor 169 miljoen euro, aangevuld met 80 miljoen cofinanciering van het Rijk.

Het loket voor subsidieaanvragen voor OP Noord is al in oktober 2009 wegens succes gesloten. De stroom van aanvragen die net voor sluitingstijd binnenkwam, is grotendeels in 2010 verwerkt. De laatste subsidies worden naar verwachting in 2011 beschikt. De budgetten zijn inmiddels bijna geheel uitgeput. Noord-Nederland loopt hierin voor op andere regio's die ook Europese en nationale fondsen ter beschikking hebben gekregen. De belangstelling en de wervingskracht voor projectsubsidies in Noord-Nederland is kennelijk groot. Gesubsidieerde projecten hebben een gemiddelde looptijd van drie tot vijf jaar. De eindresultaten van de eerste projecten uit de periode 2007-2013 worden in 2011 vastgesteld.

De voortgang van de programma's wordt gemeten aan de hand van indicatoren. In onderstaande tabel zijn de belangrijkste indicatoren opgenomen die op de programma's van toepassing zijn. Uit een vergelijking tussen de streefwaarden, dit zijn de doelstellingen die bij de start van de programma's zijn bepaald en de committeringswaarden, dit zijn de doelstellingswaarden die op projectniveau zijn bepaald, blijkt dat de streefwaarden voor het programma naar verwachting worden behaald.

[Tabel 1:]

Indicatoren per prioriteit / opgave

Operationeel Programma Noord-Nederland			Eenheid	Streefwaarde	Gecommitteerd	
prioriteit 1	Innovatie en Ondernemerschap	1	Aantal R&D projecten	stuks	20	55
		4	Uitgelokte private vervolginvesteringen	Euro	0	301.875.887
		5	Aantal ondersteunde startende bedrijven en kleine bedrijven < 5 jaar	stuks	60	366
		6	Aantal ondersteunde MKB-bedrijven	stuks	1.000	4.434
		7	Aantal (nieuwe) samenwerkingsverbanden tussen bedrijven en kennis-/researchinstellingen	stuks	6	80
		18	Aantal bruto gecreëerde arbeidsplaatsen (in FTE)	fte	1.500	6.294
prioriteit 2	Attractieve regio's	4	Uitgelokte private vervolginvesteringen	Euro	0	23.931.793
		11	Aantal hectare bedrijfsterrein gemoderniseerd	hectare	150	225
		14	Aantal projecten gericht op verbetering van natuur, landschap en cultureel erfgoed	stuks	3	14
		18	Aantal bruto gecreëerde arbeidsplaatsen (in FTE)	fte	500	2.187
prioriteit 3	Attractieve steden	4	Uitgelokte private vervolginvesteringen	Euro	0	6.770.853
		10	Aantal gerenoveerde of nieuwe stedelijke voorzieningen	stuks	5	7
		18	Aantal bruto gecreëerde arbeidsplaatsen (in FTE)	fte	500	151

Koers Noord			Eenheid	Streefwaarde	Gecommitteerd	
opgave 1	Pieken in de Delta	1	Aantal R&D projecten	stuks	0	35
		4	Uitgelokte private vervolginvesteringen	Euro	0	47.470.778
		5	Aantal ondersteunde startende bedrijven en kleine bedrijven < 5 jaar	stuks	0	158
		6	Aantal ondersteunde MKB-bedrijven	stuks	0	618
		7	Aantal (nieuwe) samenwerkingsverbanden tussen bedrijven en kennis-/researchinstellingen	stuks	0	45
		18	Aantal bruto gecreëerde arbeidsplaatsen (in FTE)	fte	0	2.691
opgave 2 en 3	Transitie	1	Aantal R&D projecten	stuks	0	5
		4	Uitgelokte private vervolginvesteringen	Euro	0	24.291.344
		5	Aantal ondersteunde startende bedrijven en kleine bedrijven < 5 jaar	stuks	0	100
		6	Aantal ondersteunde MKB-bedrijven	stuks	0	2.469
		7	Aantal (nieuwe) samenwerkingsverbanden tussen bedrijven en kennis-/researchinstellingen	stuks	0	8
		14	Aantal projecten gericht op verbetering van natuur, landschap en cultureel erfgoed	stuks	0	4
		18	Aantal bruto gecreëerde arbeidsplaatsen (in FTE)	fte	0	1895

Toelichting bij tabel 1: Aangezien de voortgang van de projecten die in OP/KN zijn opgenomen, zich in 2010 nog niet hadden vertaald in realisatiewaarden voor indicatoren, zijn in bovenstaande tabel geen realisatiewaarden opgenomen.

Indien er bij 'Streefwaarde' een '0' is weergegeven, betekent dit dat er voor de betreffende indicator in OP/KN vooraf geen doelstelling is geformuleerd.

In de kolom 'Gecommitteerd' staan de totalen van de doelstellingswaarden voor de individuele projecten ('beschikte projecten').

De programma's Koers Noord (Pieken/Transitie) en Operationeel Programma EFRO worden in Noord-Nederland zoveel mogelijk geïntegreerd uitgevoerd. Formeel zijn het echter afzonderlijke programma's. Koers Noord wordt gevoed vanuit het ministerie van EL&I; het OP heeft de Europese Commissie als bron. Veel projecten worden tegelijkertijd met Koers Noord en OP middelen gefinancierd. Er zijn echter ook projecten met alleen EFRO-inzet of uitsluitend Koers Noord (Pieken of Transitie)-inzet.

Totaal bekeken en gemiddeld genomen wordt ongeveer driekwart van de Koers Noord (Pieken/Transitie)-subsidies gecombineerd ingezet met EFRO-subsidies. Voor de indicatoren tabellen voor Koers Noord betekent dit ook dat er een overlap is van 75% met de indicatorenwaarden van het OP.

[Tabel 2:]

Kengetallen Koers Noord – Op weg naar pieken 2010

financiering van innovatieprojecten op het gebied van energie, watertechnologie, sensortechnologie, agribusiness, healthy ageing, toerisme en MKB

Financieringsbron	PID	Transitie
Totaal budget	€ 80.000.000	€ 40.000.000
Waarvan beschikbaar voor uitvoeringskosten	€ 2.800.000	€ 1.400.000
Aantal aanvragen in 2010	24	1
Totaal toegekend/afgewezen/in behandeling in 2010	28 / 0 / 1	5 / 0 / 0
Totaal aantal projecten gestart	52	20
Totaal toegekend bedrag in 2010	€ 35.288.865	€ 7.587.738
Gemiddeld toegekend bedrag in 2010	€ 1.221.924	€ 1.324.749
Totaal toegekend bedrag cumulatief	€ 76.168.657	€ 43.406.696

[tabel 3]

Kengetallen Operationeel Programma Noord 2010

financiering van projecten op het gebied van innovatie, attractieve regio's en attractieve steden

Financieringsbron	EFRO	Rijkscofinanciering
Totaal budget	€ 169.400.000	€ 80.031.000
Waarvan beschikbaar voor uitvoeringskosten	€ 6.700.000	€ 3.200.000
Aantal aanvragen in 2010	33	5
Totaal toegekend/afgewezen/in behandeling in 2010	35 / 0 / 18	13 / 0 / 6
Totaal aantal projecten gestart	108	40
Totaal toegekend bedrag in 2010	€ 42.983.704	€ 13.903.140
Gemiddeld toegekend bedrag in 2010	€ 1.148.074	€ 304.375
Totaal toegekend bedrag cumulatief	€ 155.433.838	€ 66.125.041

Kompas voor het Noorden

Dit subsidieprogramma, dat loopt van 2000 tot en met 2006 met een uitloop voor de uitvoering tot 2011, is gericht op verkleinen van de achterstand die het Noorden had ten opzichte van de rest van Nederland. De economische groei moet hand in hand gaan met het behouden en versterken van de natuurlijke en landschappelijke waarden en het milieu. De thematiek van het door EZ gefinancierde Kompas voor het Noorden was bijna gelijk aan het EFRO-programma 2000-2006. Daardoor was het mogelijk dat bepaalde projecten deels werden gesubsidieerd vanuit het Kompas, en deels vanuit EFRO. Inmiddels is het niet meer mogelijk aanvragen te doen.

[Tabel 4]

Kengetallen EZ / Kompas ultimo 2010

Totaal budget	€ 414.280.000
Totaal aantal toekenningen	362
Totaal aantal eindafrekeningen	332
Totaal toegekend bedrag	€ 425.139.190
Gemiddeld toegekend bedrag	€ 1.1747.670
Totaal vastgesteld en afgerekend	€ 341.911.936

EPD 2000-2006 (Doelstelling 2 + Phasing Out)

Het Europese programma EPD 2000-2006 was de voorganger van OP-Noord. Het programma had een uitloop voor de uitvoering tot medio 2009. Dit programma heeft diverse grote projecten in

Noord-Nederland mogelijk gemaakt op het gebied van infrastructuur en innovatie. Het eindverslag is in september 2010 bij de Europese Commissie ingediend. Het budget is voor 99,6 procent benut.

[Tabel 5]

EPD 2000-2006

Totaal budget	€ 356.600.000
Totaal eindafrekeningen	263
Totaal vastgesteld en afgerekend	€ 356.149.662
Gemiddeld vastgesteld bedrag	€ 1.354.181

LEADER+

Het Europese programma LEADER+ liep van 2000 tot 2006. De projecten konden nog worden uitgevoerd tot medio 2009. Het eindverslag is in september 2010 ingediend bij de Europese Commissie. Het programma is voor 100 procent uitgeput. LEADER+ werd wel de kraamkamer voor nieuw plattelandsbeleid genoemd. Initiatiefnemers zoals private partijen, plaatselijke verenigingen, provincies en gemeenten konden subsidie krijgen voor sociaal-economische projecten gericht op het ontwikkelen van het platteland. Noord-Nederland was hierbij onderverdeeld in acht gebieden.

[Tabel 6]

LEADER+ 2000-2006

Totaal budget	€ 25.502.541
Totaal eindafrekeningen	364
Totaal vastgesteld en afgerekend	€ 25.441.907
Gemiddeld vastgesteld bedrag	€ 69.895

UILN-N

Het Uitvoeringsprogramma Innovatie Landbouw Noord-Nederland (UILN-N) komt voort uit een samenwerking met het (toenmalige) ministerie van LNV. De doelstelling van het programma is: vernieuwing en versterking van een maatschappelijk verantwoorde, markt- en ketengerichte landbouw en voedselproductie in Noord-Nederland met behoud of toename van de werkgelegenheid. Het budget is opgebouwd uit subsidiebeschikkingen van het ministerie van LNV aan het SNN. De uitvoering van het programma loopt van 2001 tot 1 maart 2011.

[Tabel7:]

Kengetallen UILN-N ultimo 2010

Totaal budget	€ 16.613.407
Totaal aantal toekenningen	114
Totaal aantal eindafrekeningen	103
Totaal toegekend bedrag	€ 17.727.320
Gemiddeld toegekend bedrag	€ 155.503
Totaal vastgesteld en afgerekend	€ 15.495.812

2.3 Afdeling Regelingen

De afdeling Regelingen voert verschillende subsidieregelingen uit:

Kompasregelingen

In de KOMPAS-periode waren er vijf regelingen (NIOF, HRM, IPR, KITS en LPR) in werking. Voor het EFRO-deel van de financiering is in juni 2010 de eindafrekening ingediend. De gecommitteerde bedragen voor alle regelingen zijn nagenoeg volledig benut. In een periode van zeven jaar is een bedrag van ruim € 50 miljoen aan Europese gelden uitgekeerd aan bedrijven in Noord-Nederland.

- **Noordelijke Innovatie Ondersteuningsfaciliteit (NIOF)**

De NIOF is een succesnummer. Ook in 2010. Noord-Nederlandse bedrijven doen veel aan innovatie. In 2010 deden 1120 bedrijven een aanvraag, 15 procent meer dan in 2009. In 2010 werd ruim € 4 miljoen euro aan subsidie betaald voor projecten die in 2008 en 2009 een toekenning hadden gekregen. Door het overhevelen van budgetten vanuit IPR en HRM (zie hieronder) is in ieder geval voor 2011 weer budget toegewezen voor de NIOF.

- **Investerings Premiereregeling (IPR)**

De IPR is na twintig jaar in 2010 beëindigd. Er kwamen nog ruim 50 aanvragen binnen. Een goede score in een tijd van recessie en verminderde investeringsdrang.

- **Human Resource Management**

De HRM is een regeling die bedrijven in staat stelt om met subsidie personeelsbeleid vorm te geven. De subsidie kan worden gebruikt voor professionalisering van het personeelsmanagement en een verbetering van de inzetbaarheid van werknemers. In 2010 zijn hiervoor 120 aanvragen ingediend, dit was minder dan verwacht. De oorzaak ligt vermoedelijk in de recessie.

- **Toeristische regelingen**

De afdeling Regelingen voert voor de provincies afzonderlijke toeristische investeringsregelingen uit (Subsidieregeling Toerisme Natuurlijk Fryslân/Groningen/Drenthe). De investeringsdrang is met name in Fryslân en Drenthe groot. In 2010 werden vanuit Drenthe 59 aanvragen gedaan, waardoor het budget al in februari was uitgeput. In Fryslân was het hele jaarbudget met 99 aanvragen in slechts één week meteen uitgeput. In Groningen zijn in 2010 29 aanvragen ingediend. Het hele jaar door was er budget beschikbaar.

- **Energiebesparingsregelingen: (SEBB en SIEBB en gemeente De Wolden)**

De provinciale energiebesparingsregelingen voor particulieren in de drie provincies voorzien duidelijk in een behoefte. In het najaar van 2009 werden de regelingen voor particulieren in de provincies Groningen en Drenthe geopend, in 2010 sloot Fryslân zich daarbij aan. De budgetten waren door de grote hoeveelheid aanvragen in 2010 al vroegtijdig overtekend. In totaal is er zo'n 2,7 miljoen aan subsidie toegekend. De totale investering, inclusief de eigen bijdragen van deze particulieren, bedraagt zeker € 13,5 miljoen. De SEBB biedt nu ook gemeenten de mogelijkheid om zich aan te sluiten. Assen, Vlieland, Terschelling en Schiermonnikoog hebben zich inmiddels bij SEBB aangesloten.

De SIEBB-regeling subsidieert energiebesparende maatregelen voor clusters van woningen. Twaalf corporaties hebben daar in 2010 gebruik van gemaakt, waardoor zo'n duizend woningen energiezuiniger worden.

Sinds half november 2010 voert SNN voor de gemeente De Wolden een energiebesparingsmaatregel voor particulieren uit. Er kwamen ruim veertig aanvragen binnen, waardoor het budget voor 2010 en 2011 al grotendeels is benut.

[Tabel 8]

Kengetallen gezamenlijke subsidieregelingen SNN 2010

Regeling	Aanvragen	Verleningen	Vaststellingen
HRM+2009/2010	124	59	19
NIOF 2008/2010	1123	623	282
IPR2008/2009	51	15	1
SEBB Drenthe	185	218	133
SEBB Groningen	397	409	201
SEBB Friesland	639	480	189
STINAF	100	63	0
STINAG	29	11	3
STINAT	56	68	18
SIEBB Groningen	5	4	0
SIEBB Friesland	5	5	0
SIEBB Drenthe	2	1	0
SEG De Wolden	44	23	0

3 Bezwaar en beroep

Bezwaarschriften

In 2010 zijn 133 bezwaarschriften binnengekomen; een verdubbeling ten opzichte van 2009 (zie tabel hieronder). Deze toename heeft een grote wissel getrokken op de capaciteit van de stafafdeling Juridische Zaken. Door proactief te adviseren, wil zij het aantal bezwaarschriften in 2011 terugbrengen naar het niveau van 2009.

[Tabel 8]

Bezwaren en beroepen 2006-2010

Jaar	Bezwaren	Beroepen
2006	138	23
2007	119	13
2008	104	4
2009	63	6
2010	133	5

De meeste bezwaren betreffen de NIOF-regelingen en de nieuwe SEBB-regeling. Er lagen nog zestien bezwaren uit 2009. In totaal zijn er van de bezwaarschriften die in 2010 zijn binnengekomen, 75 afgehandeld; 58 bezwaarschriften zijn nog in behandeling. De 58 overgebleven bezwaren uit 2010 schuiven door naar 2011, en zetten Juridische Zaken op een achterstand.

[Tabel 9]

Afhandeling van bezwaren

gegrond	9
ongeground	25
deels (on)gegrond	2
ambtshalve	29
ingetrokken	8
niet ontvankelijk	4
Nog in behandeling	58

Steeds meer bezwaren worden afgehandeld door een aangepaste werkwijze (buiten zitting). Deze trend heeft zich in 2010 doorgezet. Van de in 2010 binnengekomen bezwaren zijn er 37 ambtshalve afgehandeld of ingetrokken; dat is bijna 50 procent van het aantal afgehandelde bezwaren. Van de overige zaken (rest 2009 en 2010) zijn er 52 op een hoorzitting behandeld. De externe bezwaarschriftencommissie is hiervoor zestien maal bijeengekomen in 2010. Per bijeenkomst zijn drie tot vijf bezwaarschriften behandeld.

(Hoger) beroep en WOB-verzoeken

In 2010 zijn er vijf beroepen ingediend, vergelijkbaar met eerdere jaren. In 2010 is in twee zaken hoger beroep ingesteld tegen een door de rechtbank genomen beslissing in een SNN-zaak. In 2010 zijn er twee verzoeken op grond van de Wet openbaarheid van Bestuur (WOB) behandeld.

Klachten

In 2010 zijn in totaal vier klachten binnengekomen over de afhandeling en beoordeling van NIOF-subsidieaanvragen. Deze klachten zijn allemaal ambtelijk afgehandeld.

4 7 statements over het succes van het SNN

[deze zeven interviews met een aantal DB-leden illustreren de resultaten van het SNN en worden door het jaarverslag heen verspreid]

- John Jorritsma

‘Noorden heeft voorbeeldfunctie’

‘Onze aanpak past goed in de strategie van Europa. Brussel praat liever met regio’s dan met afzonderlijke provincies. Als noordelijke provincies hebben we een voorsprong, omdat we al een heel aantal jaren intensief met elkaar optrekken. Het kabinet ziet de drie noordelijke provincies ook als voorbeeld van wat de meerwaarde kan zijn van regionale samenwerking. Dat succes zit bijvoorbeeld in de ca. 24.000 extra banen die het Noorden de afgelopen tien jaar heeft gerealiseerd.

Door die samenwerking geef je elkaar de ruimte en profiteer je van elkaars sterke kanten. Dat Drenthe bijvoorbeeld goed is in sensortechnologie is óók goed voor Fryslân en Groningen. Met z’n drieën hebben we de noordelijke economie verbreed en versterkt.

Dat is juist in het Noorden hard nodig, want we hebben een ijle economische structuur: veel midden- en kleinbedrijf, weinig echt grote bedrijven. Maar door samenwerking kunnen we toch enige massa maken, want met z’n drieën hebben we wel 1,7 miljoen inwoners.

Voor de toekomst van het SNN speelt een rol dat Europa verscheidene nieuwe lidstaten heeft gekregen, waar relatief veel geld heen gaat. De lidstaten van het eerste uur moeten zich dus echt onderscheiden. Om fondsen te krijgen, moeten we nog meer aantonen waar onze meerwaarde in zit. Het healthy ageing-programma, bedoeld om gezond ouder worden te stimuleren, is een heel goed voorbeeld. Het onderwerp is internationaal belangwekkend, staat hoog op de Europese agenda en wij pakken het breed op.’

John Jorritsma (commissaris van de Koningin Fryslân), lid Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur

- Jacques Tichelaar

‘We moeten elkaar iets gunnen’

‘Als Groningen, Fryslân en Drenthe om de beurt naar Den Haag waren gegaan voor vervangende gelden toen de Zuiderzeelijn niet doorging, hadden we nooit die ruim 2 miljard van het Rijk kunnen binnenhalen die we nu hebben gekregen. Dat is mede de verdienste van het SNN en daar profiteert het hele Noorden nog steeds van.

Maar het SNN heeft meer gedaan dan geld binnenhalen. Het gaat ook om de positionering. Het SNN staat voor Noord-Nederland. Er is geen tweede regio in Nederland waar de bestuurlijke samenwerking zo krachtig is. Dat is in ons voordeel als we lobbyen in Den Haag en Brussel.

De Nederlandse en Europese regeringen hebben hun beleid zó aangepast dat die regionale samenwerking de komende jaren veel intensiever moet worden. Noord-Nederland wordt niet bij voorbaat gezien als een regio waar sectoren als energie en agribusiness heel sterk zijn, al vinden wij zelf van wel. De drie noordelijke provincies hebben hun topsectoren heel lang als aparte eenheden gezien. De komende jaren moeten die geïntegreerd worden. Alleen als we verbindingen leggen, bijvoorbeeld tussen watertechnologie en energie, is er plaats voor ons in het nieuwe Haagse en Brusselse beleid. De samenwerking tussen overheid, kennisinstellingen en bedrijven moet daarbij veel nauwer worden.

De verschillende sectoren en alle betrokken partijen moeten samenkomen in het SNN. Dáár moet je keuzes maken, bijvoorbeeld over wat naar de ene provincie gaat en wat naar de andere. Alleen als we onze primaire reflex – ‘dit is van mij!’ – overwinnen en elkaar iets gunnen, kunnen we de noordelijke economie vitaal houden. Er is moed voor nodig om die keuze binnen het SNN te maken en vervolgens te verdedigen naar je achterban.’

Jacques Tichelaar (commissaris van de Koningin Drenthe), lid Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur

- Sjoerd Galema

‘Innovatie in agro-foodsector stimuleren’

‘Het ondernemers- en woonklimaat in het Noorden is de laatste jaren aanzienlijk verbeterd. In Fryslân bijvoorbeeld is de werkgelegenheid de afgelopen vijftien jaren met meer dan 10 procent gestegen. De provinciebesturen en het SNN hebben met diverse structuurversterkende projecten bijgedragen aan de groei van de werkgelegenheid. Het meest sprekende voorbeeld voor Fryslân is het Friese Merenproject. Er zijn diverse aquaducten aangelegd en watersportvoorzieningen gerealiseerd. Daardoor is de werkgelegenheid in de recreatie- en toerismesector flink toegenomen. De komende jaren moet de economische structuur van het Noorden verder worden versterkt. Het kabinet wil inzetten op de traditioneel sterke sectoren van Noord-Nederland. De agro-foodsector is er een van. Nederland vervult in die sector de rol van gidsland. Daar zijn we ons weleens te weinig van bewust. Met doorgaande innovatie moeten we die koploperspositie vasthouden. Initiatieven als CCC en Dairy Campus kunnen we bijvoorbeeld verder uitbouwen.

Verder moet het SNN er de komende jaren hard aan trekken onderwijs en bedrijfsleven nog beter aan elkaar te koppelen. Een prachtig voorbeeld is het Opleidingsbedrijf Metaal+ in Noord-Nederland, waarin ruim 1000 ondernemers uit Noord-Nederland in de metaalsector participeren. De sector regelt het zelf; de overheid hoeft alleen maar met het spreekwoordelijke oliekannetje te zorgen voor een paar stimulerende maatregelen. Zo kunnen we in meer sectoren het onderwijs beter laten aansluiten op de arbeidsmarkt.’

Sjoerd Galema (gedeputeerde Fryslân), voorzitter Bestuurscommissie Economische Zaken

- Marc Jager

‘Je staat sterker, als je het eens bent’

‘In tijden van bezuinigingen dreigt het gevaar dat de drie provincies weer ‘ieder voor zich’ gaan werken. Maar juist nu is het belangrijk dat we onze samenwerking kracht bij zetten. Vóór we naar Den Haag en Brussel gaan, moeten we onze speerpunten, verschillen en overeenkomsten vaststellen. Met plannen waarover we het onderling eens zijn, staan we sterker.

De afgelopen jaren hebben we gezien waartoe dat kan leiden. De noordelijke provincies hebben relatief veel kunnen investeren, omdat we op strategische dossiers als eenheid naar buiten zijn getreden. Het Noorden loopt door de succesvolle besteding van bijvoorbeeld Koers Noord-gelden, nu meer in de pas met de landelijke ontwikkeling van de economie en de werkgelegenheid.

Het SNN moet de visie op de noordelijke ruimtelijke economie de komende jaren verder ontwikkelen. Energie is en blijft een belangrijk thema. Aan innovatie op energiegebied levert Noord-Nederland landelijk gezien een bovengemiddelde bijdrage. Kennis en technologie op dat gebied kunnen nog beter aan elkaar worden gekoppeld. De Energy Academy die onlang is gepresenteerd, is daarvan een goed voorbeeld: diverse onderwijsinstellingen en bedrijven werken erin samen. Zoiets is niet het feestje van alleen de Rijksuniversiteit Groningen, maar van het hele Noorden. We hebben er gezamenlijk baat bij.

Verder moeten we de komende jaren de gelden besteden van het alternatieve pakket dat we hebben gekregen voor het niet doorgaan van de Zuiderzeelijn. In 2020 moeten alle projecten die we voor die ruim 2 miljard euro uitvoeren, zijn begonnen. Dat klinkt nog ver weg, maar we moeten de vaart erin houden.'

Marc Jager (gedeputeerde Groningen), voorzitter Bestuurscommissie Stedelijke ontwikkeling en Mobiliteit

- Sipke Swierstra

'SNN brengt partijen samen'

'De afgelopen tien jaren is er mede dankzij het SNN meer samenhang gekomen in de noordelijke economie. Het SNN zorgt voor afstemming tussen de drie provincies. Sinds een paar jaar zijn daar ook de grote gemeenten bij betrokken en in toenemende mate bedrijven en kennisinstellingen. Die samenhang is nodig om mee te kunnen draaien in Europese programma's en om voorop te blijven lopen in de vijf clusters waarop wij ons richten: watertechnologie, energie, sensortechnologie, agribusiness en healthy ageing.

Het streven naar verbinding zal ook de komende jaren belangrijk blijven. De verbinding tussen de vijf clusters kan veel opleveren. Sensortechnologie en watertechnologie bijvoorbeeld zijn beide van belang voor dijkbewaking. Agribusiness en sensortechnologie treffen elkaar in de precisielandbouw, bijvoorbeeld als het gaat om gewasbeschermingsmiddelen.

Het gaat niet alleen om de verbinding in het Noorden, maar ook om de verbinding met de Randstad, met Brussel en met Duitsland. Dat vraagt ook om een goede fysieke infrastructuur. De vernieuwing van het snelwegtraject Zwolle-Meppel is daarom van grote betekenis voor Noord-Nederland, in het bijzonder voor Zuidoost-Drenthe. De aanstaande verdubbeling van de N33 verbetert de internationale verbinding met de Eemshaven. En de financiële bijdrage vanuit Noord-Nederland aan de Duitse A31 onderstreept diezelfde Europese context waarin SNN werkt.

De taak van de SNN is partijen bij elkaar te brengen: overheden, bedrijfsleven en kennissector. Ze moeten van elkaar weten wat ze doen en waarom ze elkaar nodig hebben. Dat is in het belang van alle partijen en dus uiteindelijk van de hele noordelijke economie.'

Sipke B. Swierstra (gedeputeerde Drenthe), voorzitter Bestuurscommissie Europa

- Ferd Crone

'Functie SNN verandert revolutionair'

'Het SNN staat voor een revolutie. We krijgen de komende jaren in principe 0 euro uit Den Haag. Als we geld binnenhalen, dan alleen op basis van de inhoud van projecten en programma's. Het SNN moet meer een netwerkorganisatie worden die bedrijven bij elkaar brengt en ondersteunt in het binnenhalen van geld. Dat is een revolutionair andere manier van werken. Er ligt niet langer vanzelfsprekend een zak met geld voor het Noorden klaar. Aan die nieuwe spelregels moeten we met z'n allen nog even wennen.

Dat doet niets af aan de goede resultaten die het SNN de afgelopen jaren heeft behaald. Het SNN is goed geweest in lobbyen, in een nette verdeling van geld en in toezicht op de besteding daarvan. De drie noordelijke provincies hebben bijvoorbeeld gezamenlijk ingezet op een dure Zuiderzeelijn en toen die er niet kwam, hebben ze gezamenlijk voor elkaar gekregen dat er een groot vervangend pakket kwam. Daar is onder meer de Haak om Leeuwarden van betaald.

Maar resultaten uit het verleden bieden geen garantie voor de toekomst. Er is, wat Haagse subsidie betreft, zelfs helemaal geen garantie voor de toekomst. Voor Brussels geld zal het SNN de komende jaren nog wel fungeren als 'verdeelmachine', maar ook daar geldt dat de inhoud van projecten een

steeds belangrijker rol gaat spelen. Het SNN zal dus meer afhankelijk worden van innovatieve kracht van het bedrijfsleven. Dáár moeten de goede plannen vandaan komen.'

Ferd Crone (burgemeester Leeuwarden), adviseur Dagelijks Bestuur

- Cees Bijl

'Noorden heeft achterstand ingelopen'

'Het Noorden is de afgelopen tien, twintig jaar een regio geworden waar Den Haag niet om heen kan. Als iedere provincie en elke grote stad voor zichzelf lobbyt, is het voor Haagse politici vrij makkelijk om 'nee' te zeggen. Dat we als gemeenschappelijk front opereren, heeft de druk – en dus het succes van het lobbyen – aanzienlijk verhoogd. Het belangrijkste resultaat is dat het Noorden zijn achterstand op de rest van het land voor een groot deel heeft ingelopen. De economie en de werkgelegenheid zijn bij ons sneller gegroeid dan elders.

Ook op het punt van infrastructuur krijg je samen meer voor elkaar dan alleen. Dat is belangrijk voor de economische ontwikkeling. Zo heeft Emmen veel baat bij de A37 die is aangelegd. Het binnenhalen van subsidies in het kader van de Investerings Premie Regeling en het gezamenlijk aanwijzen van economische kernzones hebben de economische groei eveneens gestimuleerd. De komende jaren moeten we ons blijven bezighouden met de werkgelegenheid. De werkloosheid is in het Noorden nog steeds hoger dan gemiddeld. Voor meer werkgelegenheid moeten we de economie en het onderwijs versterken, en die twee met elkaar verbinden. Dat kan bijvoorbeeld op het gebied van energie. Bij Schoonebeek ligt het grootste olieveld van Noordwest-Europa; sinds kort is het weer in gebruik. Als je die bedrijvigheid kunt koppelen aan technologische opleidingen, zorg je voor innovatie. Daarmee maak je het Noorden interessant voor jongeren om er hun opleiding te volgen én te blijven werken.'

Cees Bijl (burgemeester Emmen), adviseur Dagelijks Bestuur